

محسن پاک‌آیین معاون امور بین‌الملل دفتر حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب
در گفت‌وگوی با صبح صادق عوامل رشد اقتصادی کشورهای جنوب شرق آسیا بررسی کرد

همگرایی منطقه‌ای، میانبری برای توسعه



کرونا را جدی بگیریم

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۹۱ | دوشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۹ | ۱۷ رجب ۱۴۴۲ | اول مارس ۲۰۲۱ | ۱۶ صفحه

محمدرضا فرهادی
اقدام کور



جهان

محمدصادق کوشکی در گفت‌وگو با صبح صادق
پیروز انتخابات پیشاپیش مشخص نیست



جمهور

دکتریدالله جوانی
فضلا و متفکران به پاخیزند



سرمقاله

پیام سر لشکر سلامی فرمانده کل سپاه به مناسبت افتتاح آزادراه غدیر

نگاه

حرکت پر شتاب قطار پیشرفت ایران

مختصات آزادراه غدیر

آزادراه غدیر مهمترین پروژه راه‌سازی کشور و اولویت دولت در توسعه شبکه آزادراهی کشور بود که با برنامه‌ریزی لازم و تامین منابع مالی افتتاح شد.

با تکمیل و بهره‌برداری از آزادراه کنارگذر جنوبی تهران بخش اعظمی از گره‌های ترافیکی در مبادی ورودی شهرهای تهران و کرج برطرف و تبادل همه مسیرهای جنوبی، شرقی و غربی این دو استان برقرار می‌شود.

این آزادراه بخشی از کریدور شرق به غرب، شمال به جنوب و بخشی از کریدور ترانزیت آسیایی است که موجب تسهیل تردد خودروهایی که از استان‌های شمال غربی و غرب کشور با عبور از تهران به سمت جنوب شرق و شمال شرق می‌روند، می‌شود.

آزادراه غدیر به طول ۱۵۸ کیلومتر، دارای ۶ خط عبوری (رفت و برگشت) است که نقطه ابتدایی آن در محدوده ۳۶ کیلومتری آزادراه قزوین - کرج و در پنج کیلومتری غرب شهرستان آبیک در استان قزوین واقع شده است.

آزادراه غدیر با سهم ۳۰ درصدی دولت و ۷۰ درصدی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) ساخته شده و ارزش روز آن هفت هزار میلیارد تومان است.

آزادراه غدیر نقش به‌سزایی در توسعه مناسبات حمل و نقلی کشورهای منطقه، افزایش درآمد ناخالص ملی، کاهش مصرف انرژی، ارتقای سهم بازار ترانزیت و کاهش سوانح و خسارت‌های مالی دارد.

معاون اشتغال و خودکفایی کمیته امداد حضرت امام (ره) در گفت‌وگو با صبح صادق

باید در اقتصاد انقلاب کنیم

بازار

بررسی سفر گروسی به تهران در گفت‌وگو با حسن بهشتی‌پور، تحلیلگر مسائل هسته‌ای

بایدن فشار بر تهران را حفظ می‌کند

دیدگاه

جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه در نهمین کنگره شعر فرهنگیان

شاعران پاسدار

پاسدار

رجزخوانان انقلابند

حقیقت سراوان

نگاه

نسخه صوتی صبح صادق

بشنوید Beshnavidd.ir



اخبار و تحلیل‌های انتخابات را با صبح صادق دنبال کنید

جمهور SSWEEKLY.IR



سر مقاله

فضلا و متفکران به پاخیزند



دکتر یدالله جوانی
مدیر مسئول

اگر تا پیش از انقلاب اسلامی، دین را افیون توده‌ها و عامل عقب ماندگی جوامع انسانی معرفی می‌کردند؛ اما اکنون دین اسلام راه رهایی بخش انسان را از تمامی بن‌بست‌های بشرساخته، روشن کرده است.

دوران مکاتب دست‌ساز بشر با رویکردهای مادی‌گرایانه پایان یافته است. سوسیالیسم را باید در موزه‌های تاریخ مطالعه کرد و لیبرالیسم هم، در حال جان‌کندن است و هرگز از بستر احتضار، برای حیاتی دوباره قد علم نخواهد کرد.

انقلاب اسلامی با شعار «نه شرقی، نه غربی»، بنیان‌های فکری سوسیالیسم و لیبرالیسم را نشانه رفت و با احیای اسلام ناب محمدی (ص)، ظرفیت‌های اسلام سیاسی را برای اداره جوامع بشری به نمایش گذاشت.

انقلاب اسلامی در عمل اثبات کرد، اسلام دینی جامع، کامل و پاسخگو به تمام نیازهای انسان در تمامی زمان‌ها و مکان‌هاست. انقلاب اسلامی در عمل ثابت کرد، دین اسلام نه تنها

افیون توده‌ها و عامل عقب نگه داشتن جوامع انسانی نیست؛ بلکه اسلام برای رشد و تعالی انسان و پیشرفت او در دو ساخت فردی و اجتماعی است. با انقلاب اسلامی و ایستادگی ۴۲ ساله ملت ایران در برابر فشارها و توطئه‌های تمامی قدرت‌های استکباری و شیطنی، بسیاری از اتهامات دروغین علیه

اسلام و از جمله «تضاد علم و ایمان» رنگ باخت. وقتی انقلاب اسلامی آرمانش را «تمدن‌سازی اسلامی» و بسترسازی برای

«رشد و تعالی و سعادت نوع بشر»، روی کره خاکی تعریف می‌کند؛ این آرمان و تمامی اهداف برگرفته از این آرمان، برای تمامی انسان‌ها از هر قوم و نژاد، جاذبه‌های وصف‌ناپذیری خواهد داشت. پدیدایی

مقاومت اسلامی در منطقه راهبردی غرب آسیا، بیداری اسلامی در همه کشورهای اسلامی، توجه به معنویت در تمامی کشورهای جهان، رشد اسلام‌گرایی در جوامع غربی و به

ویژه در اروپا، همگی از نشانگان جذابیت‌های اسلام سیاسی به شمار می‌آید. دلیل اصلی این جذابیت، همسویی و یک‌آهنگی میان شعارهای اصلی انقلاب اسلامی، همانند عدالت، آزادی، اخلاق، معنویت، پیشرفت و

کرامت انسانی، با فطرت دست‌نخورده و سالم انسان است. اکنون جمهوری اسلامی به منزله پرچمدار حرکت تمدنی انقلاب اسلامی، به کشوری الهام‌بخش برای دیگر ملت‌ها تبدیل شده است. بسیار روشن است که مسیر ساخت

تمدن اسلامی، مسیری هموار نخواهد بود. این مسیر، ناهموار و دارای چالش‌های نوظهور است؛ اما باید دانست که اسلام، قدرت هموارسازی مسیر و برطرف کردن تمامی

چالش‌ها را دارد به شرط آنکه، صاحب‌نظران و اندیشمندان اسلامی، برای انطباق اسلام با مقتضیات زمان و عملیاتی کردن مفاهیم اسلامی و ارزش‌های والای آن، همت داشته و

برای جهادی شایسته و پایسته در این راستا به پاخیزند. اکنون رهبر معظم انقلاب که حکیمانه در بیش از سه دهه گذشته، انقلاب و نظام اسلامی را به سمت آرمان‌ها پیش برده‌ و از

گردنه‌های سخت عبور داده‌اند، چنین مطالبه‌ای را از اندیشمندان اسلامی دارند. معظم‌له در هفته گذشته در دیدار با رئیس و منتخبان ملت در مجلس خیرگان رهبری، منظومه مفاهیم معرفتی و ارزشی اسلام را، نرم‌افزار ساختار نظام اسلامی دانستند و با

اشاره به لزوم روزآمد شدن این نرم‌افزار متناسب با گسترش دامنه فعالیت‌های نظام اسلامی و بروز چالش‌های جدید گفتند: «یکی از وظایف مهم فضلا و متفکرین، تقویت مبانی فکری نظام اسلامی به منظور عملیاتی کردن مفاهیم مورد نیاز جامعه است.»

در پی افتتاح پروژه مهم آزادراه غدیر با حضور رئیس‌جمهور، سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی فرمانده کل سپاه پاسداران بزرگ و تحسین برانگیز قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) در طراحی، احداث و گشایش به موقع آزادراه راهبردی غدیر، ایسن پروژه را

محصول رویکرد، مدیریت و عمل جهادی و انقلابی در پاسخ به نیازهای مردم و کشور دانست. متن پیام به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

خدای بزرگ را شاکریم که در خجسته زادروز مولود کعبه، امام عدالت، عبادت، شهادت، شجاعت و مردانگی حضرت علی (ع)، صفحه زرین دیگری بر صحیفه افتخارات سپاه پاسداران

انقلاب اسلامی در عرصه خدمت به مردم و پاسخ به نیازهای کشور افزوده شد.

بهره‌برداری از «آزادراه غدیر» که با شعار «راه غدیر، راه آرامش و امنیت» رقم خورد، یک گام مهم و راهبردی در تکمیل راه گذر ترانزیتی غرب و شرق کشور و تکمیل گذرگاه آسیایی و احیای راه کهن ابریشم محسوب می‌شود که

به همت مجاهدان سرفراز قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) و عزم و همراهی دولت محترم، در روزی فرخنده و مبارک به ملت عظیم الشان ایران هدیه شد.

این پروژه عظیم که در شرایط ناشی از جنگ اقتصادی، تحریم‌های ظالمانه و فشار حداکثری دشمن و با تلاش قرارگاه در تأمین منابع مالی و تضمین زمان‌بندی مطمئن و کاربست صبر، مقاومت، ایستادگی و عنصر همت، اراده و

پیام سرلشکر سلامی فرمانده کل سپاه به مناسبت افتتاح آزادراه غدیر

حرکت پر شتاب قطار پیشرفت ایران

خودباوری متخصصین و جوانان کشور، تحقق یک دستاورد ۱۰۰ درصد ایرانی را تجلی بخشید، با مزایا و رهاوردهای چندگانه خود به ویژه:

«کاستن بار ترافیکی، تسهیل و کاهش زمان جابه‌جایی مسافر و ایجاد آرامش و ارتقای ایمنی جاده و کاهش سوانح رانندگی و همچنین کاهش مصرف سوخت و آلایندگی هوای کلانشهرهای تهران و کرج و مشکلات زیست محیطی و تقویت بسترهای پدافند غیرعامل» که ۱۴ استان کشور، از آن بهره‌مند می‌شوند؛ محصول رویکرد، مدیریت و عمل جهادی و انقلابی و اتکا به توانمندی‌ها، همکاری‌ها و هم‌افزایی‌های بومی و داخلی را بار

دیگر به منصفه ظهور رسانید. این رخداد مبارک، ارزشمند و تحسین‌برانگیز را که جهشی به سمت خلق موفقیت‌های جدید و پیوسته در اجرای طرح‌های ملی و نقش‌پذیری‌های

مشترک با بخش خصوصی و ظرفیت‌های درونی کشور و شتاب بخشیدن به حرکت قطار پیشرفت ایران اسلامی است، به فرمانده جهادی و متعهد، مدیران، کارکنان و متخصصین قرارگاه سازندگی

خاتم‌الانبیاء (ص) سپاه و بلکه آحاد ملت ایران به ویژه مردم شریف استان‌های قزوین، البرز، مرکزی و تهران تبریک عرض نموده و از درگاه خداوند متعال دوام توفیق و افتخار آفرینی‌های آن مجموعه مردمی و خدمت‌محور را تحت توجهات

خاصه حضرت ولی‌عصر (عج) و رهنمودهای حکیمانه پرچمدار اقتصاد مقاومتی در سپهر ایران عزیز، مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) را طلب می‌کنم.

سرلشکر پاسدار حسین سلامی

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

در شرقی‌ترین نقطه استان سیستان و بلوچستان چه گذشت؟!

حقیقت سراوان

تا کار بزرگی که برای ایجاد اشتغال و بهبود وضعیت مرزنشینان ایجاد شده را به خوبی و بدون هیچ گونه تشیی دنبال کنیم.»

طرح رزاق

طرح «رزاق» که به منظور تأمین معیشت مرزنشینان از مهرماه امسال اجرایی شده، حاصل توافق وزارت کشور، شرکت نفت و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به شمار می‌آید و به اصطلاح طرح «قانونی کردن فروش سوخت به جای قاچاق سوخت» است؛ نظارت بر اجرای این طرح بر عهده وزارت کشور، تأمین سوخت بر عهده شرکت نفت و مجری طرح نیز سپاه است. در قالب این طرح، مرزنشینانی که در ۲۰ کیلومتری مرز زندگی و سوخت‌بری می‌کنند، شناسایی شده و برای آنها کارت رزاق صادر می‌شود تا سوخت قانونی دریافت کنند و برای هر کارت رزاق اجازه ورود و خروج یک خودرو از مرز داده شده که معیشت پنج خانواده از آن تأمین می‌شود. طرح رزاق برای هویت دادن به مرزنشینان سوخت‌بر و حفظ امنیت مرزهای کشور برای اولین بار به صورت پایلوت در مرز سراوان در حال اجراست؛ طرحی که البته به نفع کسانی که به قاچاق سوخت مبادرت می‌کنند، نخواهد بود.

موج سواری ضدانقلاب

همزمان با اتفاقات سراوان، هشتگ‌های «سراوان»، «سراوان تنها نیست» و «سراوان خونین» از سوی برخی کاربران توییتر در حال دست‌به‌دست شدن بود. هشتگ‌هایی که سرکردگان منافقین، سلطنت‌طلب‌ها و رسانه‌های فارسی‌زبان مستقر در انگلیس و آمریکا نیز بر روی آنها ریزش کرده و سعی در تولید محتوای دروغین برای آنها داشتند. آمارسازی برای کشته‌ها از ۱۰ تا ۴۰ نفر، متهم کردن نهادهای نظامی و حکومتی، تخریب گسترده طرح اقتصادی معیشتی

زده و شیشه خودروها را می‌شکنند. «محمد‌هادی مرعشی» معاون امنیتی و انتظامی استانداری سیستان و بلوچستان در زمینه اتفاقات رخ داده در مرز سراوان در روز چهارم اسفند می‌گوید: «با توجه به اینکه برخی افراد قصد ورود به پاسگاه شمس را داشتند، مأموران

حافظ امنیت بر حسب وظیفه‌ای که داشتند اجازه ورود به پاسگاه را به هیچ‌یک از افراد معترض ندادند. مأموران به دلیل هجوم این افراد به پاسگاه مجبور به تیراندازی شدند که در نتیجه این تیراندازی‌ها، تعدادی مجروح شدند. مجروحان حادثه هم بلافاصله به بیمارستان منتقل شدند که متأسفانه یکی از افراد

زخمی در بیمارستان فوت می‌شود.» مرعشی درباره وقایع روز پنجم اسفند سراوان نیز می‌گوید: «پس از اتفاقات چهارم اسفند در پاسگاه مرزی شمس، افرادی در فضای مجازی موضوع را دست می‌گیرند و مردم را برای تجمع در شهر سراوان تحریک می‌کنند.

این تجمع در روز پنجم اسفند انجام می‌شود، تجمع می‌که تا ساعت ۱۰ صبح کنترل شده بود؛ اما متأسفانه پس از آن افرادی که صحبت‌های مسئولان را بر تائیده بودند به سمت فرمانداری هجوم آورده، خساراتی را به اموال فرمانداری وارد کرده و بلافاصله متفرق شدند.» معاون امنیتی و انتظامی استانداری

سیستان و بلوچستان همچنین با اشاره به ایجاد چند گذر مرزی در این استان در جهت بهبود وضعیت معیشتی مرزنشینان، تحرکات گروه‌های تجزیه‌طلب در ماجرای سراوان را برجسته می‌کند و می‌گوید:

«طبیعی است وقتی بخوایم مسئله سوخت را در مرزهای استان سیستان و بلوچستان ساماندهی کنیم قطعاً منافع برخی افراد به خطر می‌افتد. چندی قبل گروه جیش الظلم کلبیی را پخش کرد و گذرگاه‌های مرزی که در سیستان و بلوچستان برای ساماندهی سوخت‌تبرها ایجاد شده بود را زیر سؤال برد. این مسئله مشخص کرد که قرار است اتفاقاتی رخ دهد.

از همه معتمدان و بزرگان طوایف کمک می‌خواهیم

حسین چخمیقی

خبرنگار



اتفاقاتی که طی هفته گذشته در «سراوان» در شرقی‌ترین نقطه استان سیستان و بلوچستان رخ داد، سبب شد نام این شهر به یکی از کانون‌های خبری اصلی کشور تبدیل شود که البته در این میان باز هم رسانه‌های فارسی‌زبان اجیر شده از سوی آمریکا، انگلیس و عربستان سعودی تا می‌توانستند سعی کردند از آب گل‌آلود رخداد‌های سراوان ماهی بگیرند.

وقایع ۴ و ۵ اسفند در سراوان

حوالی ساعت ۸ صبح روز دوشنبه چهارم اسفند، سوخت‌تبرهایی که به طور غیرقانونی اقدام به حمل سوخت می‌کردند و قصد داشتند از محل گذر مرزی «شمسر» وارد خاک پاکستان شوند، پشت

مرز سراوان تجمع کردند. تجمع این سوخت‌تبرها که به بهانه اعتراض به طرح رزاق صورت گرفته بود، با آرامش مسئولان مرزی و استانی مواجه شد تا آنجا که نمایندگان این سوخت‌تبرها به مدت دو ساعت با

مسئولان مذاکره کردند؛ در جریان این گفت‌وگوها از نمایندگان سوخت‌تبرها خواسته شد که خویش‌داری کرده و در چارچوب قواعدی که برای این گذرگاه

مرزی در نظر گرفته شده، رفتار کنند. در همین زمان مأموران پاکستانی از آن سوی مرز تیراندازی می‌کنند که این امر سبب هجوم این سوخت‌تبرها می‌شود. این افراد با شکستن درها و ایجاد خسارت وارد گذرگاه مرزی می‌شوند که در بین این جمعیت بر اثر تیراندازی از آن طرف مرز یک نفر کشته و چهار نفر مجروح می‌شوند. برخی افراد در بین این جمعیت به پاسگاه

شمسر حمله‌ور شده، موتور یکی از مأموران را آتش

بدل ترامپ

«جنیفر ساسکی» سخنگوی کاخ سفید گفت: واشنگتن آماده گفت‌وگوی دیپلماتیک با ایران است؛ اما در جهت کاهش تحریم‌ها گام بر نمی‌دارد. «ند پرایس» سخنگوی وزارت خارجه آمریکا نیز به طور تلویحی اشاره کرده است که دولت «جو بایدن» ممکن است برای پایبند شدن به برجام سیاست دولت پیشین این کشور در تغییر برچسب تحریمی برخی از نهادهای ایرانی را به عقب برنگرداند. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران با اشاره به اینکه اصرار را عجله‌ای برای بازگشت آمریکا به برجام ندارد، تأکید کرده است واشنگتن با توجه به نقض یکجانبه برجام در جایگاهی نیست که برای اجرای این توافق شرط بگذارد.



قانون جنگل

وزارت خارجه سوریه به شدت حمله بز دلانه آمریکا به مناطقی در استان دیر الزور واقع در نزدیکی مرز سوریه با عراق را محکوم کرد و هشدار داد این اقدام متضاد با قانون بین‌الملل و منشور سازمان ملل متحد تنش را در منطقه تشدید خواهد کرد. وزارت خارجه سوریه این حمله را نشانه منفی سیاست‌های دولت جدید آمریکا دانست و گفت، انتظار می‌رود این دولت روش خصمانه خود در قبال این کشور را تغییر داده و به قوانین بین‌الملل پایبند باشد، نه قانون جنگل که دولت سابق آمریکا در تعامل با بحران‌های منطقه‌ای و بین‌المللی آن را در پیش می‌گرفت.



راه ثبات

دبیر کل عصاب اهل الحق عراق حمله آمریکا به منطقه مرزی سوریه با عراق را محکوم کرد؛ در بیانیه شیخ قیس الخزعلی آمده است: «این اقدام پست نشان می‌دهد دولت جدید آمریکا و سیاست‌های خصمانه آن و تداوم عامدانه این حملات به شکل واضح در راستای خدمت به رژیم صهیونیستی و به ضرر عراقی‌ها و ریخته شدن خون فرزندان‌شان است.» وی افزوده است: «ما تأکید داریم که خروج نیروهای آمریکا از عراق تنها راه تحقق ثبات در این کشور است و اداره مردم و تصمیمات سیاسی و قدرت مقاومت عراق برای تحقق این مسئله کافی است.»



بایدن فشار بر تهران را حفظ می‌کند

زهرا ترابی

خبرنگار



در پی اقدامات متقابل ایران در برابر نقض برجام از سوی طرف‌های غربی، «رافائل گروسی» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی سفری به تهران داشت که حواشی‌های زیادی را به جا گذاشت. یکی از این حواشی بروز بحث‌های اختلافی میان مجلس و دولت بود. سازمان انرژی اتمی توقف اجرای پروتکل الحاقی ذیل بند ششم قانون مجلس موسوم به اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها را در دستور کار قرار داد؛ اما در متن بیانیه سازمان انرژی اتمی کشورمان موضوعاتی وجود داشت که با واکنش تقریباً تند و اعتراضی نمایندگان مجلس روبه‌رو شد. برخی بر این باور بودند که در جریان این سفر توافقی به صورت مخفیانه انجام شده که مجلس در جریان آن نبوده است. در همین باره خبرنگار صبح صادق با حسن بهشتی‌پور، تحلیلگر مسائل هسته‌ای گفت‌وگو کرده است:



NPT خارج شود، این تحریم‌ها را ادامه می‌دهند. بنابراین اگر می‌خواهیم تحریم لغو شود، باید به این سمت برویم که این تحریم‌ها در اقتصاد ایران بی‌خاصیت شود.

پس چرا برخی از سفر آقای گروسی به توافق پنهانی یاد کردند؟ ارزیابی شما چیست؟

اصلاً در عصر اطلاعات نمی‌توان چیزی را پنهان کرد. توافق محرمانه‌ای که در پیوست سه بند است به نفع ایران است که منتشر نشود؛ چون در آن توافق پیوست چیز پنهانی از ملت ایران نیست، بلکه پنهان از دشمنان ملت ایران است. بدین معنا که در آن پیوست مشخصاً می‌گویند فلان مرکز هسته‌ای ایران و غیره و دقیقاً جاها و مکان‌هایی که دوربین وجود دارد و نظارت و کنترل وجود دارد، نمی‌توان این را منتشر کرد. این امر روشنی است. همه کشورهایایی که تحت نظارت آژانس هستند، نمی‌آیند این مسائل محرمانه را منتشر کنند. محرمانه بودن از مردم نیست؛ بلکه محرمانه است تا دشمنان از آن سوءاستفاده نکنند؛ چون در این پیوست اشاره می‌شود کدام مرکز هسته‌ای در چه مکانی و زیر نظر کدام دوربین است و چه نظارتی می‌شود. هر آدم عاقلی می‌داند این پیوست‌ها بر نامه‌های عملیاتی آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای است؛ یعنی این به نفع ایران است که این محرمانه باشد. محرمانه بودن به معنای کار خلاف انجام دادن نیست، محرمانه بودن به معنای این است که نمی‌خواهند این اطلاعات دست دشمنان ایران بیفتد. این درخواست ایران است. یکی از اعتراضات ایران به آژانس این است که چرا چیزی که محرمانه است افشا شود، این جزء اساسنامه آژانس بین‌المللی هسته‌ای است. در اساسنامه به صراحت آمده است، همکاری آژانس با طرف‌های آژانس به صورت محرمانه است. مخفی‌کاری نیست، این مطلب را عده‌ای که اطلاعاتی از پادمان هسته‌ای ندارند، بیان می‌کنند. محرمانه بودن جزء ذات این کار است و اینکه نظارت‌ها را منتشر کنید، سوژه دست دشمن می‌دهید و آدرس دقیق می‌دهید که سوءاستفاده کنند.



را در ساعت فلان مشاهده کنند و همان قسمت را در آن ساعت به ناظر آژانس نشان دهند. پروتکل الحاقی کنترل‌های بیشتری را دارد. فعلاً توافق شده است، ایران سه ماه آن تصاویر را خودش ضبط کند و نگهدارد و در سطح پادمان هسته‌ای، همکاری خود را با آژانس ادامه دهد. گزارش آقای گروسی در این سطح باشد، منفی نیست و به نظر من این همکاری تا سه ماه آینده ادامه دارد.

آیا این گرو نگه داشتن می‌تواند به آمریکا فشار وارد کند تا تحریم‌ها را لغو کند؟

به هیچ وجه تا زمانی که تحریم‌ها را مؤثر می‌بینند، همچنان به تحریم‌ها ادامه می‌دهند. بعید می‌دانم این موضوع سبب شود آمریکا تحریم‌ها را متوقف کند. اگر ایران پایان تحریم‌ها را می‌خواهد، باید به سمت این برود که تحریم‌ها بی‌خاصیت یا کم‌خاصیت شود. آمریکا و اروپا هر زمان دیدند که تحریم‌ها خاصیت ندارد و نمی‌تواند به عنوان ابزار فشار خاصیت داشته باشد، دست از تحریم‌ها برمی‌دارند؛ ولی تا زمانی که احساس کنند تحریم‌ها مؤثر است، این را ادامه می‌دهند. حتی اگر ایران از

ایران تعهدات خود را عملی کند، باید به سمت این بروند تا تحریم‌ها لغو یا تعلیق شود یا شکلی باشد که بتواند ایران را ترغیب کند تا همکاری خود را با آژانس بین‌المللی هسته‌ای ادامه دهد.

راهبردی که ایران باید داشته باشد و با توجه به گزارشی که آقای گروسی قرار است ارائه دهد، چطور خواهد بود؟

بازرسی‌ها متوقف نشده و در چارچوب پادمان هسته‌ای ادامه خواهد داشت. پادمان هسته‌ای به معنای ترتیبات اجرایی NPT است، ایران و آژانس بین‌المللی هسته‌ای توافق دوجانبه‌ای همانند بقیه کشورها دارند و وقتی NPT را می‌پذیرند، توافق دوجانبه امضا می‌کنند تا آژانس بین‌المللی هسته‌ای چطور NPT را اجرا کند و نظارت‌ها به چه شکل باشد. اسم آن ترتیبات اجرایی را پادمان هسته‌ای می‌گویند که بین ایران و آژانس بین‌المللی هسته‌ای توافق شده بود.

بنابراین آژانس نظارت‌ها را در چارچوب پادمان هسته‌ای ادامه خواهد داد، منتهی در پروتکل الحاقی بیش از پادمان هسته‌ای وجود دارد؛ از جمله بازرسی سرزده که می‌تواند اگر بخواهند فلان نوار

حاشیه‌هایی که درباره اجرای قانون راهبردی مجلس و سفر آقای گروسی به تهران به وجود آمد، تحلیل شما در این خصوص چیست؟

به نظر من حواشی‌های به وجود آمده ناشی از بی‌اطلاعی برخی نمایندگان بود؛ چون این راه حل میانه بود تا از یک سو قانون مجلس اجرا شود و از سوی دیگر در آستانه اجلاس شورای حکام آژانس بین‌المللی هسته‌ای در اوایل مارس، برای ایران مهم بود گزارش آقای گروسی مثبت باشد.

چرا که نمی‌خواستیم اجماعی علیه ایران در شورای حکام شکل بگیرد. بنابراین قانون اجرا می‌شود و فقط به مدت سه ماه تصاویر نگهداری می‌شود و اگر تحریم‌ها لغو کردند، ایران این تصاویر را در اختیار آژانس قرار می‌دهد و اگر لغو نشد که به احتمال زیاد لغو نخواهند کرد، این تصاویر حذف می‌شود. بنابراین جایی برای نگرانی وجود ندارد و قانون عملاً اجرا شده است. من فکر می‌کنم توب در زمین ایالات متحده آمریکا و ترویکای اروپایی است که اقدام اساسی انجام دهند تا اگر می‌خواهند برجام اجرا شود و

روزنه

ترامپ

نهاده شده!

یاسر کوچکزاده

کارشناس بین‌الملل



پس از روی کار آمدن دولت جدید در آمریکا، برخی نگاه‌ها در داخل معطوف به دیپلماسی جدید و فتح‌المفتاح برجام و ایجاد امید و نشاط در سطح جامعه شد و این نگاه رواج یافت که بایدن، ترامپ نیست و رویکرد او در سیاست خارجی، رویکردی از جنس منطق و گفت‌وگو هزاره سوم میلادی است.

جو بایدن در مبارزات انتخاباتی خود هر زمان که از ایران صحبت می‌شد، بازگشت به برجام را از اولویت‌های مهم دولت دموکرات خود بیان کرده و با عبور از این مسئله، دغدغه سیاست خارجی خود را شرق دور و برگشت آمریکا به دوران پیش از ترامپ اعلام می‌کرد.

همین رویکرد تعامل منبشانه وی در قبال برجام، خیلی‌ها را به اشتباه انداخته بود و مسیر این خط فکری را در جامعه بسط داده بود و سعی می‌شد میوه‌های برجام تبلیغ شود؛ اما خیلی زود، این پیر سیاست آمریکایی مواضع خود را در مورد ایران و برجام آشکار کرد و با صراحت گفت ایران باید به تعهدات خود برگردد و سیاست آمریکایی را در مورد برجام به وضوح فریاد زد.



تا آنجا که این مدل دیپلماسی آمریکایی صدای نظریه پرداز مشهور آمریکایی، آقای استنفان والت را در آورد و او در تئوتی اظهار داشت: «اگر دولت بایدن اصرار کند که ایران گام اول را بردارد، نشان می‌دهد که آنها چندان در دیپلماسی ماهر نیستند.»

اگر دولت بایدن بازگشت به برجام را بر اصرار بر اینکه «ایران گام اول را بردارد» خراب کند، نشان می‌دهد حربه بازگشت به برجام برای بایدن در حکم نبرد از نوع دیپلماسی منفعل و خرید زمان برای مستهلک کردن هسته‌ای صلح‌آمیز جمهوری اسلامی ایران است.

اما با حمله هوایی آمریکا به مواضع در خاک سوریه و عراق این جورچین معماگونه دیپلماسی از جنس آمریکایی کامل شد و زدن اهداف کور در خاک این دو کشور همسو با جمهوری اسلامی و خرسند شدن مقامات رژیم صهیونیستی از این پیشامد، نشان داد که ترامپ هم در سیاست خارجی آمریکا نهاده شده؛ هر چند پوسته آن عوض شده باشد.

به عبارتی، روش، همان روشی است که تا پیش از ژانویه در کاخ سفید اجرا می‌شد.

از این رو سیاست جمهوری اسلامی ایران در مقابل آمریکا همان سیاست «مرگ بر آمریکا» است و دیپلماسی ما در برجام همان راهی را خواهد رفت که امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) مشخص کرده‌اند؛ یعنی آمریکا باید به تعهدات خود برگردد، گذشته را جبران کند و پس از راستی‌آزمایی از سوی ما، به برجام بر خواهیم گشت.

بروقی شو اگر راحت جهان طلبی که در نظام طبیعت ضعیف پامال است

عکس و مکت



افول انسانیت/ یکی از شبکه‌های نمایش خانگی، افرادی را استخدام کرده که تا بلوهای تبلیغی اش را برای نمایش با خود در خیابان حمل کنند! برای تبلیغ روش‌های بسیاری وجود دارد؛ اما اینکه چنین روشی انتخاب شود و منزلت افراد زیر سنواال برود، جای تعجب دارد! مجموعه‌ای که این گونه با کارمندان خود رفتار می‌کند، آیا به فکر مخاطبان خود خواهد بود؟



در این تصویر حیوان را مشخص کنید! زنی که به مناسبت روز عشق، زرافه‌ای را در آفریقای جنوبی کشته بود و قلب او را بیرون آورده بود تا به همسر خود هدیه کند، با واکنش گروه‌های طرفدار حقوق حیوانات مواجه شد. این زن غربی که به ادعای خود تا به حال ۵۰۰ حیوان بیچاره را کشته است، بعد از کشتن این زرافه عکس قلبش را در شبکه‌های مجازی منتشر کرد! چنین موجودات رمانتیکی هستند غربی‌ها!



سربازان حاج قاسم/ تصاویر حضور طلبه‌های جهادی در بیمارستان گلستان اهواز در روز پدر در شبکه‌های مجازی منتشر شد. این بیمارستان در وضعیت فرمز کرونایی قرار دارد و این نیروهای جهادی از آنجا به پدران خود رویشان را تبریک گفتند. ان‌شاءالله کرونا به زودی تسلیم سربازان حاج قاسم و نیروهای درمانی و تحقیقاتی ایران خواهد شد.



۲۰ سال وقت تلف کردن! آمریکا طی ۲۰ سال نزدیک ۲ تریلیون دلار، یعنی حدود «نصف کل بودجه آمریکا» را صرف طراحی و ساخت هواپیمای اف-۳۵ کرد. حالا نیروی هوایی اعلام کرده این جنگنده مشکل دارد و پروژه شکست خورده است! کاربران با انتشار این تصویر گفتند حداقل اینجوری از اوپنا استفاده کنین تا دل من نسوزه!

تا انتخابات

علیرضا زاکانی، فعال اصولگرا: شورای ائتلاف نیروهای انقلاب پس از انتخابات سال ۱۳۹۶ در همین راستا با حضور ۱۳ نفر تشکیل و از بنده نیز دعوت شد؛ اکنون نیز آقای حدادعادل و دیگران فعالیت در قالب این شورا را ادامه داده و در حال بازسازی مجدد ساختار این ائتلاف سراسری هستند تا در انتخابات به شکل منسجم حاضر شویم. در ائتلاف اساس بر این است که از فردگرایی عبور کنیم و به همین دلیل توصیه می‌کنم از تشکیل کلونی در اطراف نامزدها خودداری کنیم؛ چراکه در صحنه رقابت دچار مشکل خواهیم شد؛ آنچه اهمیت دارد، این است که افسردار دارای صلاحیت و پرچمدار خدمت‌گزار به مردم و تبعیت از رهبری باید به میدان بیایند.

احمد زیدآبادی، فعال اصلاح‌طلب: «انتخاب بهزاد نبوی به سمت ریاست این نهاد، پیشاپیش از جهت‌گیری اصلاح‌طلبان در انتخابات سال آینده پرده برمی‌دارد. به عبارت صریح‌تر، احزاب اصلاح‌طلب با انتخاب آقای نبوی، آماده حضور کامل در انتخابات سال آینده می‌شوند.» گفتنی است بهزاد نبوی به عنوان رئیس «نهاد اجماع‌ساز اصلاح‌طلبان» برگزیده شد. نهاد اجماع‌ساز که به اختصار «ناسا» خوانده می‌شود، عمدتاً به منظور ایجاد وحدت در صفوف پراکنده احزاب اصلاح‌طلب برای تعیین چگونگی ورود آنها به انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰ تشکیل شده است.

رسول منتجب‌نیا، دبیرکل حزب اصلاح‌طلب جمهوری: اگر اصلاح‌طلبان به سراغ زنان اصلاح‌طلب و دارای شایستگی بروند و آنان را به نامزدی در انتخابات تشویق کنند، برای اصلاحات خوب است و مردم نیز اقبال بیشتری به انتخابات نشان خواهند داد. بسا این اقدام اعتماد مردم نسبت به اصلاحات تا حدی بازسازی خواهد شد. میزان مشارکت نیز بالا خواهد رفت. اگر یک زن شایسته مدیر و مدبر که تجربه مدیریت موفق داشته باشد، وارد صحنه شود، اگر نگویم ۵۰ درصد واجدین شرایط رأی برای حضور در انتخابات ابراز علاقه می‌کنند، دهها درصد رأی به سید آن ریخته خواهد شد، در نتیجه مشارکت بالا خواهد رفت.

احمد غلامی، سردبیر روزنامه شرق با انتقاد از حزب کارگزاران در سرمقاله این روزنامه نوشت: ناگفته پیداست که پاشنه آشیل اصلاح‌طلبان چهره‌هایی هستند که صرفاً برای حفظ ثروت و قدرت در پی استمرار اصلاحات هستند و بدنامی آنان بیش‌ازپیش با درشت‌نمایی این چهره‌ها در نزد مردم باورپذیر می‌شود. وقت آن رسیده است که اصلاح‌طلبان حتی به قیمت شکست در انتخابات راه خود را از این دست اصلاح‌طلبان جدا کنند. هر اتحادی الزام‌آورنده نیست... تازمانی که این مرزها روشن و شفاف نباشد، بسیاری باز به اصلاح‌طلبان، به حق یا ناحق حمله خواهند کرد.

محمد عطریانفر از عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی در گفتگو با ایرنا تلویحاً به وجود اختلافات در جریان اصلاحات درباره انتخابات ۱۴۰۰ اذعان کرد و درباره نامزد احتمالی این حزب گفت: کسی را که از نظر موضوع به ما نزدیک‌تر باشد حمایت می‌کنیم؛ وی همچنین افزود: علی لاریجانی از جمله چهره‌هایی است که می‌توان درباره او بحث کرد و تصمیم گرفت.

ناهید حسن‌پور

خبرنگار

کمتر از چهار ماه تا انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ باقی مانده است. انتخاباتی که خیلی‌ها می‌گویند به دلیل عملکرد دولت روحانی، اصلاح‌طلبان شانسی کمتری برای پیروزی در آن دارند. اما این بدان معنا نیست که نیروهای انقلاب مسیر همواری پیش روی خود داشته و پیشاپیش برنده این انتخابات هستند. در این باره خبرنگار صبح صادق با دکتر محمدصادق کوشکی عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و فعال سیاسی گفت‌وگو کرده است:

با توجه به اینکه کمتر از چهار ماه به انتخابات ریاست‌جمهوری باقی مانده، خیلی‌ها بر این باور هستند که فضای انتخابات و مشارکت نسبت به دوره‌های قبل مشارکت بالایی نیست. ارزیابی شما چیست؟

فضای انتخابات در یکی دو ماه آخر در کشور شکل می‌گیرد و اینکه جریان‌های سیاسی و احزاب از چندین ماه زودتر شروع می‌کنند، کار آنها است، ولی کار مردم از چند ماه قبل پرداختن به انتخابات نیست. معمولاً یک ماه آخر که منجر به انتخابات

می‌شود، مردم به فضای انتخاباتی ورود می‌کنند؛ لذا اینکه از الان عده‌ای پیش‌بینی می‌کنند که مشارکت کم است، شاید پیشگو باشند؛ والا به هیچ عنوان از الان نمی‌توان میزان مشارکت را حدس زد، زیرا بستگی کامل به وضعیت کشور و فضای اقتصادی و معیشتی و جنس رقابت‌ها دارد که چقدر رقابت‌ها جدی باشند.

برای افزایش مشارکت باید چه اقداماتی انجام دهیم؟

هر چه رقابت‌ها جدی‌تر و سالم‌تر باشد، می‌تواند روی میزان مشارکت تأثیرگذار باشد؛ یعنی اینکه اگر مردم حس کنند حضور آنها تأثیرگذار است، روی میزان مشارکت تأثیر می‌گذارد. رقابتی بودن و جدی بودن رقابت مؤثر است؛ چون در کشور ما هر زمان رقابت‌ها جدی بود، به همان میزان مشارکت افزایش داشته است. اینکه دستگاهی کار خاصی برای افزایش مشارکت کند، در این مدت باقی مانده بهتر است کار نشود؛ چون با هدف افزایش مشارکت در انتخابات تحلیل نمی‌شود. اینکه مردم احساس کنند حضور آنها مؤثر است، خودسبب مشارکت بالا می‌شود.

محمدصادق کوشکی در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح کرد

پیروز انتخابات پیشاپیش مشخص نیست

روی فرد خاصی اجماع کرده‌اند، اما اسامی متفاوتی را مطرح می‌کنند تا آن شور و حال انتخاباتی بین حامیان ایجاد شود.

با توجه به عملکرد دولت فعلی آیا اصلاح‌طلبان سبدرای خود را از دست داده‌اند؟

این چنین نیست. اصلاح‌طلبان از چند وزنه برخوردارند. یکی رسانه‌های بیگانه است که از آنها حمایت می‌کند و می‌تواند در کشور تأثیرگذار باشد. یکی فضای مجازی و لنگر در کشور است که اصلاح‌طلبان آن را در دست دارند و می‌توانند از آن استفاده کنند. در واقع، این دو مؤلفه اهمیت زیادی دارند و نباید اصلاح‌طلبان را از الان بازنده دانست.

بر این باور هستید که شناسن اصلاح‌طلبان از اصولگرایان بیشتر است؟

این چنین نیست. شناسن مشخص نیست. این را باید پیشگو یا غیب‌گو پاسخ دهد که شناسن کدام بیشتر است؛ اما از الان نباید آنها را بازنده دانست. آنها دولت روحانی را حمایت کردند و هر کسی می‌داند دولت روحانی عملکرد خوبی نداشته است؛ اما اصلاح‌طلبان در زمینه جنگ روانی توان زیادی دارند. رسانه‌های بیگانه و شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان از آنها حمایت می‌کنند و فضای مجازی بی‌قانون هم دست آنهاست. سلب‌ریتی‌ها هم حامی اصلاح‌طلبان هستند.

وضعیت دو جریان اصولگرا و اصلاح‌طلب را در فاصله چند ماه تا برگزاری انتخابات چگونه می‌بینید؟

اصولگرایی پدیده‌ای بود که به تدریج مصرف آن تمام شد و تقسیم‌بندی اصولگرا و اصلاح‌طلب گذرا بود و اکنون دیگر مانند گذشته کارایی ندارد. تقسیم‌بندی‌ای که رهبری نظام به آن اشاره کردند، تقسیم‌بندی نیروهای انقلابی و غیرانقلابی است. به همین دلیل بهتر است بر اساس الگوی انقلابی و غیرانقلابی بودن این دو سرفصل را ملاک قرار دهیم. اگر اصولگرایی و اصلاح‌طلبی را ملاک تحلیل قرار دهیم، دچار خطا می‌شویم؛ چون برخی از نیروهای اصولگرا هستند که انقلابی نیستند. الزاماً اصولگرایی با انقلابی‌گری برابر نیست. در خصوص اصلاح‌طلبان چند نکته وجود دارد؛ آنها کاملاً می‌خواهند در قدرت باقی بمانند و دوست ندارند از قدرت خارج شوند

و برای ماندن در قدرت از هر تاکتیکی استفاده می‌کنند. می‌توان گفت تقریباً نامزد اجماعی آنها مشخص شده است؛ اما سعی می‌کنند با روش جنگ روانی و تبلیغات هم فضای انتخاباتی را برای حامیان خود ایجاد کنند و هم حامیان خود را تشویق کنند که وارد صحنه انتخابات شوند. آنها تقریباً



خیابان بهشت

ناگامی رادیکالیسم

دومین انتخابات شوراهای شهر و روستا در سال ۱۳۸۱

شهر کنارک از توابع شهرستان چابهار فرمودند: «برخی گزارش‌ها حاکی است در برخی از جاها در تشخیص صلاحیت‌ها کوتاهی شده است که در این زمینه تحقیق خواهد شد و اگر افرادی نابجا و بر خلاف مقررات به انتخابات راه یافته باشند، انتخابات آنها اعتبار نخواهد داشت؛ چرا که در همه مراحل انتخابات، باید معیارها و ضوابط منطبق بر بنای جمهوری اسلامی ایران رعایت شود.»

دومین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا، در جمعه ۹ اسفند ۱۳۸۱ برگزار شد و ۴۹/۲ درصد از واجدان شرایط در این دوره از انتخابات شوراهای شرکت کردند. اعلام تدریجی آرای انتخاباتی، حکایت از اتفاقی شگفت داشت و آن اینکه با وجود همه تبلیغاتی وسیع، رأی ملت این بار به جریان رقیب دوم خردادی تعلق یافته بود! در میان منتخبان خبری از نمایندگان ملی-مذهبی‌ها و نهضت آزادی نبود و چهره‌هایی اغلب گمنام از جریان اصولگرا توانسته بودند پیروز میدان انتخابات باشند!

در زمستان سال ۱۳۸۱ بود که کشور در آستانه برگزاری دومین دوره انتخابات شوراهای شهر و روستا قرار داشت. در این دوره از انتخابات، دیگر جبهه مشارکت میدان‌دار اردوگاه دوم خرداد شده بود. حادثه مهم و بحث‌برانگیز این انتخابات، تأیید صلاحیت چهره‌هایی بود که سال‌ها به عنوان اپوزیسیون نظام (همچون نهضت آزادی و...) نقش بازی کرده و پرونده سیاه خیانت به ملت آنها مملو از موارد متعدد بود. این اقدام خلاف شرع و غیرقانونی جریان دوم خرداد تا آنجا قابل قبول نبود که حتی برگزاری انتخابات را نیز با مسئله مشروعیت نداشتن مواجه کرد؛ به گونه‌ای که برای اولین بار شاهد شرکت نکردن رهبر معظم انقلاب اسلامی در انتخابات بودیم! معظم‌له ترجیح دادند تا مطابق برنامه‌ریزی از قبل تعیین شده در روز انتخابات در سفر به استان سیستان و بلوچستان باشند و تنها به طور نمادین در پای صندوق رأی حاضر شوند! این در حالی بود که مطابق با قانون نمی‌توانستند در شهری غیر از تهران رأی دهند! معظم‌له طی سخنانی در

میدان پاستور

رئیس جمهور ۱۳ میلیونی

دومین انتخابات ریاست‌جمهوری در سال ۱۳۶۰

که پیشاپیش حدس زده می‌شد که وی در مرحله اول انتخابات با اکثریت بالایی برگزیده شود. از جمله حامیان رجایی می‌توان به گروه‌های زیر اشاره کرد: حزب جمهوری اسلامی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، جامعه روحانیت مبارز، سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی، جامعه اسلام، دفتر تحکیم وحدت، اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان، نهضت زنان مسلمان و دهها نهاد انقلابی، انجمن و گروه دیگر. در چنین شرایطی رجایی توانست با فاصله زیادی سه رقیب دیگر خود را با به دست آوردن بیش از ۱۳ میلیون رأی پشت سر گذارد. روز پنجم مرداد ماه با شمارش آرای داخل کشور، محرز و مسلم شد که رجایی اکثریت مطلق رأی مردم را به خود اختصاص داده است. اما این مسئولیت تنها یک ماه دوام آورد و در هشتم شهریور ۱۳۶۰ محمدعلی رجایی همراه با محمدجواد باهنر، نخست‌وزیر بر اثر انفجار بمبی که در ساختمان نخست‌وزیری کار گذاشته شده بود، به شهادت رسیدند.

معرفی و تبیین سند بالادستی رفتار سیاسی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

اصول دوازده‌گانه

۱۲ مشارکت‌آفرینی حداکثری و آگاهانه: مطابق با این اصل، سپاه باید در رفتار سیاسی خود، برای تحقق حضور حداکثری، آگاهانه و هدفمند مردم در پای صندوق‌های رأی، تلاش جدی، مستمر و همه‌جانبه داشته باشد. این اصل، به معنای دخالت سپاه در انتخابات به نفع یا ضرر جریان خاصی نیست؛ بلکه در راستای کمک به تحقق راهبردهای نظام در انتخابات قرار دارد. در واقع، از آنجا که سپاه یک دستگاه حاکمیتی است، در انتخابات باید حداکثر تلاش خود را به کار گیرد تا راهبردهای نظام در انتخابات، به ویژه مشارکت حداکثری، در حد اعلا آن محقق شود. البته این به معنای آن نیست که سپاه مجاز باشد تا کار سیاسی جریان و حزبی بکند، بلکه به معنای آن است که باید برای تشویق آحاد مردم برای مشارکت در انتخابات و تحقق انتخاب آگاهانه؛ به معنای انتخاب گزینه‌های کارآمد و شایسته، تلاش کند.

۱۰ جذب حداکثری و دفع حداقلی: این اصل که به ویژه با اصل مردمی بودن مرتبط است، بر تلاش سپاه در رفتار سیاسی سپاه برای جذب آحاد مردم، جریان‌ها، گروه‌ها و شخصیت‌ها و در نقطه مقابل، دفع حداقلی مخالفان نظام تأکید دارد. بنابراین، سپاه در مواضع سیاسی خود باید فراجناحی و فراگروهی عمل کرده و مخاطب پیام خود را تمام توده‌های مردم و گروه‌ها بداند، اما در عین حال برای جذب قشرهای خاکستری و حتی منتقدان تلاش کند.

۱۱ هماهنگی و همسویی سازمانی: تصریح اساسی در ارتباط با این اصل این است که در جهت‌گیری و رفتار سیاسی سپاه، باید بین ارکان سازمانی سپاه (نماینده‌گی و لسی فقیه، فرماندهی و حفاظت اطلاعات) هماهنگی و همسویی وجود داشته باشد و زمینه‌های این امر، به طور مداوم تقویت شود. بنابراین، هیچ جزئی از سپاه نمی‌تواند به تنهایی و بدون هماهنگی با سایر ارکان سپاه، موضع سیاسی خاصی را اتخاذ کند.

۸ مردمی بودن: اصل مردمی بودن در دکترین رفتار سیاسی سپاه بر اتکای سپاه در رفتار سیاسی خود به مردم و جهت‌گیری‌های سیاسی سپاه مبتنی بر مصالح، منافع و مطالبات مردمی تأکید دارد. اهمیت این اصل به سبب آن است که رفتار سیاسی سپاه، بدون پشتیبانی و حمایت مردمی، قادر به تولید نتایج مثبت نخواهد بود. در واقع، مردمی بودن، در حکم پیش‌شرط موفقیت و مقوم رفتار سیاسی سپاه است.

۹ اخلاق‌مداری: اخلاق‌مداری اصلی عام در رفتار سیاسی سپاه است که در آن بر مغایرت نداشتن رفتار سیاسی سپاه با اخلاق اسلامی و موازین آن تأکید شده است. در واقع، این اصل با همه اصول دیگر دکترین مذکور ارتباط دارد و به نوعی بر اکثریت آنها حاکم است. برای نمونه، سپاه نمی‌تواند مردم‌دار باشد، اما خدای ناکرده به رعایت موازین اخلاق اسلامی کم‌توجه باشد.

گروه سیاسی

صبح صادق

از میان اصول دوازده‌گانه دکترین رفتار سیاسی سپاه، تاکنون شش اصل اول این دکترین را تشریح کرده‌ایم؛ از این رو، در ادامه سایر اصول آن را تشریح و تبیین می‌کنیم.

۷ استکبارستیزی: در این اصل بر مبارزه جدی و مستمر با نظام ظالمانه حاکم بر جهان از یک‌سو و حمایت و دفاع از مظلومان و مستضعفان از سوی دیگر تأکید شده است. استکبارستیزی در رفتار سیاسی سپاه از چند جنبه اهمیت و ضرورت دارد؛ یعنی لازم‌هویت انقلابی سپاه تناسب دارد؛ یعنی لازم‌هویت و تثبیت هویت سپاه پاسداران است. دوم آنکه استکبارستیزی سپاه سبب استحکام دال‌های گفتمان انقلاب اسلامی می‌شود و سوم آنکه سبب تولید قدرت سیاسی مؤثر و اثربخش در ابعاد داخلی و بین‌المللی برای انقلاب و نظام اسلامی می‌شود.

اقدام کور

بررسی حملات اخیر آمریکا به پایگاه‌های مقاومت



محمد رضا فرهادی
کارشناس مسائل منطقه

پس از ترور فرماندهان مقاومت در عراق و تصویب قانون اخراج نیروهای آمریکایی در پارلمان این کشور، نیروهای آمریکایی باید از عراق خارج شوند. بعد از این اتفاق راهبرد گروه‌های مقاومت مبتنی بر اصل خویش‌داری در طول ماه‌های اولیه این قانون بود؛ اما در عمل مشاهده شد که آمریکایی‌ها هیچ گونه اعتنایی به این مصوبه پارلمان نکردند.

بر همین اساس، گروه‌های مقاومت بر خروج نیروهای آمریکایی از عراق تأکید کردند. در این میان، برخی حملات ساختگی به مراکز آمریکایی همچون سفارت این کشور صورت گرفت که هیچ‌گونه ارتباطی با گروه‌های مقاومت نداشت؛ زیرا این گروه‌ها توافق کرده‌اند هیچ‌گونه اقدامی در سفارت آمریکا و مراکز سیاسی انجام ندهند.

برحسب فعل و انفعالاتی که طی چند وقت گذشته صورت گرفت، آمریکایی‌ها نیز به تلافی برخی عملیات‌های صورت گرفته علیه پایگاه‌ها و مراکز نظامی‌اش، حملاتی را به مناطقی در سوریه و مناطق غربی عراق صورت داد. در زمینه این حملات و اتفاقات صورت گرفته ذکر چند نکته تأمل برانگیز ضروری است:

۱ راهبرد گروه‌های مقاومت در عراق خروج نیروهای آمریکایی از این کشور است که این خواسته قانونی نشئت گرفته از مصوبه پارلمان است و ارتباطی با خواست دیگر بازیگران ندارد. در واقع، این یک تصمیم براساس اصل دولت-ملت عراق است.

۲ اکنون وضعیت نیروهای آمریکایی در عراق در بدترین حالت ممکن قرار دارد. وحشت نیروهای آمریکایی از اقدامات گروه‌های مقاومت و محدود کردن پایگاه‌های نظامی آمریکا در عراق همگی نشان از این ترس و واکنش دارد. این وضعیت نشان‌دهنده یک درهم

گسیختگی در میان نیروهای آمریکایی است و وقوع برخی حملات همچون حمله اربیل که خسارت‌های ادواتی و تجهیزاتی زیادی برای آمریکایی‌ها ایجاد کرد، مزید بر ایجاد ترس و واکنش بیشتر از گرفتن انتقام گروه‌های مقاومت شده است.

۳ آمریکا برای بازسازی این روحیه تخریب شده و همچنین نشان دادن ابهت از دست رفته‌اش عملیاتی را در مناطق غربی عراق و مرز سوریه با حمله به مراکز نظامی کتائب حزب‌الله صورت داد؛ زیرا این حمله به مراکز خالی از سکنه، کاملاً کور و به مرکزی بود که عملاً هیچ گونه اهمیت استراتژیک نداشتند و حداقل خسارت به نیروهای مقاومت وارد شد.

۴ آمریکا به دنبال بزرگ‌نمایی خطر داعش در عراق است و برای این کار دو اقدام را در دستور کار خود قرار داده است: الف- ایجاد اجماع در داخل و خارج عراق که همچنان بر ضرورت حضور نیروهای آمریکایی صحه بگذارد؛ ب- تقویت ناتو در عراق. این راهبرد بر اساس این اصل قرار گرفته که آمریکایی‌ها از طریق تقویت ناتو به دنبال تغییر سیبب حملات علیه خود هستند و از طریق حضور ناتو مترصد حضور قانونی خود در عراقند.

۵ راهبرد آمریکایی‌ها مبنی بر خارج نشدن از عراق است و این امر به دفعات مورد تأکید مقامات این کشور قرار گرفته است؛ به همین منظور تمام تسون خود را به کار گرفته که همچنان در عراق حضور نظامی و سیاسی گسترده داشته باشند. این حضور نیز مقدمات خاصی دارد که مهم‌ترین آنها ایجاد یک اجماع داخلی و بین‌المللی از طریق نیروهای وابسته به ناتو است. در مقابل راهبرد گروه‌های مقاومت خروج نیروهای آمریکایی است و این دو اصل در تضاد با یکدیگر قرار دارند؛ به همین منظور و براساس راهبرد هزینه‌فایده، به نظر می‌رسد تنها راه خروج نیروهای آمریکایی و عمل کردن به مصوبه قانونی پارلمان عراق ایجاد هزینه برای واشنگتن باشد.

نظم نوین جهانی

نشانگان تغییر بنیادین در روابط بین‌الملل



محمدصادق مصطفوی

کارشناس بین‌الملل

خواهد گرفت، از جمله شاخصه‌های این تغییر عبارت است از:

۱ تغییر در نگرش کشورهای جهان از جمله دولت‌های غربی نسبت به پایداری ساختار سیاسی-اجتماعی آمریکا با توجه به عملکرد دولت پیشین آمریکا و شوریدن سرمایه‌اجتماعی آمریکایی علیه سرمایه‌سیاسی و ایدئولوژیک این کشور؛

۲ ظهور و تقویت چشمه‌های جدید منافع بین‌المللی در حوزه‌های فرآلاتیک (از جمله چین، روسیه و هند) و تقویت این باور که قرار گرفتن در مسیر این چشمه‌ها به تأمین هر چه بهتر منافع کمک خواهد کرد؛

۳ افزایش فاصله راهبردی کشورهای جهان به ویژه اتحادیه اروپا از آمریکا به منزله قدرت برتر جهانی و تأکید روزافزون بر زعامت درون قاره‌ای، منطقه‌ای و راهبرد فرآلاتیکی؛

۴ شکل‌گیری این باور در میان کشورهای جهان که کاخ سفید همچون گذشته قادر نیست فرآیندهای تحولی جهانی و بعضاً منطقه‌ای را کنترل کند و اذعان به چندبعدی شدن قدرت در جهان و غیرقابل کنترل شدن و تمرکز ناپذیر شدن آن از سوی بسیاری از تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیرندگان آمریکایی و غیرآمریکایی و همچنین تقویت اثباتش قدرت در میان کشورهای مستقل و غیر وابسته منطقه‌ای.

خلاصه اینکه تغییر در بعد روانی و فراساختاری نظم جهانی و کاهش جایگاه آمریکا در این حوزه بی‌شک تغییر در بعد ساختاری و مادی جهان را به زودی رقم خواهد زد و ساختار نظم جهانی بر اساس ظهور قدرت‌های فرآلاتیک جدیدی همچون چین، روسیه و هند و نقش آفرینی فعال قدرت‌های منطقه‌ای شکل خواهد گرفت، تغییری که ساختارهای سازمان‌های بین‌المللی از جمله سازمان ملل و شورای امنیت و مناسباتی، مانند حق و تورا نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد.

نابودی رژیم صهیونیستی قطعی است

صهیونیست به دنبال تجزیه ارمنستان!
یعقوب کدیمی، تحلیلگر صهیونیستی در مصاحبه با «تارنمای (ژام)» در مورد آینده ارمنستان گفت: احتمال بسیار زیادی وجود دارد که ارمنستان به خاطر سیاست‌های انتخاب شده توسط نخبگان در آینده میان مدت از نقشه جهان حذف و در نتیجه واقعیت‌های جدید بار دیگر مرزها در قفقاز به نفع بازیگران فعال تغییر کند. نخبگان ارمنی باید به واقعیت‌ها نگاه کنند. خطای محاسباتی از جایی شروع می‌شود که نخبگان یک کشور برای حل مشکلات منطقه‌ای به دور دست‌ها فکر کنند. ارمنستان فرصت زیادی برای برگشتن به مسیر اصلی جاده ندارد.

اعتراف رئیس اسبق شاپاک
«یووال دیسکین» رئیس اسبق سازمان امنیت داخلی رژیم صهیونیستی در پاسخ به این پرسش که آیا این رژیم از انسجام اجتماعی، انعطاف اقتصادی و قدرت نظامی-امنیتی برخوردار است تا موجودیتش را برای نسل آینده تضمین کند؟ گفته است: «اسرائیل برای نسل آینده باقی نخواهد ماند.»

شمارش معکوس پیروزی انصارالله
خبرگزاری اسپوتنیک: ارتش و کمیته‌های مردمی یمن طی ساعات گذشته و پس از گذشت حدود دو هفته عملیات نظامی مستمر علیه نیروهای متجاوز در استان مأرب، محاصره شهر [مأرب] را از تمام جهت‌ها به اتمام رساندند؛ از جمله خط ارتباطی میان شرق شهر مأرب که به [استان] حضرموت (شرق استان مأرب) منتهی می‌شود؛ خطی که اکنون زیر آتش است.

یک تیر و دو نشان!
ویگه «چاینامیلیتری» چین: روسیه متحد سنتی ایران است و دو کشور منافع مشترک در خاور میانه دارند. رزمایش مشترک دریایی روسیه و ایران در اقیانوس هند گام مهمی برای تقویت همکاری‌های نظامی آنها در شرایط امنیتی بین‌المللی کنونی و حمایت از یکدیگر در کنار آمدن با چالش‌های جهانی به ویژه تهدیدهای ایالات متحده است.

صهیونیست‌ها به جان هم افتادند
پایگاه خبری شبکه المیادین: منابع ارشد صهیونیستی فاش کردند که نتانیاهو تصمیم گرفته «منیر بن شبات» را مسئول تماس با کشورهای بزرگ درباره پرونده هسته‌ای ایران کند و آنگونه که اطلاعات نشان می‌دهد وی پیش از این دو گفت‌وگو با هم‌تای آمریکایی خود «جک سالیوان» درباره پرونده ایران و سایر موضوعات داشته است. «یدیوعوت آحارانوت» گزارش داد، رئیس موسسات اصرار زیادی برای به عهده گرفتن این منصب داشت؛ چرا که معتقد بود می‌تواند آمریکایی‌ها را ترغیب کند که به توافق هسته‌ای با ایران بازنگردند.

خیانت قرن!
پایگاه خبری «العربی الجدید»: اسرائیل (رژیم غاصب صهیونیستی) سفر اخیر طارق الملا، وزیر نفت مصر به قدس اشغالی را جشن گرفت. سفری که به توافق برای فعالسازی یک توافق سابق میان دو حکومت است که وضعیت رژیم صهیونیستی را در بازار انرژی منطقه متمایز می‌سازد، منتهی شد.

جهان

شماره ۹۹۱ | دوشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۹

صداق

آخرین وضعیت میدانی

یمن

گروه بین‌الملل

صبح صادق

ارتش و کمیته‌های مردمی یمن در ادامه موفقیت‌های میدانی خود توانستند به یک کیلومتری استان مأرب برسند. شهر مأرب مهم‌ترین پایگاه تحت اشغال ریاض در خاک یمن است که اهمیت بسزایی در معادلات میدانی و سیاسی دارد. مأرب یکی از بزرگ‌ترین منابع انرژی یمن را دارد که از این طریق برق بسیاری از استان‌های مرکزی، همچون صنعار تأمین می‌کند. از نظر موقعیت نظامی نیز این استان دروازه شرقی ورود به استان صنعا پایتخت است و مناطق کوهستانی آن کاملاً صعب‌العبور است. نیروهای یمنی در جریان عملیات اخیر توانستند مساحتی در حدود ۸۵ کیلومتر مربع را بازپس بگیرند و آزاد کنند و با پاکسازی‌هایی که در این محور صورت گرفت، امنیت بخش دیگری از جاده مهم «صرواح-شهر مأرب» تأمین شد. با پیشروی‌های جدید به دست آمده و رسیدن رزمندگان یمنی به سد «مأرب» که دروازه غربی برای ورود به شهر مأرب به شمار می‌آید، می‌توان در آینده نزدیک شاهد آزادسازی مرکز استان بود. در بحث اهمیت این عملیات و آزادسازی مأرب برای آینده تحولات یمن ذکر چند نکته قابل بیان است:

۱- آزادسازی مأرب به منزله تغییر موازنه قوا در یمن خواهد بود. این تغییر موازنه به سود انصارالله و به ضرر ائتلاف سعودی است؛ زیرا مأرب مهم‌ترین پایگاه نظامی برای ائتلاف است و با قطع آن دسترسی نیروهای مزدور به استان‌های مرکزی قطع خواهد شد. ۲- این استان به منزله نقطه نقل و اتصال غرب و شرق و شمال و جنوب یمن به شمار می‌آید که قطع دسترسی به آن برای ائتلاف ضربات سنگینی در پی خواهد داشت. ۳- آزادسازی مأرب زمینه را برای آزادسازی سایر استان‌ها فراهم خواهد کرد. برای نمونه آزادسازی شیوه و الجوف مهم‌ترین احتمالات ممکن است. همچنین دسترسی به مأرب به منزله قطع دسترسی استان الجوف و مراکز نظامی وابسته به ائتلاف به مناطق مرکزی یمن است و این امر سبب انجام هرگونه عملیات منظم و دارای پشتیبانی نظامی در جبهه صنعا خواهد شد. ۴- فتح مأرب به منزله قطع تهدیدات نظامی از شرق برای صنعاست و با این اقدام نیروهای یمنی موفق خواهند شد که تهدیدات جبهه شرقی یمن را تا حدود زیادی از حالت بالفعل به بالقوه تبدیل کنند. ۵- آزادسازی مأرب به منزله شکست قطعی ائتلاف عبّری-عربی-غربی است. این امر در آینده دستاوردهای مهمی برای بازیگران یمنی، همچون انصارالله در ابعاد سیاسی خواهد داشت؛ زیرا سبب تثبیت موقعیت و در نتیجه دست برتر این جنبش در مذاکرات احتمالی آینده خواهد شد. البته مؤلفه‌های تأثیرگذار و مهم انصارالله، همچون قدرت نظامی مکمل‌کننده عملیات‌های میدانی است.

در مجموع می‌توان این گونه عنوان کرد که شرایط برای شکست کامل ائتلاف سعودی در یمن فراهم شده و آزادسازی مأرب می‌تواند به عنوان آخرین میخ بر تابوت این ائتلاف باشد که با تمام توان و تجهیزات در آستانه هفت سالگی جنگ دستاوردی خاصی کسب نکرد. در کنار این مسئله صرف نظر از خسارت‌های مادی گسترده به یمن مهم‌ترین دستاورد برای ارتش و مردم این کشور مقاومت و ایستادگی در برابر متجاوزان بود.

یادداشت

تقویت پیش فروش مسکن راهی برای خانه‌دار شدن



غلامرضا سلامی
مشاور سابق
وزیر راه و شهرسازی

یکی از مشکلات امروز مسکن در کشور را می‌توان نبود تعادل بین عرضه و تقاضا دانست. اما نبود تعادل در تمام نقاط جغرافیایی یکسان نیست؛ به گونه‌ای که در جایی که تقاضای زیادی برای مسکن وجود دارد، عرضه کم بوده و در جایی که تقاضای مصرفی کمی وجود دارد، عرضه مسکن زیاد است که نمونه آن را می‌توان خانه‌های لوکس و گران قیمتی دانست که تقاضای مصرفی این خانه‌ها پایین، اما عرضه آنها زیاد است.

در واقع در مناطقی که عمده تقاضاها واقعی و تقاضاهای موجود برای سکونت است، عرضه مناسب وجود ندارد. در تمام دنیا روند خانه‌دار شدن این گونه است که در پیش‌فروش ملک از روزی که ساخت یک شهرک آغاز می‌شود، تمام عوامل دخیل در ساخت مسکن از وام بانکی، نرخ بهره، پارانهای پرداختی از سوی دولت و... مانند یک بسته در نظر گرفته می‌شود که اگر در کنار یکدیگر قرار گیرند، ریسک قیمت برای خریدار از بین می‌رود.

برای نمونه، شما امروز خانه‌ای را پیش‌خرید می‌کنید و این خانه را دو سال دیگر تحویل می‌گیرید، در این بین پس‌انداز دو ساله خودتان را هم به آن اضافه می‌کنید و زمانی هم که مسکن آماده تحویل شد، می‌توانید با وام دریافتی از بانک مابقی قیمت خانه را بدهید و از این طریق صاحب‌خانه شده و بعد هم از طریق درآمدتان اقساط آن را پرداخت می‌کنید. در حالی که اگر امروز جوانی بخواهد در شرایط فعلی اقتصاد ایران با پس‌انداز و سپرده‌گذاری در بانک خانه‌ای بخرد، دو سال بعد از سپرده‌گذاری در بانک می‌تواند از تسهیلات بانکی استفاده کند که در این دو سال ممکن است قیمت ملک آتقدر افزایش یابد که وام دریافتی اثر و قدرت خرید خودش را از دست بدهد؛ به گونه‌ای که حتی با دریافت آن وام نیز قدرت خرید دو سال پیش خود را نداشته باشد.

در وضعیت موجود برای تأمین مسکن طبقات متوسط به پایین جامعه به سیاست‌هایی به هم پیوسته نیاز مندیم؛ به نحوی که برای طبقات درآمدی متوسط به پایین نیازمند تسهیلات ارزان قیمت و برای اقشار و دهک‌های درآمدی پایین‌تر نیازمند تأمین مسکن‌های اجتماعی یا مسکن‌هایی با اجاره بلندمدت هستیم که همه اینها قابل حل است؛ منتهی نیازمند وجود یک فکر منسجم است. اینکه صرفاً تسهیلات خرید مسکن را افزایش دهیم، به این معناست که صرفاً یک فشاری به تقاضای مسکن آورده‌ایم. اگر هم صرفاً از انبوه‌سازان حمایت کنیم، صرفاً به طرف عرضه فشار آورده‌ایم. بنابراین باید تقویت هر دو طرف عرضه و تقاضا با یکدیگر دیده‌شود. ضمن اینکه انبوه‌سازان نیز برای پیش‌فروش واحدهای خود تمایل دارند؛ چرا که با این کار ریسک نقدینگی خود را کاهش می‌دهند؛ یعنی اگر چه ممکن است امروز هر متر از واحد مسکونی را با قیمت متری ۷ میلیون تومان بفروشند و این واحد در سال‌های آینده گران‌تر شود، اما در عوض با پیش‌فروش، پول و سرمایه آنها حبس نمی‌شود و با دریافت پول می‌توانند کار و پروژه دیگری را شروع کنند.

معاون اشتغال و خودکفایی کمیته امداد حضرت امام (ره) در گفت‌وگو با صبح صادق

باید در اقتصاد انقلاب کنیم

یکی از موضوعاتی که سال‌ها محل بحث میان دانشجویان و عموم مردم ایران بوده، این است که آیا با پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ انقلاب در تمام حوزه‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و... محقق شده است؟ و اگر این طور نبوده چه زمانی قرار است این انقلاب در تمام ابعاد خود محقق شده و اگر این طور نبوده است، چرا انقلاب و تغییر ماهیتی در حوزه‌ای، مانند اقتصاد به هیچ وجه ملموس نیست. صبح صادق در گفت‌وگویی با حجت‌الله عبدالملکی، دانشیار اقتصاد دانشگاه امام صادق (ع) و معاون اشتغال و خودکفایی کمیته امداد حضرت امام (ره) این موضوع را بررسی کرده است.

میثم مهرپور

دبیر گروه اقتصاد



۴۲ سال از پیروزی انقلاب اسلامی می‌گذرد به رغم اینکه ما طی این سال‌ها تغییرات سیاسی، بین‌المللی، نظامی، امنیتی و حتی فرهنگی زیادی را نسبت به سال‌های قبل از انقلاب شاهد بودیم، اما به نظر می‌رسد تحول قابل توجهی در حوزه اقتصاد رخ نداده است. از نظر شما دلایل این موضوع چیست؟

در ابتدا باید به این موضوع توجه داشت که یکی از مأموریت‌های اقتصادی شاه از سوی آمریکا این بود که گله‌ای از گاوهای شیرده را در ایران برای آمریکایی‌ها آماده کند. در این میان شیرده‌ترین گاو منطقه در آن زمان ایران بود؛ چرا که منابش با کشورهایمانند عربستان و عراق قابل مقایسه نبود. برای اینکه چنین اتفاقی رخ دهد، آمریکایی‌ها آمدند و به مدت ۲۵ سال تمام نظامات اقتصادی ایران را بر این مبنای چیدنند که ایران باید گاو شیرده آمریکایی‌ها و غربی‌ها باشد. در واقع نظامات اقتصادی ایران بر اساس خواست آمریکا چیده شده بود.

منظورتان از نظامات چیست؟

نظاماتی که می‌گویم سه بخش دارد، یک بخش ساختارها مثل وزارتخانه‌ها، نظام بانکی، بازار ارز و... است. بخش دوم ضوابط و مقررات از قوانین و مقررات مادر تا دستورالعمل‌های اجرایی است و بخش سوم فرهنگ اقتصادی است. یعنی فرهنگ مردم و کارگزاران جامعه باید چگونه باشد؟ برای مثال وزیر باید چگونه فکر و رفتار کند یا فرهنگ عامه مردم از آموزش تا الگوی مصرف و... باید چگونه باشد. این سه مورد در کنار هم نظام اقتصادی یک کشور را تشکیل می‌دهند. همان طور که گفتیم نظام اقتصادی ایران متناسب با خواست آمریکا به عنوان یک گاو شیرده بود. مردم ما شاید مستشاران نظامی آمریکایی در ایران را دیده یا نام آنها را شنیده باشند، اما کسی اطلاعی از مستشاران اقتصادی آمریکا نداشته و آنها را نمی‌شناسد. افرادی که در سال‌های قبل از انقلاب سیاست‌های اقتصادی آمریکایی‌ها در ایران را اجرا می‌کردند. سال ۱۳۵۷ که انقلاب اسلامی پیروز شد، ذاتاً و از آنجا که نظام سیاسی حاکم بر ایران به هم ریخت، به نوعی یک انقلاب سیاسی به شمار می‌آید؛ اما یک سؤال خیلی مهم در این میان وجود داشت که آیا در کنار انقلاب اسلامی، انقلاب اقتصادی نیز رخ داد یا نه؟ واقعیت این است که ما با تفکر اسلامی وارد یک انقلاب سیاسی شدیم و فضای موجود را اصطلاحاً کن فیكون کردیم؛ یعنی انقلاب ما این نبود که مشروعه‌ای در کنار مشروطه قرار گیرد یا برای نمونه نخست‌وزیر یا برخی از قوانین جاری و ساری تغییر کند؛ بلکه کلا



نظام سیاسی حاکم تغییر و نظام ولایت فقیه مبتنی بر مکتب فقهی جایگزین نظام شاهنشاهی شد؛ در حالی که واقعاً کشور پشت سر این انقلاب به یک انقلاب اقتصادی نیاز داشت.

به نظر شما این نیاز به دلیل وضعیت اقتصادی کشور بود، یا یک ضرورت وجود داشت؟

در تفکر و جامعه اسلامی نظام سیاسی موضوعیت ندارد؛ چرا که نظام سیاسی قرار است برای بهتر شدن حیات بشر و تکامل مادی و معنوی انسان برنامهریزی کند که خلاصه آن نیز نظام اقتصادی و فرهنگی می‌شود. ما بعد از انقلاب گفتیم بانک، صنعت خودروسازی، بورس، نظام برنامهریزی و بودجه‌ریزی، مالیات و... داریم، پس اقتصاد داریم و چون اقتصاد داریم، صرفاً چیزهایی را به این اقتصاد اضافه کردیم. مثلاً آمدیم کمیته امداد را تشکیل دادیم؛ چون فقیر داریم. با خودمان گفتیم باید یک جایی را ایجاد کنیم که فقرا را پوشش بدهیم. بعد آمدیم جهادسازندگی را ایجاد کردیم تا به روستاییان و... رسیدگی کنیم. بعد بنیاد مسکن را تشکیل دادیم تا به خانه‌دار شدن مردم کمک کنیم و...؛ اما هیچ اقدام ریشه‌ای در راستای تحول و انقلاب اقتصادی انجام ندادیم. بانک ما با همان کارکردهای خلق پول و ربوی بودن که قبل از انقلاب نیز وجود داشت، به کار خود ادامه داد و تنها یک عقود شرعی را برای مرادفات بانکی تعیین کردیم که هیچ کدام از این عقود هم در عمل اجرا نشد. یکی از بانک‌ها در مطالعاتی از مرکز تحقیقات دانشگاه امام صادق (ع) بانکداری ایران را بررسی کرد که بر اساس نتایج این پژوهش ۹۵ درصد عقود شرعی انجام نشده

و کاملاً صوری است. علاوه بر این موضوع، باید اذعان داشت دو خصوصیت اصلی نظام اقتصادی که آمریکایی‌ها آن را ایجاد کردند، یکی ضدیت با تولید بود؛ یعنی نباید در این کشور تولید رونق بگیرد؛ چرا که اگر کشور به یک کشور تولیدکننده تبدیل شود، در مقابل آمریکا به اصطلاح چموش خواهد شد. موضوع دوم نیز تداوم خام‌فروشی است. در نتیجه نیز خروجی این نظام اقتصادی یکی بحث فقر و یکی بحث ایجاد مولتی میلیاردهاست. افرادی که تعداد آنها چیزی بین ۵ تا ۱۰ نفر است؛ یعنی این نظام اقتصادی فقیر و مولتی میلیاردر تولید می‌کند. آمریکایی‌ها نظام اقتصادی ایران را به گونه‌ای تنظیم کرده‌اند که این مولتی میلیاردرها از این نظام اقتصادی ارتزاق و از آن حفاظت کنند. از طرفی نظام مالیاتی ما دقیقاً ضد تولید است. نظام اداری ما، در همین موضوع مجوزهای اقتصادی به گونه‌ای است که اگر شما بخواهید کسب و کار راه‌اندازی کنید، مشکلات و موانع زیادی پیش‌روی شما ایجاد می‌شود. یا مثلاً نظام بودجه‌ریزی ما کاملاً ضد تولید است. آیا این موارد بعد از انقلاب اصلاح شد؟ الان نظام بودجه‌بندی و برنامهریزی ما با قبل از انقلاب چه تفاوتی کرده است؟ ما قبل از پیروزی انقلاب هفت برنامه داشتیم، برنامه یکم تا برنامه هفتم بعد از پیروزی انقلاب تا به امروز هم شش برنامه توسعه داشتیم حالا اگر بیایم شش برنامه توسعه بعد از انقلاب را ادامه همان هفت برنامه قبل از انقلاب بدانیم، محال است شما این ۱۳ برنامه، یعنی هفت برنامه قبل از انقلاب و شش برنامه بعد از انقلاب را ببینید و متوجه شوید انقلاب در چه مقطعی پیروز شده است! یعنی انقلاب خودش را در برنامه‌های توسعه ما نشان نمی‌دهد. در واقع روند از برنامه اول تا برنامه سیزدهم همان است. یا مثلاً

در حوزه صنعت و صنعت خودرو به عنوان یکی از زیربخش‌های مهم صنعت بعد از انقلاب هیچ اتفاقی رخ نداده است؛ چرا که آمریکایی‌ها جوری صنعت خودروی ما را پایه‌ریزی کردند که ما حداکثر مونتاژکار باشیم و هرگز تولیدکننده نشویم. مونتاژکار باشیم تا اگر به ما قطعه یا لیسانس ندادند، نتوانیم به کار ادامه دهیم.

اتفاقا یکی از پرسش‌های پر تکرار همین است. چرا کشوری که در صنعت موشک‌سازی در دنیا حرف‌های زیادی برای گفتن دارد، نمی‌تواند در خودرو تولیدکننده باشد؟ آیا صنعت خودرو از صنعت موشک‌سازی پیچیده‌تر است؟

خیلی‌ها می‌پرسند چرا ما در صنعت موشکی موفقیم اما در خودرو نه؟ دلیلش این است که صنعت موشک‌سازی ما را آمریکایی‌ها ایجاد نکردند؛ بلکه این کار را خود ما با تفکر انقلابی کردیم؛ ولی با صنعت خودرو انقلابی برخورد نکردیم. در واقع وقتی انقلاب شد مسئولان پیش‌خودشان گفتند خدا را شکر صنعت خودرو که داریم، پس رها کردند؛ در حالی که این صنعت خودرو به لعنت خدا هم نمی‌ارزد و فایده‌ای ندارد و باید یک انقلاب در این صنعت رخ می‌داد. این موضوع در حوزه ساختمان چه در بازار ساختمان و چه در صنعت ساختمان و کشاورزی و... نیز صادق است. آب بر بودن کشاورزی ما محصول الگویی است که آمریکایی‌ها برای ما اجرا کردند. ما ایرانی‌ها به شدت در مصرف آب صرفه‌جو بودیم. برای نمونه، ۲۰۰ سال قبل در مناطق کویری ایران خریزه می‌کاشتند؛ در حالی که خریزه به آب زیادی نیاز دارد، اما ما این کار را با روش‌های آبیاری زیرسطحی انجام می‌دادیم به نحوی که خریزه را می‌کاشتند بعد یک کوزه در زمین کنار ریشه گیاه قرار می‌دادند و در آن آب می‌ریختند، بعد این کوزه قطره قطره متناسب با رطوبت زمین و نیاز گیاه آب را با حداقل تبخیر تریق می‌کرد؛ اما الان برای یک کیلو هندوانه ۵۴۰ لیتر آب و برای یک کیلو گندم ۱۲۰۰ لیتر آب مصرف می‌کنیم که تمام اینها میراث نظام اقتصادی آمریکایی است. در حالی که خود آمریکایی‌ها با روش آبی برای تولید یک کیلو گوجه فرنگی فقط سه لیتر آب مصرف می‌کنند؛ اما ما برای تولید یک کیلو گوجه فرنگی حدود سیصد لیتر آب مصرف می‌کنیم. یعنی آنها الگوی کشاورزی ما را جوری تعیین کردند تا ما به این نتیجه برسیم که نباید کشاورزی کنیم. از دل همین موضوع مباحثی، مانند طرح نکاشت یا واردات آب مجازی و... به آن آشنا هستیم، بیرون می‌آید.

افزوده

نرخ بازگشت سرمایه

نرخ بازگشت سرمایه در صدی از سرمایه اولیه است که به صورت سود در دوره‌های مشخص عاید سرمایه‌گذار می‌شود. به بیان دیگر، درصدی از مجموع اصل و فرع تمام پرداختی‌ها در یک دوره است که به صورت اصل و فرع دریافتی‌ها در همان دوره بازگشته‌اند. این نرخ زمانی مطرح می‌شود که سوددهی یک پروژه مدنظر باشد؛ در حالی که نرخ بهره برای زمانی است که با مسئله قرض گرفتن از یک بنگاه اقتصادی تحت یک نرخ مشخص و بازپرداخت قرض به صورت‌های مختلف روبه‌رو باشیم. بنابراین نرخ بازگشت سرمایه همراه با مفهوم ریسک است؛ در حالی که نرخ بهره مفهوم ریسک را در بر ندارد.



شاخص

نفت گران‌تر می‌شود!

به گزارش رویترز، بخش تحقیقات جهانی «بنک آو آمریکا»، با اشاره به عرضه کمتر به علت سرمای بی‌سابقه تگزاس و کاهش تولید اوپیک پلاس و اجرای محرک‌های پولی بی‌سابقه در جهان، پیش‌بینی خود از قیمت نفت برنت برای سال جاری میلادی را افزایش داد.

این بانک اکنون انتظار دارد قیمت نفت برنت در سال ۲۰۲۱ به طور متوسط بشکاه ۶۰ دلار فروخته شود که نسبت به پیش‌بینی قبلی این بانک ۱۰ دلار بیشتر است. تحلیلگران این بانک در یادداشتی اعلام کردند، قیمت نفت برنت به طور موقت در سه ماهه دوم سال می‌تواند به ۷۰ دلار در هر بشکه افزایش یابد.



منهای نفت

تقویت غیر دولتی‌ها

یکی از راه‌هایی که برای تقویت اقتصاد ملی وجود دارد، این است که مانند بسیاری از کشورهای توسعه یافته از توانمندی بخش غیر دولتی که ظرفیت‌های بالایی دارد، استفاده کنیم. در این کشورها نقش دولت به وظیفه سیاست‌گذاری‌های مناسب فروکاسته شده و بخش اجرا بیشتر به بخش غیر دولتی و خصوصی واگذار شده است، در نتیجه توانسته‌اند کارهای بزرگی را به انجام برسانند.

بخش غیر دولتی ما نیز تاکنون و تا جایی که به بازی گرفته شده، توانمندی‌های زیادی از خود نشان داده است و طبیعتاً می‌تواند مشابه چنین نقشی را عهده‌دار شود.



تجلی توحید در فتح خیبر

گفتاری از استاد شیخ حسین انصاریان



تاکی از زن و بچه دور باشیم، تاکی مغازه‌ها بسته باشند. تاکی باغ‌های ما بی صاحب بمانند؟! ولی شش ماه طول کشید، یک روز منافقان به وجود مقدس رسول خدا(ص) گفتند: یک یهودی اهل خیبر می‌خواهد با شما ملاقات کند، خدا چه می‌گوید؟ خدا فرمود: مشرک اگر بخواهد نزد تو بیاید، حرفش را گوش بده. «وَإِنْ أَخَذَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجْزُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ» چرا راهش بدهی؟ چون (کلام الله) عین رحمت و مهر است، عین لطف و احسان است؛ فرمود: او را بپذیر! نگو مشرک و نجس است، در مسجد نیاید. یهودی و مسیحی هم بیاید، حرف‌هایشان را کامل گوش بده. اگر دلیل دارند قبول کن و اگر دلیل ندارند تو حرف‌هایت را با دلیل ذکر کن.

چویان یهودی پیش پیغمبر اکرم(ص) زانو زد و گفت: «می‌خواهی قلعه‌ها را بگیری؟» فرمود:

رسول خدا(ص) برای شکست یهود خیبر و برای اینکه آنان را نابود کند و به قلعه‌های غیر قابل تسخیر دست یابد، می‌توانست در یک روز، قلعه‌ها را فتح کند و بیرون منطقه منجنيق سوار کند و عناصر آتش‌زا را با منجنيق در قلعه بریزد؛ پانصد زن و مرد و بچه آتش بگیرند و چوب‌های درون قلعه شعله‌ور و سقف‌ها خراب شوند، آن‌گاه نیروی نظامی قلعه از کار بیفتد؛ اما این کار را نکرد؛ چون معبودش اجازه نداد. چون پیغمبر اکرم(ص) قلب مبارکش تجلی «لا اله الا الله» بود؛ یعنی تمام معبودهای جان‌دار و بی‌جان و درونی و برونی را رد کرده بود؛ فقط معبود حق را پذیرفته بود. معبود حق هم اجازه نمی‌دهد مردم را زنده زنده در آتش بسوزاند.

پیغمبر اکرم(ص) و ارتش اسلام شش ماه در صد و پنجاه کیلومتری مدینه کمین کرده بودند و منافقان در گوش مردم زیاد و سوسه می‌کردند که

بازار سرمایه معنوی و مادی

محمدرضا قضایی

کارشناس علوم اسلامی

انسان‌ها در طول زندگی خود مدام در حال افزایش سرمایه هستند. آنها به دنبال راه‌هایی می‌گردند که بتوانند قدرت اقتصادی‌شان، آرامش و آسایش‌شان را افزایش دهد. این حسن و انگیزه را خداوند در انسان‌ها قرار داده تا بتوانند زندگی خود را اداره کنند؛ اما کمتر انسانی به فکر افزایش سرمایه‌های معنوی خود می‌افتد. این در حالی است که خداوند در آیات قرآن به افزایش سرمایه هم در بعد مادی و هم در بعد معنوی دستور می‌دهد. خداوند در آیه ۳۹ سوره روم درباره این سودخواهی می‌گوید: اما بعضی روش‌های آن را مردود می‌شمارد. در این آیه آمده است: «و آن سودی که شما به رسم ربا دادید که بر اموال مردم رباخوار بیفزاید، نزد خدا هرگز نیفزاید.» همچنین در آیه ۱۳۰ سوره آل‌عمران می‌فرماید: «ای کسانی که به دین اسلام گرویده‌اید، ربا نخورید که دائم سود بر سرمایه افزاید تا چند برابر شود و از خدا بترسید و ترک این عمل زشت کنید، باشد که سعادت و رستگاری یابید.»

در مقابل به سودی که نزد خدا مقبول است، اشاره می‌فرماید: «کیست که خدا را وام (قرض الحسنه) دهد و خدا بر او به چندین برابر بیفزاید.» (بقره/ ۲۴۵) زیاد کردن ثروت مادی و معنوی فقط از جانب خدا امکان‌پذیر است و او می‌تواند هر سرمایه‌ای را چندین برابر کرده و آن را به سرمایه‌گذار برگرداند. این سرمایه‌گذاری بهترین نوع سرمایه‌گذاری است و از هر جهت اطمینان‌در افزایش و بقای آن وجود دارد. البته هنگامی که خداوند می‌فرماید: «همان‌سا مردان و زنانی که در راه خدا به فقیران صدقه و احسان کنند و به خدا قرض نیکو دهند؛ خدا ثواب آنها را چندین برابر سازد و پاداش با لطف و کرامت عطا کند.» منظور فقط وعده به قیامت و هنگام حساب و کتاب نیست؛ بلکه این وعده نقد است و همان لحظه‌ای که در بازار سرمایه معنوی وجهی قرار می‌گیرد، سود آن در نظر گرفته شده و به طرف سرمایه‌گذار باز می‌گردد. انسان‌ها به دلیل بی‌توجهی به این دستور مدام در حال از دست دادن سرمایه‌های معنوی و مادی خود هستند. آنها به خیال آنکه می‌توانند با اختیار کامل و بدون توجه به دستورات الهی هر جایی که دل‌شان خواست سرمایه‌گذاری کنند، قدم در راهی می‌گذارند که جز نابودی سرمایه چیزی در انتظارشان نیست. برای نمونه، جامعه‌ای که در آن محرومان زیادی وجود دارد، اگر توجه کافی به قرض دادن و ایجاد تحرک مادی و معنوی در جامعه نداشته باشد، پیشرفت اقتصادی ندارد. جالب آنکه اسلام اجر و ثواب قرض دادن را بیش از صدقه می‌داند تا قرض سبب رشد و فعالیت در جامعه شود. رسول خدا(ص) می‌فرماید: «شبی که مرا به معراج بردند و به بهشت سیر دادند، بر در بهشت نوشته بود «صدقه به ده برابر و قرض الحسنه هجده برابر»؛ از جبرئیل سؤال کردند، چرا قرض الحسنه برتر از صدقه است؟ گفت: «چون قرض گیرنده به خاطر نداری قرض می‌گیرد، ولی صدقه گیرنده شاید محتاج نباشد.» البته دستورات اسلامی همه جوانب قرض دادن و قرض گرفتن را در نظر گرفته است و اینطور نیست که برای برگرداندن آن دستوراتی نداشته باشد. سنت قرض الحسنه اگر همه‌گیر شود، ملت‌ها رشد مادی و معنوی پیدا می‌کنند، از بلاایا و گرفتاری‌ها دور می‌شوند و بالعکس....

تامین منفعت دینی قوام نظام دینی

«کسی که جهاد می‌کند برای خودش دارد جهاد می‌کند.» (عنکبوت/ ۶) و می‌فرماید: «اگر کسی شکر کند، برای خودش شکر کرده است.» (لقمان/ ۱۲) و می‌فرماید: «اگر کسی خودش را تزکیه کند، به‌خاطر خودش تزکیه کرده است.» (فاطر/ ۱۷)

کسانی که مدام به دنبال منافع غیر الهی خود هستند، نفعی از تلاش‌هایی که دارند نمی‌برند. معمولاً این تلاش‌ها یا نابود می‌شود یا به نفع دیگران تمام می‌شود. امام علی(ع) می‌فرماید: «مردم در دنیا دوگونه عمل می‌کنند؛ یکی در دنیا برای دنیا کار می‌کند، به‌طوری که دنیاپیش او را از آخرت باز داشته است، برای بازماندگانش از فقر می‌ترسد، اما به فکر فقر خودش [در آخرت] نیست. از این‌رو، عمر خود را در راه منفعت دیگران صرف می‌کند و دیگری در دنیا برای بعد از دنیا کار می‌کند و از دنیا آنچه برای او مقدر است بدون زحمت و تلاش به او می‌رسد. چنین کسی هر دو بهره را جمع کرده و هر دو سرا را به دست آورده است و نزد خداوند با آبرو شده، به‌طوری که هر حاجتی از خدا بخواهد، به او بدهد.» (غیرالحکم، ح ۲۱۳۹) اگر خواص جامعه به سمت منفعت دینی و اخلاقی بروند و از منافع غیر الهی و تفرقه‌افکن دوری کنند، وحدت ایجاد می‌شود و پس از آن حرکت به سمت رشد و توسعه امکان بیشتری پیدا می‌کند و نظام دینی قوام و استحکام می‌یابد.

حمایت می‌کنند و تنها یک امر سبب می‌شود این منفعت طلبی انسان را به سرکشی و طغیان نکشاند و آن هم «تقوی الهی» است. هنگامی که حضرت صدیقه طاهره(س) می‌فرماید: «الجار ثم الدار»؛ یعنی اخلاق الهی همیشه منفعت برادران و خواهران دینی را بر منفعت خود ترجیح می‌دهد. این تشخیص هم برای فردی است که عالم و عامل به دستورات اهل بیت(ع) است. کسانی که عالم هستند، ولی به علم‌شان عمل نمی‌کنند و منافع شخصی را بر منافع دینی، مکتبی و اخلاقی ترجیح می‌دهند، به منافع شخصی خودشان هم نمی‌رسند. چه بسیار افرادی که با ضربه به منفعت دین می‌خواهند به منافع شخصی خود برسند، اما حذف و فراموش می‌شوند. خداوند در آیه ۱۹ سوره حشر می‌فرماید: «وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ»؛ و همچون کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند و خدا نیز آنها را به «خود فراموشی» گرفتار کرد، آنها گناه‌کارانند. این افراد روزی را می‌بینند که نه تنها منافع شخصی، بلکه شخص خودشان را هم فراموش کردند. نباید فکر کنیم آنچه برای منفعت دین و حتی نظام دینی و مردم متدین انجام می‌دهیم، برای خودمان منفعتی ندارد. خداوند در قرآن می‌فرماید: «اگر کار خوبی انجام می‌دهی، برای خودت داری انجام می‌دهی و اگر کار بدی انجام می‌دهی به ضرر خودت است.» (اسراء/ ۷) و می‌فرماید:

النَّاسُ؛ اگر جاهل سکوت می‌کرد، مردم اختلاف نمی‌کردند. (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۸۱) اظهار نظرها و ایده‌های جاهلانه و نابجا سبب اختلاف می‌شود. به‌طور قطع نشناختن موقعیت سخن و ارائه نظر، هر حرفی را در هر مکانی گفتن و انسان‌ها را به جان هم انداختن، بزرگترین دلیل این پدیده است؛ اما همان‌طور که گفتیم اختلافاتی در میان نجبان، عالمان و آشنایان به مسائل سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، دینی و حتی علمی رخ می‌دهد که منشأ آن جهل نیست. یکی از دلایل اختلاف در میان آگاهان جامعه و عالمان را می‌توان منفعت شخصی یا گروهی دانست. بی‌گمان هر انسانی دارای منافع است و به این منافع تعلق خاطر دارد. این منافع می‌تواند شخصی، گروهی، فکری یا سیاسی باشد. این حس، یک حس خدادادی است که انسان‌ها تعلقاتی به چیزهایی پیدا می‌کنند و نفع خود را در آن می‌بینند. به عبارتی منفعت‌طلبی ذاتاً بد نیست؛ زیرا خداوند این حس را درون انسان‌ها قرار داده تا در کنار هم جمع شوند و گروه‌هایی برای پیشبرد اهداف انسانی و الهی تشکیل دهند؛ در صورتی که بسیاری از انسان‌ها نمی‌توانند از این حس خدایی استفاده صحیحی داشته باشند. متأسفانه این کاربرد نابجا در میان فریختگان و خواص جوامع هم دیده می‌شود. انسان‌ها برای منافع شخصی خود در گروه‌ها دور هم جمع می‌شوند و از منافع گروه

سیدحسین خاتمی خوانساری

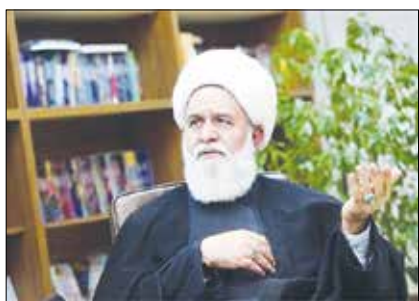
دبیر گروه معارف



تاریخ اسلام و حتی تاریخ مکتب پر است از وحدت‌ها و تفرقه‌ها؛ چه بسیار منفعی که از وحدت حاصل آمد و چه بسیار مضراتی که از تفرقه و جدایی حاصل شد. هر جا که وحدت بود، حرکت بود و هر جا که اختلاف پیش آمد، توقف به وجود آمد. جالب آنکه در طول تاریخ اسلام و مکتب کمتر اتفاق افتاده که مسلمانان و حتی شیعیان از تجربه گذشتگان در نداشتن وحدت عبرت بگیرند و با برادری و محبت حرکتی عظیم را آغاز کنند و ادامه دهند. از آن طرف وقت‌ی موفقیت‌های بزرگ مسلمانان به ویژه اهل مکتب را بررسی می‌کنیم، چیزی جز وحدت و تعادل و ملاطفت در کنار آن نمی‌بینیم؛ اما سؤال آن است که دلایل تفرقه چیست؟ چه عاملی سبب می‌شود اهل مکتب که در محضر علم اهل بیت(ع) شاگردی کرده و با معارف الهی و دستورات دینی آشنا هستند، با یکدیگر نزاع می‌کنند و دچار دودستگی و تفرقه می‌شوند. مطمئناً عوامل زیادی وجود دارد که سبب اختلاف و تفرقه می‌شود. برای نمونه، یکی از مهم‌ترین عواملش جهل است. امام جواد(ع) می‌فرماید: «لَوْ سَكَتَ الْجَاهِلُ مَا اخْتَلَفَ

حکم وضعی در فقه

آیت الله علی‌اکبر رشاد: معمولاً در فقه به حکم تکلیفی بیشتر پرداخته می‌شود؛ یعنی یکی از جهاتی که در فقه موجود محل توجه بیشتر است، توجه به حکم تکلیفی است تا حکم وضعی. به حکم وضعی در فقه ما کمتر توجه می‌شود... بعضی‌ها تصور می‌کنند حکم وضعی، یعنی وضع و جعل و قرارداد؛ نخیر حکم وضعی یعنی حکمی که معطوف به وضعیت‌های مختلف است (در مقابل تکالیف)؛ حکم وضعی حکمی است که از مصادیق و از اقسام مشیت تشریحیه شارع مقدس است که به نحوی یا در اصل تشریح تکلیف یا در حیثیات معطوف به تکلیف و امتثال دخیل است.



حضور حرام

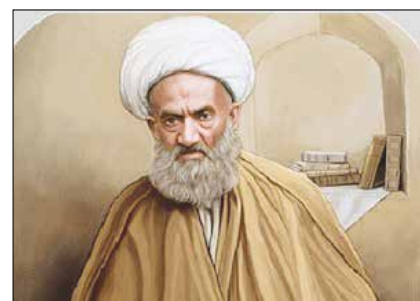
پرسش: حضور در مجلسی که در آن غیبت می‌شود، چه حکمی دارد و وظیفه چیست؟ پاسخ: اگر بدانند در مجلسی غیبت می‌شود، حضور در آن مجلس جایز نیست و اگر در مجلسی کسی قصد غیبت کردن داشته باشد یا در حال غیبت کردن باشد، با وجود شرایط نهی از منکر، نهی زبانی واجب است و در هر صورت اگر غیبت مسلمانی را بشنود، باید ردّ غیبت کرده، از حیثیت وی دفاع کند.

برگرفته از کتاب احکام هدایت سیاسی براساس فتاوی‌ای رهبر معظم انقلاب



پنج سفارش اخلاقی

آیت الله شیخ حسنعلی اصفهانی نخودکی: تو را به این چیزها سفارش می‌کنم: اول آنکه نمازهای یومیه خود را اول وقت به‌جا آوری. دوم در انجام حوایج مردم، هر قدر می‌توانی بکوشی و هرگز میندیش که فلان کار از من ساخته نیست؛ زیرا اگر بنده خدا در راه حق گامی ببرد، خداوند هم او را یاری می‌کند. سوم مسادات را بسیار محترم شمراری و هر چه داری، در راه ایشان خرج کنی و از فقر در این راه ترسی. اگر تهیدست گشتی، دیگر تو را وظیفه‌ای نیست، چهارم از نماز شب غفلت مکن و پنجم به آن مقدار تحصیل کن که از قید تقلید وارهی.



تقویم انقلاب

اقامت در قم

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر



امام خمینی (ره) پس از ۲۸ روز اقامت در مدرسه رفاه تهران، در روز دهم اسفندماه به شهر مقدس قم مهاجرت کردند. با شنیدن این خبر، شهر قم را آنچنان شور و هیجان و شادمانی در بر گرفت که گویی غم و نگرانی‌ها از این شهر رخت بریسته است و دیگر کسی به یاد فرزند از دست داده‌اش در ماجرای پیروزی انقلاب نیست!

جمعیتی بیش از یک میلیون نفر، پیر و جوان، زن و مرد و کودک و بزرگ همه با پای پیاده و سواره حدود ۱۰ کیلومتر راه را به استقبال امام (ره) آمدند! این جمعیت استقبال‌کننده که در دست‌شان گل و بر لبا‌ن‌شان خنده‌های شادمانه و در چشمان‌شان نور امید دیده می‌شد، با تمام وجود به امام (ره) خوش آمد می‌گفتند. برخی از اعضای جامعه مدرسین مدیریت استقبال از امام را عهده‌دار شده بودند و با تشکیل ستاد استقبال و با برگزاری جلسات متعدد در صدد برگزاری بهترین استقبال‌ها بودند.

البته در این بین سؤالاتی نیز مطرح بود، از جمله آنکه آیا امام (ره) در قم اقامت‌شان موقت است یا دائمی؟ محل سکونت و اقامت امام کجاست؟ و... در نهایت مسجد امام حسن عسکری (ع) را محل استقبال از امام قرار دادند، که پس از زیارت مرقد حضرت معصومه (س)، به مدرسه فیضیه بروند و در آنجا اولین سخنرانی امام در قم باشند.

دریازه نحوه استقبال مراجع تقلید قم از امام (ره)، قرار شد که تعدادی از مدرسین این مسئولیت را عهده‌دار شوند. برای نمونه آیت‌الله طاهری خرم‌آبادی با بیت آقایان گلپایگانی و شریعتمداری هماهنگی انجام دادند. وی در این باره در کتاب خاطرات خود آورده است:

حضرت اسام در حالی که در جلوی ماشین بلندی نشسته بودند، به مسجد امام حسن عسکری (ع) رسیدند، جمعیت بسیار زیادی اجتماع کرده بودند، امام (ره) از ماشین پیاده شد و وارد حیاط مسجد شدند. وقتی نزد علما رسیدند، با آقایان گلپایگانی و شریعتمداری معانقه کردند؛ اما بر اثر فشار جمعیت فرصت ایجاد نشد که حضرت امام با آقایان علما و مراجع تقلید گفت‌وگویی داشته باشند.

برنامه سخنرانی حضرت امام (ره) نیز در مدرسه فیضیه به بعد از ظهر موکول شد، و محل استقرار تعیین شده برای امام در همان روز تغییر کرد. آیت‌الله یزدی منزل‌شان را در اختیار امام قرار دادند و علاوه بر آن اتاق‌هایی که به کتابخانه مدرسه فیضیه وصل بود، برای استراحت حضرت اسام در نظر گرفته شده بود و کیوسکی که جنب کتابخانه قرار داشت، به محل ملاقات امام با مردم تبدیل شد.

هنگام عصر، مدرسه فیضیه و دارالشفاء و اطرافش لبریز جمعیت شده بود و در خیابان‌هایش اطراف تلویزیون مداربسته، صدا و تصویر امام را پخش می‌کردند.

در ایمن سخنرانی امام خط مشی مشخصی را برای ملت ایران روشن کرده و آنان را نسبت به توطئه‌های دشمنان هوشیار کردند. ایشان بر لزوم حضور مردم برای ادامه انقلاب تأکید کردند و افکار مسموم غرب‌زده‌ها و شرق‌زده‌ها را مغشوش نامیدند و به ملت یادآوری کردند که با دید بهتری مراقب باشند تا به سمت غرب و با شرق کشانده نشوند.

مهدی سعیدی

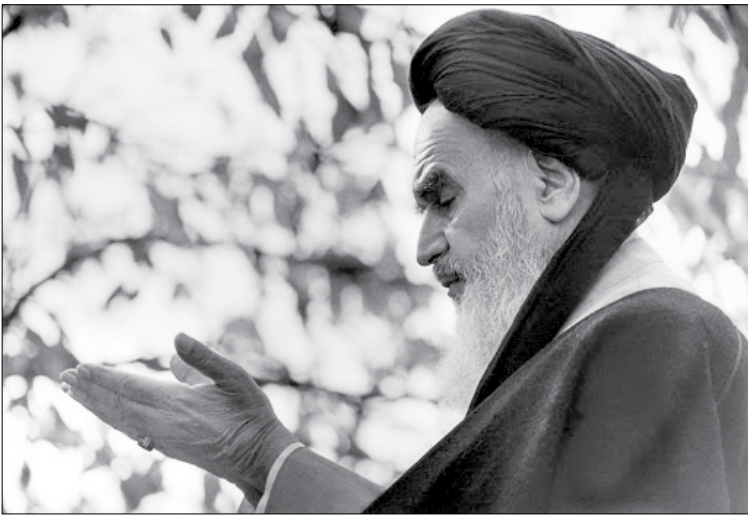
دبیر گروه تاریخ

مسئله اجرای شریعت یکی از مباحث بنیادین در حکومت اسلامی است. به گونه‌ای که حکومت اسلامی را می‌توان حکومتی دانست که برای اجرای شریعت شکل گرفته است. حضرت اسام (ره) در طول دوران زعامت و رهبری خود با همه توان به دنبال اجرای شریعت در جامعه بود که این اصرار هم بر آمده از باورهای اسلام‌خواهانه ایشان بود که تنها راه سعادت بشریت و ساختن جامعه سالم را در عمل به آموزه‌های می‌دانست و هم اینکه بر عهدی که در تمامی مراحل نهضت اسلامی با ملت بسته بود، اصرار داشت؛ اما این عمل به اسلام با نوعی تحجر و قشری‌گری و اشعری‌گری ملازم نبود که چهره‌های کهنه و عبوس و عقب مانده از اسلام ارائه کند، بلکه با تدبیر و عقلانیت‌هایی همراه بود که با مقتضیات زمان تطابق داشت، به نحوی که عمل به احکام اسلامی موجب وهن دین نشود. به واقع رویکردی حکیمانه با احکام شریعت اسلامی داشتند و در عملی شدن آن مصلحت نظام اسلامی و مقتضیات زمانه را نیز در نظر می‌گرفتند. البته چنین تدبیری در نگاه شرعی حضرت امام (ره) جزئی از دین بوده و عملی خارج از چارچوب شرع به حساب نمی‌آید. نمونه‌های فراوانی از نظرات شرعی حضرت امام در این زمینه می‌توان برشمرد که از حکمت و فهم شرایط زمانه حکایت دارد. برای نمونه، آیت‌الله سیدحسین موسوی تبریزی، دادستان کل انقلاب در سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۳ می‌گوید امام خمینی (ره) اجازه اجرای حکم رجم (سنگسار) و بریدن انگشت را نداد. وی اتفاقی را که منجر به مخالفت امام (ره) با اجرای حکم سنگسار شده، اینطور روایت کرده است:

«خانمی را در کرمان، رجم کردند، آن موقع خبرنگاران دنیا به ایران می‌آمدند. از آن ماجرای رجم یک فیلم هم ساخته شد، مرحوم آقای بهشتی ناراحت شده بود. یادم است که آن موقع، اوایل انقلاب سال ۱۳۵۸ بود و من قاضی دادگاه انقلاب تبریز بودم. خدمت امام رسیدم و عرض کردم که آقا، حتماً این خبرها را شنیده‌اید. ما باید در مورد رجم و اینطور احکام اسلام چه کار کنیم؟ وقتی چهار نفر شاهد باشند یا خود متهم چهار بار

مصلحت و اجرای شریعت

مروری بر سیره حضرت امام (ره) در اجرای احکام اسلامی



من دادستان کل انقلاب بودم، هم در تبریز و هم در جاهای دیگر، رجم و انگشت بریدن اجرا نشد. از آن وقت به بعد هم، در کل ایران رجم و انگشت بریدن اجرا نشد. تا بعد از آقای اردبیلی که آقای یزدی آمد، من می‌دانم که حکم رجم را در بعضی جاها اجرا کردند.»

در همین راستا آقای سیدمحمد موسوی بجنوردی که سال‌ها عضویت شورای عالی قضایی بود، نقل می‌کند: «در همان اوایل سال ۶۰ بود که سمیناری در یکی از کشورهای اروپایی برگزار شده بود که به عنوان اثبات اینکه اسلام دین خشونت است، مسئله رجم را مطرح کرده بودند، من خدمت امام رفتم و جریان را به ایشان عرض کردم و ایشان فرمودند چه طرحی دارید؟ گفتم اگر اجازه بدهید به ما در دادگاه‌ها حکم رجم را صادر نکنند، یک شق دیگری را بگیرند. امام فرمودند که این کار را بکنید. من عرض کردم ما این را به شما نسبت می‌دهیم که شما فرموده‌اید، گفتند اشکالی ندارد. من آمدم در شورای عالی قضایی مسئله را نقل کردم و شورای عالی هم آن را بخشنامه کردند برای همه کشور.»

حضرت امام (ره) بر دقت نظر در اجرای احکام اسلام تأکید داشتند و بر این باور بودند که شریعت باید به گونه‌ای اجرا شود که چهره اسلام مخدوش نشود؛ به ویژه آنکه دشمنان اسلام و انقلاب اسلامی نیز مترصد فرصتی برای هجوم به

اعتراف کند و متأهل باشد، حکم رجم را اجرا کنیم یا نه؟ امام فرمود نه، اجرا نکنید. گفتم آقا چطور؟ امام گفت: «این چیزها ثابت نمی‌شود». گفتم آقا اگر خودش بیاورد و اعتراف کند؟ فرمودند: «اگر شما اعتراف نگیرید، اعتراف نمی‌کند». بعد گفتند: «اعتراف گرفتن و اینکه به زور به کسی بگویید که این گناه را کرده‌ای، حرام است». البته زمانی گناه موضوعی اجتماعی یا جاسوسی است، فرق می‌کند، ولی موضوع شخصی، مانند مشروب خوردن، معذرت می‌خواهم، زنا و لواط و مانند این. اسام در مورد این احکام فرمودند که «پرسیدنش هم حرام است. شما چه کار دارید؟ شما چرا باید اسرار مردم را فاش کنید؟» گفتم حالا فرض کنید یک آدمی بخواهد توبه کند، در زمان حضرت امیر هم شده است که کسی آمده و با اصرار گفته که من می‌خواهم پاک شوم. البته نزد من تا به حالا چنین موضوعی انجام نشده است، ولی در تاریخ آمده است. حضرت امام گفت: «نه، شما بگو توبه کن، خدا قبول می‌کند». حضرت امیر هم همین‌را گفت، یک بار گفت برو، دو بار، سه بار، حضرت امیر هم می‌خواست که این [مجازات] انجام نشود. به هر حال امام گفت این احکام را اجرا نکنید. من باز اصرار کردم اگر تمام مقدمات این حکم روشن باشد، چه کار باید انجام داد؟ گفت حداقل رجم نکنید. در ماجرای انگشت بریدن هم ایشان فرمود که اجرا نکنید. تا زمانی که

تفکر اسلامی هستند. برای نمونه ایشان در جمع شرکت‌کنندگان در سمینار دادگاه‌های انقلاب و حکام شرع سراسر کشور، خطاب به قضات دادگاه‌ها این گونه هشدار می‌دهند: «چنانچه خدای نخواست به طور دقیق؛ به طور شایسته عمل نشود، علاوه بر مسئولیت شرعی نسبت به اصل قضیه، یک مسئولیت بزرگتری هم هست. و آن این است که شما قاضی در جمهوری اسلامی هستید، و ممکن است که جمهوری اسلامی خطر بیفتد؛ یعنی وجه‌اش یک وجه ناشایسته‌ای بشود. شما می‌دانید که الان اشخاص مختلف با اغراض شیطنی در صدد این هستند که این چهره اسلامی جمهوری را مُشوّه کنند. یکی از راه‌های مُشوّه شدن، همین دادگاه‌هاست که اگر خدای نخواست در دادگاه‌ها یک امر خلافی واقع بشود، این فقط به دادگاه صدمه نمی‌زند، به جمهوری فقط صدمه نمی‌زند، به اسلام ضربه می‌زند؛ صدمه، صدمه به اسلام است.»

توجه به مصلحت در اجرای شریعت را می‌توان در تذکرات حضرت امام (ره) به شورای نگهبان نیز مشاهده کرد. شورایی که وظیفه ذاتی آن تصمیم شرعی بودن قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی است و تا تأیید این شورا نباشد، هیچ مصوبه مجلسی به قانون کشور تبدیل نخواهد شد. حضرت امام (ره) با صراحت می‌نویسند: «تذکره پدرانه به اعضای عزیز شورای نگهبان می‌دهم که خودشان قبل از این گیرا، مصلحت نظام را در نظر بگیرند، چرا که یکی از مسائل بسیار مهم در دنیای پر آشوب کنونی نقش زمان و مکان در اجتهاد و نوع تصمیم‌گیری‌ها است. حکومت فلسفه عملی برخورد با شرک و کفر و معضلات داخلی و خارجی را تعیین می‌کند. و این بحث‌های طلبگی مدارس، که در چهارچوب تئوری‌هاست، نه تنها قابل حل نیست، که ما را به بن‌بست‌هایی می‌کشاند که منجر به نقض ظاهری قانون اساسی می‌گردد. شما در عین اینکه باید تمام توان خودتان را بگذارید که خلاف شرعی صورت نگیرد و خدا آن روز را نیابرد باید تمام سعی خودتان را بنمایید که خدای ناکرده اسلام در پیچ و خم‌های اقتصادی، نظامی، اجتماعی و سیاسی، متهم به عدم قدرت اداره جهان نگردد. خداوند به همه اعضای محترم مجمع تشخیص مصلحت توفیق دهد تا هر چه بهتر به اسلام خدمت کنید.»

حافظه

کشتار در باراوا

جنایات پرتغالی‌ها در سومالی

را به اسارت گرفتند و طلا و نقره و کالاهايش را به غارت بردند.»

حضور پرتغالی‌ها در شرق آفریقا و از جمله در سومالی رو به افول رفت و در سال ۱۸۸۴، انگلیس قسمتی از سومالی را تحت‌الحمایه خود کرد و پنج سال بعد، ایتالیا نیز قسمت‌های دیگری از آن را به مستعمره خود تبدیل کرد. در این میان قیام محمدبن عبدالله حسان بر ضد انگلیسی‌ها که از سال ۱۹۰۱ تا ۱۹۲۰ طول کشید، به جایی نرسید. سازمان ملل متحد در سال ۱۹۵۰ از ایتالیا درخواست کرد تا زمینه استقلال سومالی را فراهم کند. در ۲۶ ژوئن سال ۱۹۶۰، سومالی استقلال خود را از انگلستان و در اول ژوئیه ۱۹۶۰، از ایتالیا اعلام کرد. سومالی دو روز ملی دارد: یکی روز اول ژوئیه است که روز اتحاد نام گرفت و در این روز کشور سومالی تشکیل شد و دیگری ۲۱ اکتبر است.



«سومالی» یک کشور ساحلی است که در منطقه شاخ آفریقا در شرق آفریقا واقع شده است. این کشور، پیشتر با نام «جمهوری دموکراتیک سومالی» شناخته می‌شد. ۹۸ درصد مردم این کشور نیز مسلمان هستند. مرزهای این کشور در غرب به اتیوپی، از شمال و نیمه غربی به جیبوتی، از جنوب غرب به کنیا، از شمال به خلیج عدن و اقیانوس هند در شرق محدود می‌شود.

استعمارگران پرتغالی در مسیر رفت و آمد به هند، از جنایت و تحسّنی در آفریقای شرقی از جمله سومالی دریغ نکردند. به گفته «داویدسون» آفریقاشناس مشهور غربی، پرتغالی‌ها بی‌درنگ شروع به غارت و آتش زدن آبادی‌ها و شهرها کردند. آنها شهرهای آباد و شکوفای سومالی را یکی پس از دیگری غارت کردند و به آتش کشیدند و عده زیادی را کشتند و بسیاری را به اسارت گرفتند.

در سال ۱۵۱۸، پرتغالی‌ها به شهر باراوا در سومالی حمله کردند. خانه‌ها را ویران کردند، مردم را کشتند و عده زیادی را به اسارت گرفتند و طلا و نقره و کالای‌شان را به غارت بردند. آنها برای سرعت بخشیدن به چپاول خود گوش و دست‌های مردم را همراه با جواهرات می‌بریدند. «دورات باربوساب» مورخ و نویسنده پرتغالی نیز حمله پرتغالی‌ها به باراوا را در سال ۱۵۱۸، چنین بیان می‌کند: «پرتغالی‌ها این شهر بزرگ را با خانه‌هایی که با سنگ ظریف و ملات ساخته شده بود، ویران کردند. آنها بسیاری از مردمش را کشتند و عده زیادی

دهلیز

بودجه‌ای بیشتر از آمریکا!

فساد شاه پهلوی به نقل از داریوش همایون

«با همه درآمدهای نفت و تعهد رهبری سیاسی به امر «توسعه»، هیچ یک از هدف‌های اقتصادی کشور تحقق نیافت. بدون تزریق میلیاردها دلار درآمد نفتی، آن‌هم به بهای خشکاندن سریع چاه‌های نفت نمی‌توانستیم روی پای خود بایستیم. صنعت آن زمان تاب ایستادگی در برابر رقابت‌های خارجی را نداشت. کشاورزی هر سال سهم کمتری از نیازهای ملی را برآورده می‌ساخت. بودجه و موازنه پرداخت‌ها همواره کسری داشت. تورم، سیرازه جامعه را از هم گسسته بود و اکثریت مردم در روستاها و زرافه‌ها هیچ چیز در حد مناسب و کافی در اختیار نداشتند. این اقتصادی بود که تنها از عهده هزینه‌های روزافزون و دور از تناسب تسلیحاتی برمی‌آمد. در چنین شرایطی نخست وزیر لاف می‌زد که «بودجه ایران از آمریکا بزرگ‌تر است.» صرف نظر از نادرست بودن این ادعا، خود این گفته نشان می‌دهد گمراهی تا چه حد بوده است. همه اینها به منزله هدررفتن میلیاردها دلار ثروت کشور

در چاه بی‌انتهای یک دستگاه ناآگاه و گل گشاد بود و بازداشتن مردم از به کار انداختن همه نیروها و استعداد‌های خود و ایجاد روحیه همبستگی در میان آنان که اداره نگاه داشتن کشور و دستاوردهای آن را تقویت کنند تا از فرط سرخوردگی و کینه و نادانی دست به خودکشی ملی نزنند.»

فساد دربار پهلوی آنقدر ابعاد گوناگونی داشت که نتوان آمیختن به تحقق الگوی توسعه‌ای که به ظاهر این رژیم طراحی کرده بود، به ثمر برسد. میلیاردها دلار درآمد نفتی به دلیل نبود برنامه توسعه مشخص و کارشناسی شده به هدر می‌رفت و تنها صرف خدماتی می‌شد که طبقات خاصی از آن برخوردار بودند. این سوی از هزینه‌گزافی بود که خرج دربار و درباریان و خاندان پهلوی می‌شد و هیچ سودی برای کشور نداشت!

اعتراف به ناتوانی پهلوی برای پیشبرد و آبادانی ایران موضوعی نیست که منتقدان و مخالفان رژیم گفته باشند. اعترافات فراوانی از منسوبان به دربار در طول این سال‌ها انتشار یافته است که توجه به آنها تأمل‌برانگیز است. برای نمونه، داریوش همایون، وزیر اطلاعات کابینه دکتر جمشید آموزگار که از ایستگان دربار بود، در تحلیلی جامع پیرامون علل فروپاشی رژیم پهلوی، نظری دقیق ارائه کرده است.

غلامرضا نجاتی، در جلد دوم کتاب «تاریخ بیست و پنج ساله ایران»، به دیدگاه داریوش همایون اشاره دارد.

وی در بخش بررسی اقتصادی و پیشرفت آن زمان، عوامل عمده‌ای را که سبب ورشکستگی سیاسی ایران شد، با ذکر دلایل مستند توضیح داده و در پایان بررسی خود چنین گفته است:



در میانه‌های از تکثر و بی‌کنشی

تأملی در سیاست‌های اعلامی نهاد اجماع‌ساز اصلاح‌طلبان



حمزه عالمی

دکتری اندیشه سیاسی



«نهاد اجماع‌ساز اصلاح‌طلبان» (موسوم به ناسا) آخرین تلاش جریان اصلاح‌طلب برای ایجاد وحدت و حضور قدرتمندانه در انتخابات ۱۴۰۰ است که طی هفته‌های قبل با معرفی اعضای حقیقی و حقوقی، به ریاست «بهزاد نبوی» اعلام وجود کرد. ۳۱ نفر از افراد این تشکل جدید نماینده حزب متبوع خود و ۱۵ عضو باقی‌مانده، شخصیت‌های فرا حزبی و شناخته شده اصلاحات هستند. اعلام وجود این تشکل هر چند امیدها را در جریان اصلاحات برای وفاق و انسجام برانگیخته است؛ اما چهره‌های مهمی از این جریان، این تشکل را مورد نقد و اعتراض قرار داده‌اند؛ حجت‌الاسلام رسول منتجب‌نیا، دبیرکل حزب جمهوری ایران اسلامی، «اسماعیل گرامی‌مقدم» سخنگوی اعتماد ملی و «احمد حکیمی‌پور» دبیرکل حزب اراده ملت از این جمله هستند. همچنین برخی از تیپ‌های جوان اصلاحات نیز تداوم سایه ریش‌سفیدان اصلاح‌طلب بر نهادهای این جریان و از جمله بر ناسا را مورد نقد و اعتراض قرار داده‌اند. انتقادات و اعتراضات به نهاد اجماع‌ساز اصلاح‌طلبان به همین موارد خلاصه نمی‌شود و از جمله ۱۲۶ نفر از اصلاح‌طلبان در هفته‌های قبل با امضای نامه‌ای خطاب به سیدمحمد خاتمی و شورای هماهنگی احزاب اصلاح‌طلب ضمن اینکه این نهاد جدید را گامی لازم برای پیشگیری از خطای پرهزینه سال ۸۴ دانسته‌اند، تصریح کرده‌اند: صرف تشکیل این نهاد کافی نیست و برای اینکه این نهاد بتواند اصلاح‌طلبان را بهتر نمایندگی کند، نیازمند گام برداشتن به سمت اصلاحات نهادی جدی در جهت شفاف‌تر،

دموکراتیک‌تر و کارآمدتر شدن است. سخن گفتن از ضرورت اصلاح اصلاحات موضوع جدیدی نیست و طی سال‌های اخیر از سوی چهره‌های مهم این جریان تحت مفاهیمی، همچون «بازآفرینی اصلاحات»، «بازنگری درونی» و... مطرح شده است. آنچه در اینجا روشن است، همین ضرورت بازنگری و جراحی اصلاحات است و این یک سخن پیش پا افتاده و ساده است، در حالی که آنچه پیچیده و مهم است، معطل ماندن و جریان اصلاحات درباره سازوکار و کم و کیف اصلاح و جراحی اصلاحات نمی‌داند چه باید بکند.

سیاست‌های متکثر

مروری بر سیاست‌های اعلامی نهاد اجماع‌ساز اصلاح‌طلبان علاوه بر اینکه آن بن‌بست فکری جریان اصلاحات را نشان می‌دهد، تضاد رفتاری این جریان را نیز عیان می‌دارد و این موضوع نیز از نقد اصحاب معترض این جریان دور نمانده است. موضوعاتی، همچون اصلاحات جامعه محور، تلاش در جهت نزدیک‌تر کردن تفکر اصلاح‌طلبان به جامعه، جست‌وجوی راهکارهای رسیدن به انسجام و وحدت حداکثری اصلاح‌طلبان با انتخاب تشکیلات جبهه‌ای واحد و توجه به مشترکات، تدوین برنامه‌های سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی و ارائه آن به جامعه با تأکید بر ارائه برنامه نجات اقتصاد کشور و کاهش مشکلات معیشتی مردم، نوسازی و بازسازی گفتمانی اصلاح‌طلبان، با تأکید بر غیر سیاسی شدن دستگاه قضا و استقلال قضات به ویژه در بررسی موضوعات سیاسی و فرهنگی، پاسخگو کردن صاحبان قدرت و حذف نهادهای موازی غیر قانونی، سخنگویی و پرچمداری مطالبات اساسی مردم و مبارزه با فساد، رانت و بی‌عدالتی، بازنگری در



قانون اساسی و پذیرش همه‌پرسی به عنوان یک حق ملی و اجرای اصول معطل مانده قانون اساسی در زمینه‌های مختلف، تقویت اصل جمهوریت نظام و جامعه مدنی و... از جمله مهم‌ترین راهبردها و رویکردهای جریان اصلاحات است که در جلسه اعلام وجود ناسا ارائه شد. راهبردهای فوق از یک سو مشکل اصلاحات را در دور ماندن از جامعه و محصور شدن در برج عاج روشنفکری خود تعریف می‌کند و از سوی دیگر مطالبات متکثری را مطرح می‌کند که بیان‌کننده وجود آرا و اندیشه‌های مختلف و گاه متضاد در جریان اصلاحات است. بنابراین در اینجا هم با فضای آن تضارب آرا و افکار مواجه هستیم و حد و نهایت اصلاح‌طلبی در همین مقام متوقف شده و مانع از روی آوردن به جامعه می‌شود.

یازگیری از جامعه، نه یاری جامعه

راهبردها و سیاست‌های متکثر اصلاح‌طلبان در عین حال که فضای سخن‌ورزی در جامعه نخبه‌گرایانه و رونق بخشیدن به اقتصاد رسانه‌ای را بر رفتن به درون جامعه و تدوین و اجرای برنامه‌های راهگشا مسلط می‌کند، بیان‌کننده این است که لحاظ کردن این راهبردهای مختلف با هدف بسط دادن جریان اصلاحات در جامعه جهت یازگیری از اقشار مختلف است. نباید فراموش کرد که اصلاح‌طلبان امروزه با مشکل مهمی، همچون ریزش سرمایه اجتماعی خود مواجه هستند و بنابراین اهداف متکثر آنان به معنای استفاده از سبدهای مختلف و رنگارنگ برای جذب رأی از اقشار مختلف مردم است. در اینجا مسئله یازگیری از جامعه به معنای فراهم کردن پشتوانه‌ای از قدرت مردمی به منظور پیشبرد اهداف سیاسی فوق به شمار می‌آید که ماهیت آنها نه یک برنامه منسجم حکمرانی و اجرایی، بلکه کشتی از آرای گروه‌ها و عناصر مختلف اصلاح‌طلبی است که نه تنها زمینه حرکت دادن کشور به سوی اهداف و سیاست‌های کلان نظام را فراهم نمی‌کند؛ بلکه جریان سیاسی مذکور را هم نزد افکار عمومی و سرمایه اجتماعی خود بدون برنامه اجرایی و یک جریان معترض سیاسی معرفی می‌کند. این چرخه‌ای است که اصلاح‌طلبان از ابتدای تولد تا کنون درگیر آن بوده‌اند و همین موضوع راه هر گونه بازآفرینی در این جریان را بسته است.

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۴۲

ضعف چالاکي ساختارها

ویژگی‌های سازمانی و کارکنان سازمان با فناوری پیشرفته در نظر گرفت. مسئله مهم در بحث چابکی این است که چگونه ساختارهایی که بر اساس یکسری اصول بنا نهاده شده‌اند، بتوانند با سرعت و دقت، به گونه‌ای در مقابل تغییرات محیطی عکس‌العمل نشان دهند که در شرایط متحول محیطی، همچنان قادر به انجام کار و ویژه‌های خود و تداوم کارایی‌شان باشند. بر این اساس، به سبب پیچیدگی، سرعت بالای تحولات محیطی و همچنین، طرح انواع تقاضاهایی که متوجه ساختارهای کشور است، برخی از ساختارهای موجود کشور، قابلیت چندانی برای مواجهه با شرایط جدید ندارند؛ زیرا همچنان با تداوم شیوه‌ها و روش‌های گذشته، بدون بازنگری و بروزرسانی قابلیت‌های خود، خواهان ادامه حیات هستند. هر چند به سبب توسعه فناوری‌های ارتباطی، از این نظر، وضعیت امروز کشور با یک دهه گذشته و پیشتر از آن بسیار متفاوت است. با وجود این، در برخی حوزه‌ها، سرعت تغییر و تحول ساختاری، عقب‌تر از سرعت تحولات محیطی است. این قضیه، در مواقعی که رخدادی صورت می‌گیرد و برای نمونه، رسانه‌ها از دستگاه‌های مسئول مطالبه پاسخگویی دارند، بیشتر نمایان می‌شود؛ به این ترتیب که هر یک از دستگاه‌های مسئول، کار را به دستگاه دیگری محول می‌کنند. این وضعیت، با چابکی و چالاکي ساختاری در تعارض بوده و به پیچیده شدن و زمان‌بر بودن پیشبرد امور می‌انجامد.

محسن محمدی الموتی

استادیار مجتمه آموزش عالی شهید مطهری (ره)



ریزش‌ها

فراز و فرود اکبر گنجی - ۲
عبور از خط قرمز!

رو، موارد فراوانی در مقالات گنجی در توهمین به حضرت امام حسین (ع) می‌توان پیدا کرد که به دنبال قرآنی مدرن و البته هتاک و وارونه از فلسفه قیام و حرکت بزرگ امام حسین (ع) بوده است. «انتساب خشونت به امام حسین (ع)» و اینکه «تأسی به امام حسین (ع) در شهادت‌طلبی نیز نوعی نگرش خشونت‌گرایانه است»؛ این افراط‌گرایی و شالوده‌شکنی به جایی می‌رسد که از منظر آنها، نه تنها «مردم حسق دارند همه مسئولان را به سؤال کشیده و از آنها انتقاد کنند حتی اگر مسئول پیامبر و امام باشد، بلکه به خود خدا هم می‌توان اعتراض کرد و او را فتنه‌گر نامید.» روند اهانت و هتاک وی مرز عصمت انبیاء و اولیای الهی به مثابه یک ضرورت اعتقادی را نیز درنوردید. وی ضمن بیان این جمله که «پیامبر و ائمه فقط در برهه‌ای از زمان صلاحیت و مرجعیت داشته‌اند»، اعتقاد به عصمت را «ادعایی معیوب و مخدوش» دانست. اکبر گنجی همسویی عجیبی در طرح موضوعات و انتقادات کفرگویانه با دشمنان اسلام و انقلاب دارد. وی علاوه بر ژاژ خایی‌ها در باره قیام امام حسین (ع) و مکتب بیدارگر عاشورا، به شدت فلسفه انتظار و امید به آینده را زیر سؤال می‌برد. وی در یادداشتی که در روزنامه «صبح امروز» منتشر شد، درباره ظهور حضرت مهدی (عج) نوشت: «یکی از خطراتی که آینده جنبش آزادی‌خواهی ایران را به طور جدی تهدید می‌کند، اسطوره‌سازی و قهرمان‌پروری است. اسطوره‌سازی همیشه مردم را در انتظار سراب ابرمرد نجات‌دهنده باقی نگاه می‌دارد.»

«جسارت شکستن تمام خطوط قرمز» حتی عبور از مقدسات اسلامی، از ویژگی‌ها و نکات قابل توجه و تأمل «اکبر گنجی» است؛ وی در مقاله‌ای در روزنامه «صبح امروز» قیام امام حسین (ع) را «خشونت» نامید و حتی مشروعیت این قیام را زیر سؤال برد و نوشت: «پیامبر (ص) در بدر و حنین و... شمشیر زد؛ اما آیا جنگ‌های جبهه حق علیه باطل پیامدهای ناخواسته یا آثار وضعیه به دنبال ندارد؟ کینه‌ها و عقده‌های به جا مانده از بدر و حنین در کجا سر بساز خواهد کرد؟ خشونت، فرزند خشونت است و درخت خشونت، میوه‌هایی جز خشونت به بار نمی‌آورد. هیچ کس حق ندارد به صرف اینکه خود را حق و دیگران را باطل می‌داند، دست به خشونت بزند و درصدد نابودی مخالفان خود از طریق حذف فیزیکی برآید.» این اهانت‌ها و تقدس‌زدایی‌ها در روند حیات سیاسی گنجی به رویه و سیاستی حتمی‌الصدور تبدیل شد؛ گویی وی به همراه بخشی از همفکرانش در طیف افراطی جریان اصلاحات رسالتی برای خود قائل بودند تا با تیغ روشنفکری غرب‌گرایانه به مصاف سنت به ویژه بخش دینی آن بروند. از این



۱۱ خرد

شماره ۹۹۱ | دوشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۹

صداقت

سیاست نامه

اندیشه سیاسی فضل‌الله نوری - ۱۵

پدیدآوران واقعی مشروطه!

فتح‌الله پریشان

دبیر گروه اندیشه

امروزه بسیاری از صاحب‌نظران، بررسی مشروطیت و کاوش درباره ریشه‌ها و پیامدهای آن را برای آشنایی نسل حاضر با پیشینه فرهنگ و سیاست کشور خویش و عبرت‌گیری از آن در جهت بهبود وضعیت کنونی خود، امری حیاتی می‌شمارند. بررسی مشروطیت، بدون پرداختن به مواضع فکری و سیاسی آیت‌الله حاج شیخ فضل‌الله نوری ممکن نیست؛ زیرا وی در مراحل گوناگون تاریخ مشروطیت دخیل و مؤثر بوده و چنانکه مشروطیت را بستر بروز نخستین نزاع جدی و اصولی بین «دین» و «مدرنیسم» در تاریخ کشورمان به شمار آوریم، شیخ در آن هنگامه، پرچم‌دار دفاع از دین بوده و هزینه سنگینی را نیز بابت این امر پرداخت کرده است. شیخ شهید همان‌طور که انقلابی عصر استبداد به شمار می‌آید، اصلاح‌گر مقطع دوم و مهم‌تر زندگی سیاسی خود، یعنی مشروطه نیز هست.

مرحوم شیخ نوری در مقدمات ایجاد و تحصیل آنچه بعدها به نام «مشروطیت» معروف شد، نقش اساسی داشت و به این معنا عموم مورخان اشاره دارند. با این نگاه، خود را در حفظ و پاسداری از آنچه دستاورد نهضت ملت (قیام عدالت‌خانه) می‌انگاشت، موظف می‌شمرد و بر خلاف برخی از رهبران که در برابر فشار و تهدید گروه‌های تندرو و جریان‌های سکولار جا می‌زدند، با تمام توان می‌ایستاد و می‌کوشید مانع انحراف نهضت از راست راه ملی و اسلامی آن به چپ و راست شود. احمد کسروی می‌نویسد: «پس از پیشرفت مشروطه و باز شدن مجلس، رهبران مذهبی جنبش مشروطه هر یکی بهره‌ای جسته، به کنار رفتند، ولی دو سید [طباطبایی و بهبهانی] و حاجی شیخ فضل‌الله همچنان باز ماندند و چون مشروطه را پدیدآورنده خود می‌شماردند، از نگرهبانی بازمی‌ایستادند.»

جریانی که به نام مشروطه در تاریخ کشورمان معروف شده، خود مسبق به نهضت اصل اسلامی و مستقل عدالت‌خانه بود که رهبری آن به عهده علمای دین (بالاخص شیخ فضل‌الله) قرار داشت و مقصد عمده‌اش نیز تأسیس عدالت‌خانه بود. هجرت شیخ و سیدین به قم در صدر مشروطه، به همین منظور انجام گرفت و صدور دست‌خط تأسیس مجلس شورای اسلامی از سوی مظفرالدین‌شاه نیز دستاورد همین حرکت بود. مع‌الأسف هم‌زمان با هجرت علما به قم، با کارگردانی سفارت انگلیس و ستون پنجم‌شان در داخل کشور، طرح کشاندن مردم ساده و غافل به سفارت ریخته شد و استعمار بریتانیا به دسایس معمول خود شدت بخشید و برای نسخ و نابودی آن قیام اسلامی-مردمی، از طریق سیاست خطرناک مسخ و انحراف وارد شد. نقشه مزبور به زودی شعاع عدالت‌خانه را جایگزین شعار وارداتی مشروطه کرد. همچنین به یاری کاردار سفارت، در دست‌خط شاه محض مبنی بر اجازه تأسیس مجلس شورای اسلامی دست برده و قید اسلامی را در دوران مشروطه از عنوان مجلس حذف کردند! پس از آن هم مانع تثبیت عنوان «مشروطه» به جای «مشروطه» شدند و این البته آخرین گام انحرافی در مسیر نهضت ملت نبود.

منابع در دفتر نشریه موجود است.

**شاون کینگ، فعال رسانه‌ای آمریکایی:**

عجیب است که دولت بایدن و کنگره تحت کنترل دموکرات‌ها تا کنون هیچ کمک مستقیمی برای مردم ارسال نکرده‌اند. نه چک ۲ هزار دلاری. نه چک ۱۴۰۰ دلاری. الان تقریباً ماه مارس است! بایدن در ماه‌های گذشته قول کمک به مردم را داده بود.

پیمان علیشاهی، کارکنانوریست:

ایران را بزرگ مردان ایرانی بزرگ کردند، اما وقتی تقدیر ایران دست دلقک‌ها و عروسک‌های خیمه شب بازی انگلیسی افتاد، ایران بزرگ تبدیل شد به گاو شیرده انگلیس و آمریکا! و اگر انقلاب اسلامی نبود، امروز چیزی از ایران نمی‌ماند.

محسن رضایی، دبیر مجمع تشخیص

مصلحت نظام: دولت و مجلس به خاطر منافع ملی و معیشت مردم، به تفاهم برسند. نگرانی مجلس شورای اسلامی درباره بیانیه مشترک دولت و آژانس، حق است. اروپا و آمریکا باید هر چه زودتر تحریم‌ها را بردارند. مصوبه مجلس را نمی‌توان مشمول مرور زمان کرد.

امیرعلی ابوالفتح، کارشناس مسائل

سیاسی: اینکه شبکه آب و برق یک ایالت گرمسیری همچون تگزاس در پی سرمای قطبی از کار بیفتد، چندان عجیب نیست؛ عجیب آن است که شرکت‌های توزیع برق در آمریکا برای در سرما ماندگان قبض‌های پنج هزار دلاری و هفت هزار دلاری صادر کرده‌اند!

عبدالنصر همتی، رئیس بانک مرکزی:

دیدار با سفیر ژاپن نیز به نماینده ژاپن تأکید کردم کشورهای دوست باید فارغ از فشارهای سیاسی به همکاری با یکدیگر اهتمام ورزند. طرف ژاپنی باید در خصوص استفاده ایران از منابع ارزی خود و انتقال آنها به سایر مبادی مورد نیاز بانک مرکزی ایران ابتکار عمل داشته باشد.

محمد ایمانی، فعال رسانه‌ای:

نشانه درستی مسیر در قانون مصوب مجلس برای کاهش تعهدات برجامی، دست‌وپا افتادن غرب، و از جمله مجوز گرفتن کره جنوبی برای تسویه بدهی‌اش به ایران است. اگر قطعیت مجلس برای بازگرداندن توازن به اجرای برجام (تعهد در برابر تعهد) نقض در برابر نقض) نبود، آمریکا و اروپا به صرافت نمی‌افتادند برای توقف یا تزلزل در تصمیم ایران، امتیازات محدود پیشنهاد کنند. اما این شروع راه است. ایران دیگر نه خریدار وعده‌های بی‌تضمین است و نه مشتاق مشقوق‌های کم‌خاصیت! فقط لغو قابل راستی آزمایی همه تحریم‌های بانکی و نفتی.

کبری آسویار، فعال رسانه‌ای:

اصلاح طلبان از احترام به مردم زیاد می‌گویند؛ اما برای ۱۴۰۰ از جهانگیری هم (با همه گاف‌ها در دولت) نام می‌برند، و این یعنی کلاً روی شعور مردم حساسی باز نمی‌کنند. گرچه بحث از ظرفیت و نحوه امام هم نشانه‌های خوبی ندارد. در واقع به مهارت خود در فریب، امید بسته‌اند و نه رأی آگاهانه مردم.

سیدامیر سیاح، فعال رسانه‌ای:

غیرعادی بهمن ۹۹ در کنار سرمای فعلی، محصولات باغی را در خطر یخزدگی قرار داده. برخی باغداران این شبها کنار درختها آتش روشن می‌کنند تا سردرختی‌ها یخ نزنند. در ایام پرفیض نیمه رجب، برای موفقیت باغداران دعا کنید.

روایت‌های ساختگی در کمین انتخابات پرشور

نگاهی به حواشی زود هنگام انتخاباتی در فضای مجازی

نویید کمالی

دبیر گروه رسانه



امروزه فضای مجازی یا به تعبیر عامیانه آن اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجرای برای باز نمای رقابت گفتمان‌های سیاسی در جهان و جامعه امروز ما شده است و هر بار با نزدیک شدن به موسم انتخابات این فضا و بستر ارتباطی به محل یارکشی، رقابت، جدال و تقابل جریان‌های سیاسی بدل می‌شود.

مهم‌ترین نقش فضای مجازی در ایام انتخابات، شکل‌دهی چارچوب‌های ذهنی رفتاری کنشگران تأثیرگذار بر نتیجه انتخابات به ویژه آحاد رأی‌دهندگان است و همانگونه که مشخص است، هیچ رسانه‌ای مانند فضای مجازی توان و ظرفیت شکل‌دهی به چارچوب‌های ادراکی افکار عمومی را ندارد؛ چرا که فضای مجازی برخلاف دیگر انواع سنتی رسانه‌ها اعم از رادیو، تلویزیون و روزنامه‌ها

همیشه در دسترس مخاطب است و وابستگی مخاطب به آن قابل مقایسه با هیچ رسانه‌ای نیست. «قاب‌بندی» یا «چارچوب‌سازی» اصطلاحی است که به انتخاب یک زاویه برای ثبت و نمایش یک سوژه یا ارائه یک موضوع اشاره می‌کند، البته طبیعتاً طرح و نمایش یک موضوع از یک زاویه خاص موجب پنهان ماندن یا دخل و تصرف در طرح دیگر زوایای یک مسئله می‌شود.

به عبارت دقیق‌تر، چارچوب‌سازی یک تکنیک عملیات روانی در راستای مدیریت افکار عمومی است که استفاده بی‌ضابطه از آن در عرصه انتخابات می‌تواند تهدیدات و آسیب‌های فراوانی را برای جامعه و کشور به همراه داشته باشد و حتی موجب القای ناامیدی به جامعه و کاهش مشارکت مردم در انتخابات شود؛ در حالی که با توجه به تعاملی بودن رسانه‌های نوین، فضای مجازی باید در خدمت رونق‌بخشی به انتخابات و افزایش مشارکت عمومی در این صحنه حساس سیاسی باشد.

حال هر چند تا انتخابات خرداد ماه ۱۴۰۰ راه

زیادی باقی مانده است؛ اما از هم اکنون می‌توان به خوبی شکل‌گیری آرایش سیاسی در فضای مجازی را مشاهده کرد؛ به ویژه به این دلیل که درگاه‌های اطلاع‌رسانی کوچک و بزرگ فعال در فضای مجازی از هم اکنون با اتخاذ جهت‌گیری‌های انتخاباتی عملاً به عنوان تریبون جریان‌های سیاسی در حال چارچوب‌سازی و تأثیرگذاری بر افکار عمومی هستند.

در زمینه نقش فضای مجازی در انتخابات پیش رو باید به این نکته توجه داشت که محدودیت‌های فیزیکی و بهداشتی ناشی از شیوع ویروس کرونا خواه‌ناخواه زمینه را برای نقش‌آفرینی بیش از پیش فضای مجازی و پلتفرم‌های ارتباطی به ویژه پیام‌رسان‌ها در انتخابات خرداد ماه سال آینده فراهم کرده است، اما آنچه موجب نگرانی است، بی‌ضابطه بودن فعالیت انتخاباتی در فضای مجازی کشورمان است و از هم اکنون این نگرانی احساس می‌شود که انتشار اخبار جعلی یکی از مهم‌ترین آسیب‌های تبلیغات انتخاباتی بهار سال آینده خواهد بود.

برای نمونه، طرح ادعای دست‌بوسی فرح پهلوی علیه یکی از چهره‌های سیاسی فعال در عرصه انتخابات آن هم بدون ارائه هیچ سند و مدرک قابل ارزیابی، هر چند انعکاس قابل توجهی در شبکه‌های اجتماعی یافت؛ اما این ماجرا موجب شد تا بار دیگر زنگ هشدار رونق یافتن اخبار جعلی در فضای اطلاع‌رسانی غیر رسمی کشورمان داغ شود.

البته طی هفته‌های گذشته شورای عالی فضای مجازی در رابطه با مقابله با اخبار جعلی مصوبه خوبی داشت؛ اما نمی‌توان انتظار داشت این قبیل مصوبه‌ها مانع از گسترش اخبار جعلی در رسانه‌ها و شبکه‌های مجازی غیر بومی و پر طرفداری، مانند اینستاگرام شود.

از این‌رواز هم اکنون باید از کلیه نهادهای فرهنگی و به ویژه رسانه‌های کشور درخواست کرد که به دورویکرد دعوت کمین‌های انتخاباتی به اولویت‌بخشی به منافع ملی و افزایش آگاهی افکار عمومی نسبت به پدیده اخبار جعلی توجه ویژه‌ای داشته باشند.

انتخابات و نقش آفرینی در عصر فضای مجازی

پارادوکسیکال سعی در تخریب کاندیدای اصلح و هدایت افکار عمومی به سمت کاندیداهای ناکارآمد و غرب‌زده دارند. با توجه به اینکه فضای مجازی، شکل بسط‌یافته فضای حقیقی است که تعاملات میان مردم را شبکه‌ای کرده و مرزهای زمانی و مکانی را درنوردیده و امکان تأمین نیازهای محتوایی را در این بستر فراهم آورده است، جبهه انقلاب می‌تواند در ایام انتخابات در فضای مجازی با شبکه‌سازی، وحدت کلمه و برنامه‌ریزی مدون از جمله تأثیر حضور مردم در تأمین امنیت ملی، ارائه معیارهای انتخاب کاندیدای اصلح و تأکید بر کارآمدی آن با ارجاع به کارنامه عملی و تجربه‌های پیشین، نقش آفرینی کند. البته این نقش آفرینی باید به دور از شعارزدگی و حزب‌گرایی و با گفتمان‌سازی تکلیف‌محوری صورت گیرد. این گفتمان با لحاظ حق رأی برای افراد جامعه، تأثیر هر رأی را در تعیین سرنوشت و سعادت دنیا و آخرت فرد و جامعه مورد توجه قرار می‌دهد و حضور حداکثری مردم و انتخاب شایسته آنان را به منزله تکلیف الهی و مسئولیتی ملی و اجتماعی دارای تبعات مثبت و منفی قابل توجه قلمداد می‌کند. کاربر محور بودن فضای مجازی، امکان این گفتمان‌سازی را با استفاده از فرصت شبکه‌سازی در آن فراهم می‌کند.

می‌شوند، اهمیت مضاعف خواهند داشت. تبدیل تهدیدات این رسانه‌ها به فرصت در ایام انتخابات با نقش آفرینی جبهه انقلاب در فضای مجازی امکان‌پذیر و مورد انتظار است. رسانه‌های مردم در مرحله اول با هدف حضور حداقلی در پای صندوق‌های رأی به وسیله سیاه‌نمایی و ایجاد حس ناامیدی در افکار عمومی سعی بر القای ناراضی‌گری در جامعه دارند و در مرحله دوم با تکنیک‌های عملیات روانی از جمله برجسب‌زنی، تحریف برای تکذیب، تحریک عواطف و احساسات، شدت و اغراق، حرکت از پله دوم و

مخاطب با رسانه‌های اجتماعی، تولید و انتشار محتوا از سوی کاربر برخی از تفاوت‌های این رسانه‌ها با رسانه‌های جمعی سنتی به شمار می‌آیند. ضمن آنکه پیام‌رسانی مانند تلگرام، پلتفرمی است که برای ابزارهای دیگری مانند ربات‌ها امکان فعالیت بر بستر خود را می‌دهد. در این راستا، توجه به فرصت‌ها و تهدیدهای این عرصه حائز اهمیت خواهد بود؛ از این رو در مناسبات حساس جامعه از جمله انتخابات، ظرفیت‌های فضای مجازی و رسانه‌های اجتماعی که در جهت تأثیر بر افکار عمومی استفاده



فاطمه کریمی در دشتی

کارشناس رسانه



با پیشرفت فناوری و شیوع ویروس کرونا، فضای مجازی در زندگی بشر نقش بسزایی یافته و مردم به فضای مجازی بیشتر سوق داده شده‌اند. در واقع، می‌توان این دوران را عصر زیست مجازی نامید؛ عصری که همه ابعاد زندگی انسان معاصر را تحت تأثیر قرار داده است. پلتفرم‌ها به منزله زیرساخت، بستر را برای اجرا و ارائه محتوا از طریق نرم‌افزارها فراهم می‌کنند و سبب شکل‌گیری و پیاده‌سازی مأموریت‌های متعدد رسانه‌ای و ارتباطی در عرصه فضای مجازی می‌شوند. از ویژگی‌های این عرصه می‌توان شبکه‌ای شدن، هوشمند شدن، تعاملی شدن، خدماتی شدن، فشردگی زمانی و مکانی، همگرایی ابزارها و بر خطی دائم را برشمرد.

شروع به فعالیت رسانه‌های اجتماعی، نظیر توییتر، تلگرام و اینستاگرام در کنار رسانه‌های جمعی مانند تلویزیون، پایگاه‌های خبری و نشریات در میزان کنترل و هدایت افکار عمومی موثر واقع شده است. ارتباط تعاملی و مشارکتی

خبر خوب

نوآوری‌ای دیگر

استخراج الیاف ساقه موز



ساقه موز یکی از ارزشمندترین بخش‌های درخت موز است؛ چرا که از الیاف ساقه‌های این درخت می‌توان در صنایعی مانند گونی‌بافی، طناب‌بافی، پوشاک و تولید ابریشم و اتصالات استفاده کرد؛ اما متأسفانه در طول دهه‌های گذشته نبود فناوری و تجهیزات فنی لازم برای استخراج الیاف ساقه

درخت موز موجب شده بود ساقه درخت موز سوزانده شود؛ اما خوشبختانه مهندسان جوان کشورمان توانستند با ابتکار خود تجهیزات استخراج الیاف ساقه درخت موز را در کشور تولید کرده و منبع درآمد جدیدی برای باغداران این حوزه ایجاد کنند.

پژواک

سفر به فضا

اولین ایستگاه فضایی چین



گسترش نفوذ و قدرت چین در سطح جهان تنها به سطح زمین و معادلات حاکم بر آن محدود نیست؛ بلکه چینی‌ها در تلاشند با ایجاد یک ایستگاه فضایی جدید در فرای زمین عملاً جای پای خود در آسمان را تقویت کنند. در این راستا دولت چین در اطلاعیه‌ای رسمی اعلام کرد، این کشور ایستگاه فضایی

خود را از طریق ۱۱ پرتاب در سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ احداث خواهد کرد. احداث این ایستگاه فضایی عملاً نیاز چینی‌ها به ایستگاه فضایی بین‌المللی تحت کنترل آمریکایی‌ها را بر طرف خواهد کرد.

نرم افزار

قندونه

تقویت زبان فارسی



به دلیل تهاجم فرهنگی غرب، به ویژه در فضای مجازی بسیاری از کودکان و نوجوانان ما دایره لغات محدودی در حوزه واژگان زبان فارسی دارند، اما خوشبختانه برای تقویت واژگان زبان فارسی فرزندانمان راهکارهای گوناگونی وجود دارد که یکی از جذاب‌ترین آنها نرم‌افزار «قندونه» است.

قندونه یک بازی جذاب برای حفظه و یادگیری لغت و واژگان جدید است که در ابتدا با مراحل ساده آغاز شده و سپس کم‌کم چالشی می‌شود و فرزندان شما را در انتها به لغت‌دانانی قهار بدل می‌کند.

تزریق فرهنگ غربی، در قصه کودک ایرانی!

نسیم اسپور

دبیر گروه فرهنگ



دهه ۶۰ را ده طلایی ادبیات کودک و نوجوان می‌دانند، روزهای خوش برای ناشرانی که کتاب‌های تألیفی این حوزه را جدی گرفته بودند. در واقع، از آنجا که انقلاب اسلامی، انقلاب فرهنگی بود همگان به خوبی دریافته بودند که فرهنگ آینده کشور در دستان کودکان و نوجوانانی است که دوره تربیت‌پذیری را می‌گذرانند. در آن روزها جدی‌ترین کارها در این عرصه تولید و ماندگار شدن و نویسندگان بسیار خوبی خاطراتی عمیق و ماندگار برای نسل آن روز باقی گذاشتند، نویسندگانی مانند محمدرضا سرشار (رضارنگذر)، مصطفی رحماندوست و بسیاری دیگر. اما متأسفانه این روزها حال این حوزه ادبیاتی خوب نیست، به گونه‌ای که به تعبیر بسیاری ادبیات کودک و نوجوان به کما رفته است؛ به همین دلیل تصمیم گرفتیم به سراغ محمدرضا سرشار (رضارنگذر) برویم و در این زمینه با او به گفت‌وگو بنشینیم:



به تازگی آمار اعلام کردند که وضعیت شمارگان حوزه کودک و نوجوان نگران‌کننده شده است و هر سال لاغرتر و نحیف‌تر از قبل می‌شود. به نظر شما دلیل اصلی این موضوع چیست؟ آیا می‌توان گفت گران بودن کتاب برای خانواده‌ها دلیل اصلی این وضعیت است؟

در اینکه به طور کلی مطالعه کاغذی، یعنی کتاب و نشریه در کشور ما در همه مقاطع سنی به طور کاملاً محسوساً کاهش یافته، هیچ تردیدی نیست؛ اما لزوماً دلیل این موضوع اقتصادی نیست. هر چند مسائل اقتصادی هم قطعاً مهم و مؤثر است، پیدا شدن رقبای خیلی قوی و جذابی همانند فضای مجازی، اینترنت، ماهواره و... نیز سبب شده است مطالعه متون کاغذی کاهش یابد.

در حال حاضر، بیشتر وقت مردم در گوشی‌ها صرف می‌شود که البته به تازگی به دلیل شیوع بیماری کرونا بچه‌های کم سن و سال هم به این فضا کشیده شده‌اند، که قطعاً عاقبت خوبی نخواهد داشت. جاذبه گوشی، والدین را هم به خود جلب کرده و فرصتی برای مطالعه و کارهای بیشتر از مطالعه در زندگی نگذاشته است، چه برسد به کودکان و نوجوانان!

بنابراین مسن عامل اصلی و مهم‌تر را این چنین سرگرمی‌هایی می‌دانم، با این حال نمی‌توان منکر گرانی کتاب شد. الان وقتی یک کتاب کودک چاپ می‌شود، خانواده مجبور است ۲۰ هزار تومان یا ۱۵ هزار تومان برای آن هزینه کند. درست است این مبالغ از نظر ارزش مادی چیزی نیست، ولی برای طبقاتی از مردم مبلغ قابل توجهی است، حداقل برای کارمندانی که از متوسط به پایین هستند یا حقوق ثابت دریافت می‌کنند و برای کارگران مبالغ زیادی است. از آن طرف مراجعه

به کتابخانه‌ها هم برای جبران این وضعیت گرانی وجود ندارد. در کشور قبلاً کتابخانه‌های کانون پرورش فکری کودک و نوجوان را داشتیم، البته تعدادشان محدود بود؛ ولی وجود داشت و کار می‌کرد که عده‌ای مراجعه می‌کردند و کتاب می‌گرفتند و استفاده می‌کردند. اما در حال حاضر مراجعه به کتابخانه هم به شدت افت کرده است که دلیل این امر را نمی‌توان مسائل اقتصادی دانست. از حدود ده سال پیش در یک اقدام بسیار خوب بیشتر کتابخانه‌های عمومی کشور برای اولین بار صاحب بخش مستقل کتاب کودک و نوجوان شدند؛ در حالی که قبلاً از آن کتابخانه‌های عمومی مطلقاً بخش کودک و نوجوان نداشتند.

در حال حاضر این بخش‌های ویژه کودک و نوجوان در دسترس خانواده‌هاست و می‌تواند تا حدود زیادی گرانی کتاب برای قشرهای پایین جامعه را جبران کند. من آمار دقیق ندارم؛ اما به نظر می‌رسد مراجعه بچه‌ها برای گرفتن کتاب و مطالعه کتاب در این بخش قطعاً نسبت به چندین سال پیش به شدت کاهش یافته است که این هم دلیل دیگری می‌تواند باشد برای اینکه لزوماً افت مطالعه دلیل اقتصادی ندارد.

پس در واقع این مشکل، معضلی فرهنگی است تا اقتصادی!

بله، متأسفانه شبکه‌های مجازی و اینترنت وضعیت خاصی را به وجود آورده، برای عده‌ای هم به صرفه نبوده و نخواهند اینترنت ملی را در کشور ایجاد کنند. شاید از نظر اقتصادی به سود این عده نبوده است که اینترنت غیر ایرانی را فیلتر کنند، نتیجه هم این شده است که فرزندانمان زمان زیادی را به جای خواندن کتاب در فضای مجازی می‌گذرانند؛ در حالی که می‌شد با این کارها حداقل از این جنبه غیر سالم فضای مجازی کاست.

وضعیت حوزه کتاب‌های ترجمه‌ای کودکان و نوجوان را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در یک دوره‌ای در کشور ما روی چاپ آثار ترجمه‌ای ویژه کودک و نوجوان وزارت ارشاد نظارت و دخالت داشت و خیلی راحت می‌توانست این نظارت را انجام دهد و مشکلی وجود نداشت؛ برای نمونه، در دهه ۶۰ اجازه نمی‌دادند کتاب‌های کمکی مشهور به فتو رمان، کتاب‌های کارتونی، برای بچه‌ها چاپ شود. از یک مقطعی به بعد، فکر می‌کنم از دوره دولت آقای رفسنجانی بود که به طور محدود اجازه دادند هر ناشر یک یا چند عنوان از این کتاب‌ها را چاپ کند. الان به طور مطلق هیچ منع و محدودیتی در مورد این کتاب‌ها وجود ندارد. این نمونه‌های کوچکی است.

انقلاب که پیروز شد، متوسط درصد آثار ترجمه‌ای ما در عرصه ادبیات کودک و نوجوان تقریباً ۷۶ درصد بود؛ یعنی از هر ۱۰۰ کتابی که برای بچه‌ها چاپ می‌شد، ۷۶ مورد ترجمه بود و ۲۴ مورد تألیفی بود. بعد از انقلاب در دهه اول بعد از پیروزی انقلاب این نسبت تقریباً معکوس شد؛ یعنی حدود ۷۵ درصد آثار تألیفی بود و باقی ترجمه‌ای بود. غیر از این سمت و سوی ارزشی و محتوایی آثار ترجمه‌ای بعد از انقلاب در دهه اول، درست در جهت عکس سمت و سوی ارزشی و محتوایی آثار ترجمه‌ای قبل از انقلاب در این زمینه شش. الان من در آماری که جستجو کرده‌ام می‌بینم، (البته هیچ مرکزی نداریم که قابل اعتماد باشد و هر سال به صورت دقیق نسبت تألیف و ترجمه را در این عرصه استخراج کند؛ ولی همین مقدار که بیان می‌شود) این چنین است که به شرایط قبل از انقلاب برگشتیم، یعنی از نظر نسبت تألیف به ترجمه به همان حدود یک چهارم تألیف و سه چهارم ترجمه می‌رسیم.

تقریباً ۶۲ درصد ترجمه و ۳۸ درصد تألیف را که چند سال پیش دیدیم و به تازگی مروری داشتیم، گفته بودند وضع بدتر از این است و تقریباً به همان وضعیت قبل از انقلاب رسیدیم و این بسیار بد است؛ زیرا انقلاب ما انقلاب فرهنگی بود و الان از این نظر به شرایط قبل برگشتیم؛ یعنی عملاً نمی‌توان گفت کتاب کودک و نوجوان ما کتاب کودک و نوجوان نظام جمهوری اسلامی است. به هر حال کتاب‌های ترجمه‌ای چه با متن و چه با تصاویر به طور غیر مستقیم و خیلی ظریف فرهنگ غربی را به بچه‌های ما القا می‌کنند. این را به فیلم‌های خارجی که برای بچه‌ها ترجمه می‌شود و بعضی بدون اینکه اصلاحاتی در آن صورت گیرد در دسترس قرار می‌گیرد، غیر از شبکه پویا و کودک ندیدم در شبکه‌های دیگر آن طور که باید این اصلاحات انجام گیرد. اینها به نوعی فرهنگ‌سازی برای فرزندان ماست، چطور می‌توان از بچه‌ها در این زمینه توقع داشت. ارشاد به سادگی می‌توانست این جریان را کنترل کند؛ ولی عزمی در این زمینه در این دولت وجود ندارد؛ بلکه به نظر می‌رسد به ترویج این شرایط کمک می‌کنند؛ یعنی بنا دارند نسل کودک و نوجوان ما را به گونه‌ای بار بیاورند که مانند برخی مسئولان دو تابعیتی و خودباخته ما در برابر فرهنگ غرب خودباخته شوند و در واقع لشکر آنها در این عرصه شوند. ترجمه یکی از این اقدامات است، فضای مجازی هم بدتر از این است.

چه راهکاری برای بهبود این وضعیت پیشنهاد می‌کنید؟

راه ساده همان کاری است که چند دهه پیش به ارشاد پیشنهاد دادم و گفتم شما به هر ناشر کودک و نوجوانی بگویید به ازای هر سه کتاب تألیفی که چاپ می‌کنند، اجازه دارید یک کتاب ترجمه‌ای چاپ کنید.

یادداشت

میراث هنری فاخری که در خطر است

حامد حسین عسکری

خبرنگار فرهنگی

«خط» مهم‌ترین میراث فرهنگی و هویتی هر ملت و کشوری شناخته می‌شود که نه به راحتی می‌توان آن را تغییر داد و از کنارش گذشت و نه می‌توان در مقابل عوامل تهدیدکننده این میراث هویتی، سبک نشست. هر جامعه‌ای هم که به راحتی رسم الخط ملی‌اش را از دست بدهد یا چیزی را با آن مخلوط کند، دیر یا زود، دیگر عناصر هویتی‌اش را هم از دست می‌دهد. اما فرهنگ ما، در کنار «خط فارسی» که صدا بله ارزشمند و هویت‌ساز است، با یک میراث فرهنگی و هنری مکمل هم رویه‌روست و آن هنر «خطاطی» است. هنر خطاطی از چند قرن پیش تا امروز و با تدبیر صائب و سرنبجه هنرمندان خوش ذوقی، از میرعماد حسینی و عمادالکتاب قزوینی گرفته تا امیرخانی معاصر ما، به عنوان جلوه‌ای فاخر و چشم‌نواز از هنر ایرانی تولد یافته و با گذشت زمان، نه تنها از اعتبار و اصالت نیفتاده، بلکه فاخر بودن آن با قوت بیشتری حفظ شده است. گونه‌های مختلف خوشنویسی ایرانی از نستعلیق و شکسته نستعلیق گرفته تا گونه‌های برگرفته از خطوط عربی و اسلامی مانند نسخ و ثلث، هر یک شکوه و زیبایی خاص خودشان را دارند و در این میان، خط نستعلیق عمومیت بیشتری داشته و علاقه‌مندان را بیش از دیگر گونه‌های خط به خود جذب کرده است. دهها و صدها انجمن خوشنویسان شکل گرفته در جای جای کشورمان در دهه‌های مختلف تاکنون، محلی شده است برای آموزش و رشد دادن استعدادهای نرفته در میان نوجوانان و جوانان این مرز و بوم هنرخیز. تا همین یک دهه پیش هم، آموزش هنر خطاطی-ولو به صورت شکسته بسته و حدقلی-یکی از سرفصل‌های آموزشی درس هنر در سه سال دوره راهنمایی بود که بهانه‌ای فراهم می‌کرد برای آشنایی نوجوانان با این میراث هنری هویت‌ساز و بی‌نظیر و البته کشف استعدادها برتر در این حوزه؛ علاوه بر مدارس، در کانون‌های فرهنگی-هنری هم، آموزش خطاطی یکی از برنامه‌های ثابت و همیشگی و البته پرمخاطب بود. اما به نظر می‌رسد در یک دهه اخیر و همزمان با انس گرفتن روزافزون کودکان و نوجوانان و حتی جوانان به پدیده‌های جدید مانند فضای مجازی و بازی‌های رایانه‌ای، هم آموزش و ترویج هنر خطاطی در بین آنها به شدت کم‌رنگ شده و هم اینکه حتی آموزش و ترویج «خط تحریری» به عنوان جلوه و برشی از خط نستعلیق، رنگ باخته و این یک خطر برای جامعه ماست که یکی از مهم‌ترین موارث هنری آن به فراموشی و غربت سپرده شود. بدون تعارف، اگر از نوجوانان امروزی درباره هنر خطاطی به طور عام و خط نستعلیق و قلم‌نی و دوات و... به طور خاص پرسیده شود، شاید تعداد انگشت‌شماری با این کلمات بیگانه نباشند و بدانند خطاطی چیست. این مسئله نتیجه کم‌کاری دستگاه‌های فرهنگی و آموزشی ماست که آموزش این میراث هنری را ولو در حد ابتدایی و اولیه آن، جدی نگرفته‌اند و کم‌کم می‌رود که این پدیده غرورانگیز به فراموشی کامل سپرده شود. در کنار احساس مسئولیت برای همه عناصر فرهنگی و هنری هویت‌ساز، باید باور کنیم و اهتمام کنیم برای صیانت از هنر ملی خطاطی ایرانی تا تأثیر این صیانت و آموزش و ترویج، در بهبود دست‌خط عمومی جامعه و نیز شکوفا شدن استعدادهای مبتکرانه جدید در این میدان هنری دیده شود.

رمان

بُرشکن

رنج و تلاش مردمان روستا



رمان «بُرشکن» برهه‌ای از تاریخ را که تأثیر فراوانی در زندگی مردم استان چهارمحال و بختیاری داشته، روایت می‌کند و با نمایش دادن سبک زندگی مردم آن زمان برخی از مناسبت‌های نادرست و پیامدهای منفی اقدامات حکومت پهلوی در زندگی مردم را بیان می‌کند. این رمان نوشته

حمید علیدوستی شهرکی است. برای نوشتن این رمان یک سال تحقیق میدانی و پژوهش شده و نوشتن آن حدود دو سال به طول انجامیده است. انتشارات سوره مهر این رمان را در ۱۵۶ صفحه با شمارگان ۱۲۵۰ نسخه منتشر کرده است.

کتاب

عزیز خانوم

ناگفته‌های ناب از مادر چهار شهید



کتاب «عزیز خانوم»، روایتی از زندگی کبری حسین‌زاده جلاج، مادر شهیدان محسن، جواد، علی‌اصغر و محمدرضا بارفروش به قلم فاطمه جعفری است که انتشارات «راه یار» آن را منتشر کرده است. «عزیز خانوم» داستان یکی از زنان انقلابی کاشان است؛ زانی که مانند مردان و دوشادوش آنان در جنگ‌ها شرکت کردند

و برای پیروزی و موفقیت ایران حاضر شدند از همه چیزشان بگذرند؛ از جمله مال و جان، همسر و فرزند؛ فرزند که عزیزترین کس است و پاره تن و از چشم عزیزتر و محبوب‌تر. «عزیز خانوم» در ۱۱۲ صفحه و قیمت ۱۷ هزار تومان راهی بازار شده است.

انیمیشن

زکریا جابر

روایت زندگی کودک عربستانی



سمیه مروتی، مدیر گروه کودک و نوجوان شبکه «الکوتور» گفت: «پیش تولید فصل دوم انیمیشن «زکریا جابر» محصول گروه کودک شبکه الکوتور کلید خورد. فصل اول این انیمیشن در ۱۰ قسمت برای مخاطبان کودک و نوجوان ساخته شد. با رضا فصاحت، تهیه‌کننده و کارگردان فصل اول انیمیشن مجدداً به توافق

رسیدیم و هم اکنون فصل دوم این انیمیشن بر طرفدار با تکنیک کات اوت دیجیتال و در ۱۰ قسمت ۷ دقیقه‌ای در مرحله پیش تولید قرار دارد.» «زکریا جابر» کودک شش ساله عربستانی است که مظلومانه به دست عمال آل سعود به شهادت رسیده است.

یادداشت

رخ به رخ با برف و نفاق

مرئیه ظهیری نیا

پژوهشگر

عدم موفقیت دستیابی به اهداف برخی عملیات‌ها در دوران دفاع مقدس را نباید فقط به نحوه نبرد و رویارویی رزمندگان با نیروهای دشمن محدود کرد. فشارهای خارجی، مساعد نبودن شرایط جوی، وضعیت اقتصادی و سیاسی مردم و دهها موضوع دیگر هم در آن سال‌ها می‌توانست بر معادلات مناطق جنگی اثرگذار باشد. برای نمونه، در روزهایی که رزمندگان در جبهه شمالغرب با ارتفاعات صعب‌العبور دست به گریبان بودند، وضعیت آب و هوایی به شدت سخت شده بود، به گونه‌ای که بارش سنگین برف در دهه سوم بهمن‌ماه ۱۳۶۶ ذهن فرماندهان را به خود معطوف کرده بود. حسین شفیعی، یکی از اوایان دفتر سیاسی سپاه در قرارگاه رمضان در یادداشت‌هایش می‌نویسد: «در طول راه مشاهده می‌شد که جاده از برف پوشیده شده و تردد به سختی امکان‌پذیر است. در جلسه فرماندهان هم یک محور عمده مباحث، درباره شرایط جوی بود.»

راوی قرارگاه خاتم هم به این مسئله اشاره کرده و نوشته است: «شب گذشته (۱۸ بهمن) برف سنگینی در منطقه باریده و الان که ظهر است هنوز ادامه دارد.» برادر مصطفی ایزدی، معاون عملیات نیروی زمینی سپاه هم در همین زمینه می‌گوید: «بر اثر بارش برف، جاده گردهش بسته شده و حتی در دشت هرمان هم برف نشسته است. این برف جدید از دیدش شروع شده و هنوز ادامه دارد و همه چیز را به هم زده است!» در همان روزها و شب‌ها، اخباری هم از داخل مناطق آزادشده عراق به فرماندهان می‌رسید که حاکی از بسته شدن راه‌های مواصلاتی به اثر بارش برف بود، طوری که انتقال وسایل با تراکتور هم با سختی‌هایی مواجه بود و فرماندهان داخل تصمیم گرفتند از قاطر استفاده کنند! این شرایط سخت را باید در کنار کمبودهای دیگر امکانات مانند کمبود ماشین‌آلات راهسازی گذاشت. در جلسه‌ای که ابوالفضل حسن‌بیگی، از مسئولان جهاد سازندگی با محسن رضایی داشت، مطرح شد چند دستگاه در جاده اصلی گردهش برف‌بری می‌کنند؛ اما نیروهای جهادی حاضر در منطقه بیشتر متخصص احداث خاکریزند و در این شرایط نمی‌توانند کار کنند! این مسئول جهاد به کمبود وسایل به ویژه بلدوزر هم اشاره کرد و گفت: «اگر چه مشکلات در زمینه کمپرسی، کمپرسور و... حل شده است، اما چون زمین، سنگی است، کار به کندی پیش می‌رود.»

فرمانده سپاه بعد از شنیدن این موارد در مورد لزوم تأمین جاده‌های مواصلاتی و خصوصاً جاده شیخ محمد تذکراتی داد و تأکید داشت برای تأمین وسایل تخصصی مهندسی در زمستان و احداث سنگرهای مناسب و برف‌رویی، چاره‌ای اندیشیده شود. همه این سختی‌ها یک طرف و سازماندهی منافقین برای رویارویی با رزمندگان ایرانی در جریان عملیات بیت‌المقدس ۲ طرف دیگر؛ به گونه‌ای که سه هزار نفر از آنها در آلمان غربی تجمع کرده و برای مقابله با ایران، اعانه جمع کردند! همچنین ۳۵۰ نفر نیروی رزمی از منافقین به شمال سلیمانیه آمدند تا در مقابل ایرانی‌ها بایستند. ۲۰۰ نفر دیگرشان هم در شهر میدان در حال گذراندن آموزش‌های نظامی بودند. همه این سختی‌ها و فشارها را باید به وضعیت نبرد در خطوط مقدم اضافه کنیم تا به درک درستی از شرایط رسیدیم و در قضاوت نتایج یک عملیات، دچار بی‌انصافی نشویم.

چرا مهم‌ترین عملیات سال ۱۳۶۶ نتوانست به اهدافش دست پیدا کند؟

ترافیک سختی‌ها زیر بارش سنگین برف



هاشمی‌رفسنجانی بعد از شنیدن گزارش یگان‌ها و بررسی وضعیت، در هشتمین روز عملیات، تصمیم گرفت ادامه آن را به ۱۲ روز بعد (۲۰ بهمن) موکول کند. یک تصمیم دیگر هم گرفته شد و آن، اضافه شدن قرارگاه رمضان به جریان عملیات بود. آنها باید اجرای عملیات را از مناطق در اختیار معارضین کرد عراقی و از عمق خاک عراق که در غرب و جنوب غربی منطقه عملیاتی بیت‌المقدس ۲ بودند، پی می‌گرفتند.

در چنین شرایطی، تصمیم به انجام عملیات بزرگ سالیانه ایران در این منطقه هم دست‌نخورش تردیدهایی قرار گرفت. ابتدا، سرعت عمل در مراحل اول و دوم عملیات و تصرف ارتفاعات گوجار و قمیش که مقدمه‌ای برای تصرف ارتفاعات مهم الاغلو و دولیشک و حرکت به سمت موکبه و قیوان بودند، افق امیدوارکننده‌ای را ترسیم کرده بود اما شرایط، خیلی زود به نفع دشمن، تغییر کرد. با کم شدن امیدواری‌ها در جلسه با آقای هاشمی، انتخاب و معرفی منطقه دیگری به عنوان عملیات یکدک مطرح شد و برادر محسن رضایی، حلبچه را پیشنهاد کرد. هر چند این پیشنهاد با مخالفت ملایم تعدادی از فرماندهان رویه‌رو شد اما در نهایت، فرمانده سپاه، جمع‌بندی جلسه را با نام بردن از سه جداگانه به ترتیب اولویت، اینگونه مطرح کرد؛ اول، ادامه عملیات در منطقه بیت‌المقدس ۲؛ دوم، فلو و سوم، حلبچه.

در این میان، یگان‌هایی که به قرارگاه رمضان مأمور شده بودند، برای انتقال تجهیزات با مشکل رویه‌رو شدند و ارتش عراق هم راهکارهای عملیات از سوی رزمندگان ایرانی و معارضان عراقی را مسدود کرد. در چنین وضعیتی، ادامه عملیات در حلبچه به صورت جدی‌تری مطرح شد. فرمانده سپاه هم پایان عملیات بیت‌المقدس ۲ را اعلام کرد و قرار شد ادامه عملیات در غرب ماووت به فصل بهار و مساعد شدن وضعیت جوی موکول شود. روزهای دل‌انگیزی که خبری از برف و یخبندان نباشد....

شد. در نهایت به دلیل مشکلات موجود، نبود سرپناه برای نیروها، فقدان راه مواصلاتی مناسب و تشکیل راهبندان‌های چند کیلومتری در برف و یخ، فرماندهان تصمیم گرفتند با تأخیر چند روزه برای کسب آمادگی‌های بیشتر، تصرف این ارتفاعات در دو مرحله انجام شود؛ طوری که نیمه اول هر دو ارتفاع تصرف شود و برای کسب آمادگی، اجرای عملیات به دقایق اولیه روز اول بهمن موکول شود؛ اما سختی‌ها و مشکلاتی که ذکر شد، بیشتر از چیزی که گمان می‌رفت، توان نیروهای عمل‌کننده را مستهلک کرده بود.

مرحله سوم عملیات هم که آغاز شد، اگر چه آمادگی‌های نسبی برقرار شده بود اما پاتک دشمن باعث شد نیروها نتوانند مواضع‌شان را تثبیت کنند. رزمندگان ایرانی علاوه بر اینکه تا ابتدای تنگه الاغلو عقب آمدند، قسمتی از پال‌های ارتفاع گوجار را هم که در اختیارشان بود، به دلیل برخی ناهماهنگی‌ها تخلیه کردند! حالا شش روز از آغاز عملیات می‌گذشت و فرماندهان آماده می‌شدند تا مرحله سوم را شروع کنند که آقای هاشمی‌رفسنجانی تهران را به مقصد بانه ترک کرد. در همین سفر بود که فرمانده عالی جنگ با واقفیت‌ها و کمبودها در صحنه جنگ رویه‌رو شد. دلایل ناکامی در مرحله سوم عملیات در جلسه صبح و بعدازظهر هفتمین روز به خوبی نشان داد که کمبود زمان برای آماده شدن، نداشتن جاده تدارکاتی، نبودن استحکامات و جان‌پناه، عدم حمایت آتش توپخانه و علاوه بر اینها، حضور پررنگ و قوی دشمن، مهم‌ترین دلایل ناکامی مرحله سوم عملیات است.

از یک سو فرماندهان یگان‌ها می‌گفتند تا درست شدن شرایط و تسطیح جاده‌ها، ادامه عملیات به تعویق بیفتد و از سوی دیگر، فشارهای جبهه عراق روز به روز بیشتر می‌شد؛ به گونه‌ای که قسمت‌هایی از مواضع قرارگاه نجف در گوجار و قرارگاه قدس در دولیشک را هم تصرف کردند.

در چنین وضعیتی بود که حجت‌الاسلام

عملیات به سمت جنوب، یعنی ارتفاعات دولیشک و الاغلو به دلیل مشکلات جاده و نرسیدن به موقع نیروهای مرحله دوم، انجام نشد و ادامه کار به شب بعد موکول شد.

در مرحله دوم عملیات، اگر چه قرارگاه نجف قسمتی از این ارتفاعات را تصرف کرد و تصمیم بر این بود که قرارگاه‌های نجف و قدس به طور هم‌زمان عمل کنند؛ اما برای هماهنگی بیشتر و کسب آمادگی لازم و با توجه به مشکلاتی که در راه‌های مواصلاتی وجود داشت، ادامه عملیات، یک شب دیگر هم به تعویق افتاد و به شب چهارم موکول شد. حالا همه این مشکلات به هوای برفی آن روزها اضافه می‌شد. جاده‌ها جویبار نبود و ترافیک چند کیلومتری، رساندن تدارکات به یگان‌های عمل‌کننده را عملاً ناممکن می‌کرد. هر روز که می‌گذشت، سخت شدن ادامه عملیات، بیشتر به چشم می‌آمد. همه اینها را اضافه کنید به ناتوانی توپخانه در جابه‌جایی قبضه‌هایش برای حمایت از نیروهای پیشروی کرده بودند!

در مقابل، نیروهای دشمن برای رسیدن به مواضع‌شان جاده‌هایی مناسب و هموار از سمت دشت کاریزه داشتند که از نظر آب و هوایی هم فاقد بارش برف بودند. همین باعث می‌شد بهتر و زودتر به سنگرها و مواضع‌شان برسند و به خوبی پشتیبانی شوند. علاوه بر این، ارتش عراق، جهت اصلی عملیات را پیدا کرده بود و با آوردن نیروهای احتیاط، به سرعت منطقه را تقویت می‌کرد و آمادگی‌اش برای مقابله با حملات ما، روز به روز بیشتر می‌شد. این بود که افزایش فشار دشمن، نرسیدن امکانات لازم و سختی جنگیدن زیر دانه‌های درشت و ریز برف، باعث شد یگان‌های ایرانی قسمت‌هایی از مناطق تصرف شده را رها کنند و به ابتدای تنگه الاغلو و تنگه دولیشک برگردند.

البته در برخی قسمت‌ها، مقاومت‌های جانانه‌ای هم انجام گرفت و برخی مناطق چند بار بین نیروهای ایرانی و نیروهای دشمن، دست به دست

میثم رشیدی مهرآبادی
دبیر گروه دفاع مقدس

در شماره گذشته از تغییر تاکتیک فرماندهان ارشد جنگ برای انتقال تمرکز نبرد، خصوصاً عملیات بزرگ سالانه از جبهه‌های جنوب به جبهه‌های غرب و شمالغرب گفتیم. این تغییر در زمستان ۱۳۶۶ رخ داد. شاخص‌ترین اقدام نظامی ایران در این فصل، عملیات بیت‌المقدس ۲ در ارتفاعات غرب ماووت و آماده‌سازی زمین‌های شرق و جنوب منطقه عمومی حلبچه برای اجرای عملیات بعدی، یعنی والفجر ۱۰ و هر دو عملیات در استان سلیمانیه عراق بود.

ایمن در حالی بود که چهارمین دوره از حملات گسترده موشکی و هوایی عراق به شهرها، روستاها و سایر مراکز جمعیتی ایران و نیز اقدامات تلافی‌جویانه ایران در حمله به مرکز نظامی، صنعتی و اقتصادی عراق، شروع شده بود. اجرای چهار عملیات محدود در نیمه اول سال ۱۳۶۶ و عملیات نصر ۸ در پاییز همین سال، با هدف تصرف ارتفاع گردهش و به دست آوردن سرپل در غرب رودخانه قلعه چولان، تا حدودی شرایط را برای اجرای یک عملیات گسترده‌تر در شمالغرب ایران و در حقیقت، غرب منطقه ماووت فراهم کرد. هدف اصلی در عملیات بیت‌المقدس ۲، نزدیک شدن نیروها به شهر سلیمانیه بود.

بیت‌المقدس ۲ در اولین دقایق باامداد ۲۵ دی‌ماه ۱۳۶۶ از دو محور قرارگاه‌های نجف و قدس آغاز شد و تا پایان روز اول، حدود ۹۰ درصد از اهداف تعیین‌شده تصرف و تأمین شد. البته قرارگاه قدس نتوانست جایای محکمی در منطقه عملیاتی و در ابتدای ارتفاع دولیشک برای تسهیل در اجرای مرحله دوم عملیات پیدا کند.

با اینکه آرایش دشمن به هم ریخته بود، ادامه

تازه‌ها

جوانمرد

تا به حال چندین کتاب درباره شهید ابراهیم هادی چاپ و منتشر شده است که مورد استقبال واقع شده و همواره در این سال‌ها جزء پرفروش‌ها بوده است؛ اما واضح است که شخصیت متنوع و چند وجهی شهید ابراهیم هادی را نمی‌توان به این چند مجلد محدود کرد. همین چند روز پیش بود که انتشارات یازهر (اس) کتاب جدیدی با عنوان «جوانمرد» به کوشش علی اکبری مزدآبادی منتشر کرد که حاوی خاطراتی از راویان جدید درباره شخصیت و زندگی این شهید عزیز است. این کتاب که حاوی عکس‌های رنگی است، به دلیل کثرت خاطرات در دو جلد تدوین شده که در حال حاضر جلد اول آن با قیمت ۳۵ هزار تومان در بازار موجود است.



خاطره

اذان ابراهیم



ایامی که امام راحل به ایران آمد، روزهایی بود که ابراهیم سر از پای نمی‌شناخت و شب تا صبح در خیابان‌ها کار می‌کرد. روزی که امام آمد جزء نفراتی بود که از شب قبل به فرودگاه رفت. آن روز هیچ خبری از ابراهیم نداشتیم، ولی زمانی که آمد، بسیار خسته بود. از فرودگاه تا بهشت زهرا (اس) را دنبال ماشین امام حرکت کرده بود. ابراهیم فقط همان روز و برخی روزهای دیگر در خانه بود، وقتی هم که جنگ شروع شد، خودش را برای حضور در میدان آماده کرد. وقتی هواپیمای دشمن حمله کردند، جزء اولین نفراتی بود که به غرب کشور رفت. این بچه‌ها از حریم کشور پاسداری کردند و دشمن را به عقب راندند. خودم هم کوچک بودم و می‌ترسیدم از اینکه برادرم و برادران مان رفته بودند. دوست داشتم برگردند، اما عملیات‌ها پشت هم شروع می‌شد. ابراهیم وقتی در تپه‌های غرب کشور اذان می‌گوید، ۱۸ نفر از نیروهای دشمن به ما می‌پیوندند و این کار بزرگی بود.

راوی: خواهر شهید ابراهیم هادی

سردار فدوی و حجت‌الاسلام طیبی فر در منزل شهیدان جنیدی و جوادی فر حاضر شدند

مادرانی که چهار شهید تقدیم کرده‌اند



مهرن همین خون‌هاست. «گفتی است، حاجیه خانم جنیدی مادر شهیدان نصرت‌الله، رضا، محمد و عبدالحمید جنیدی است که در جریان هشت سال دفاع مقدس به مقام شامخ شهادت دست یافتند. بنا بر همین گزارش، حجت‌الاسلام والمسلمین حسین طیبی فر، جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه نیز در تهران به دیدار مادر شهیدان جوادیان رفت. جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه



سپاه شهرستان پیشوا برگزار شد، سردار فدوی ضمن تقدیر و تشکر از فداکاری‌های این مادر بزرگوار برای وی آرزوی سلامتی کرد.

سردار فدوی در این دیدار گفت: «همه ما مدیون خون شهدا هستیم و نهال این انقلاب با خون این عزیزان آبیاری شد و امروز به درخت تنومندی تبدیل شده است که دشمنان جرئت نگاه چپ را به آن ندارند، در واقع امنیت و اقتدار امروز

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه



همزمان با سالروز میلاد امام علی (ع) و شهادت حضرت زینب (س)، جانشین فرمانده کل سپاه و جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه به طور جداگانه با دو مادر شهید که هر یک چهار فرزند خود را تقدیم اسلام و انقلاب کرده‌اند، دیدار کردند.

به گزارش صبح صادق، جانشین فرمانده کل سپاه با مادر شهیدان جنیدی، مادر چهار شهید دفاع مقدس در شهرستان پیشوا دیدار کرد. در این دیدار که با حضور سردار ذوالقدر، فرمانده سپاه استان تهران و سرهنگ غلامرضا نجفی، فرمانده

گزارش صبح صادق از نهمین کنگره شعر فرهنگیان سپاه

شاعران پاسدار رجزخوانان انقلابند



دردک آن فرو می‌ماند، به خوبی دردک و موشکافی می‌کند و در قالب سخنان مزون به دیگران عرضه می‌کند. «حجت‌الاسلام طیبی فر در ادامه به دیدگاه امام خمینی (ره) و رهبر معظم انقلاب نسبت به شعر و هنر اشاره کرد و افزود: «امام خمینی (ره) که خود صاحب اشعار فراوانی هستند، معتقد بودند هنر باید

دارد. «جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه به اهمیت تأثیر شعر در مسائل سیاسی و بصیرت‌بخشی اشاره کرد و افزود: «دردک و شناخت دقیق همراه با موشکافی کار شعر است و از این جهت شاعر به خوبی می‌تواند دل‌ها را با اشعار خود بیدار کند. «وی ادامه داد: «شاعر و با قدرت خیال‌پردازی خودش دقیق‌ترین مطالب را که دیگران گاهی از فهم

برگزیدگان

محور جهاد عملی و کمک مؤمنانه: رتبه اول امیرزیدی از قزوین / رتبه دوم محمد توکلی از قم / رتبه سوم حسام‌الدین حسینی از اصفهان
محور چهل سالگی دفاع مقدس: رتبه اول علی حسن غلامی از خوزستان / رتبه دوم محمد صفری اقدم / رتبه سوم، اسلام حاجب از کرمان
محور مقاومت در مکتب شهید سلیمانی: رتبه اول، سرباز وظیفه متین بنایی از اصفهان / رتبه دوم، مصطفی تبریزی از تهران / رتبه سوم، میثم رنجبر
محور ابتلائات الهی و نقش دعا و تضرع: رتبه اول، محمد شکری فرد از آذربایجان شرقی / رتبه دوم، رضا امجدیان از کرمانشاه / رتبه سوم، هیچ شرکت‌کننده‌ای حائز رتبه نشد
بخش جانبی و در شعر طنز: رتبه اول، حیدررضایی از هرمزگان / رتبه دوم، هادی ملک‌پور / رتبه سوم، هیچ شرکت‌کننده‌ای حائز رتبه نشد
بخش ترانه: رتبه اول، هیچ شرکت‌کننده‌ای حائز رتبه نشد / رتبه دوم، حسن صیاد / رتبه سوم، یاسر محمدی از قم

حسن ابراهیمی

خبرنگار

همزمان با میلاد باسعادت پیشوای اول شیعیان جهان حضرت امیرالمؤمنین علی (ع)، آیین اختتامیه نهمین کنگره شعر فرهنگیان سپاه با معرفی برترین‌ها در ستاد فرماندهی کل سپاه برگزار شد.

این مراسم با حضور شاعران فرهنگیان سپاه، فرماندهان و مسئولان و شاعران کشوری به صورت حضوری و سایر شرکت‌کنندگان به صورت ویدئو کنفرانس با شعرخوانی شاعران برتر و سخنرانی جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه، حجت‌الاسلام والمسلمین حسین طیبی فر برگزار شد.

جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه در این مراسم شعر شاعران، به ویژه اشعار پاسداران را رجزخوانی دانست و اظهار داشت: «رجزخوانی در میدان جنگ از قدیم مرسوم بوده است و این رجز امیدبخش نسبت به خودی و ابراز قدرت نسبت به دشمنان است. «وی افزود: «امروز هم باید در شعر امیدآفرینی داشته باشیم تا دل مؤمنان و پاسداران و دوستان انقلاب مستحکم باشد و دل دشمنان بلرزد؛ چرا که میدان مبارزه امروز همه میدان‌های جنگ نظامی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و امنیتی است. «حجت‌الاسلام طیبی فر در ادامه افزود: «رسول اکرم (ص) می‌فرماید کسی که در مسیر اهل بیت شعری بسراید، این خانه‌سازی برای خود او در عالم دیگر است و حتی خانه مؤمنان را از جهت فکری هم مستحکم کرده است. «وی ادامه داد: «شعر جزء صنایع لفظی است و از هنرهای زیبای کلامی به شمار می‌آید. یکی از مهم‌ترین پدیده‌های ادب و فرهنگ بشری محسوب شده که در آن حکمت است؛ چراکه شعر از سرچشمه‌هایی سرازیر می‌شود که این سرچشمه‌ها را خداوند در وجود انسان قرار داده است، در واقع هم خانوادگی شعر و شاعر و شعور نشان می‌دهند اینها همه ریشه در یک وجود

در این دیدار بعد از تقدیم‌الشهدای جوادیان و شنیدن چند خاطره کوتاه از ایشان، گفت: «شهدا گلشن هستند و مانند زنبور عسل بر گل وجود اهل بیت (ع) و ولایت نشسته‌اند و عطر بوی این گل‌ها را به خود گرفته‌اند، اما هر کسی نمی‌تواند عطر بوی شهدا را استشمام کند. «وی شهدا را دارای اراده قوی دانست و افزود: «شهدا راه را خوب فهمیدند و خوب هم طی کردند، طوری که راه صد ساله را یک شب پیمودند، راهی که حتماً به مقصد می‌رسد و این راه هم از زیر پرچم ولایت می‌گذرد. «گفتی است، در این دیدار تعدادی از مسئولان نمایندگی ولی فقیه در سپاه حجت‌الاسلام طیبی فر را همراهی کردند. حاجیه خانم فاطمه عباسی ورده، مادر مکرمه شهیدان «احمد»، «علی»، «یونس» و «محمد» جوادیانست.

۱۵

پاسدار

شماره ۹۹۱ | دوشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۹

صداق

روی خط

شیوه توزیع روغن در اتکا مناسب بود

۰۹۱۲۰۰۳۷۱۵ / سال ۱۳۸۲ در پروژه شهید باقری تهران به تعدادی از پاسداران واحدهای ۶۳ متری داده شد. اکنون با چند بچه‌زندگی در این واحدهای کوچک مشکل است؛ ولی در پروژه‌های جدید مترها ۱۰ متر شده است. «اکبری»

۰۹۱۹۰۰۸۹۱۲ / این چه وضعی است که وزیر ارتباطات جمهوری اسلامی در زمانی که اتهامات زیادی به او وارد است و حتی برای توضیح به دادسرا احضار شده، در روز روشن کانال تلگرام با تیک آبی تأسیس می‌کند و عملاً مهر تأیید بر ارتباط خود با مالک تلگرام می‌زند. آیا نباید با این رفتارها برخورد قانونی کرد؟

۰۹۱۴۰۰۸۹۶۱ / چرا دولت در آخرین روزهای عمر خود، فردی را که حداقل دو سال پیاپی از عهده سیل استان خوزستان نیامده، مسئول سازمان استاندارد کشور کرد؟!

۰۹۱۴۰۰۸۹۶۱ / لطفاً مسئولان خدمات کارکنان، یک غذاخوری طرف قرارداد، در شهرک نصر تبریز انتخاب کنند، چون طلائی دور است و حداقل دو ساعت برای تردد و گرفتن غذا معطل می‌شویم.

۰۹۳۶۰۰۲۸۳۱ / از پاسداران قرارگاه سازندگی هستم و در زمینه شبیهات سیاسی- عقیدتی مدتی تحقیق کرده‌ام و تمایل دارم در صورت صلاحدید مسئولان صبح صادق مقالات کوتاهی برای چاپ در هفته‌نامه بفرستم؛ لطفاً راهنمایی کنید.

صبح صادق: راه‌های ارتباطی با نشریه در قسمت شناسنامه نشریه در بالای صفحه آخر آمده است، از این طریق اقدام کنید.

۰۹۹۱۰۰۶۱۶۴ / یکی از کارهای خوبی که در فروشگاه اتکا انجام شد، تحویل روغن جامد به صورت سهمیه به هر کارت حکمت بود که مانع از ایجاد بازار دلالی روغن شد. این در حالی است که همواره شاهد صف‌های دریافت روغن در سایر فروشگاه‌های کشور هستیم.

۰۹۱۱۰۰۵۴۶۶ / چرا ماده ۳۸ و معوقات حالت اشتغال زیر ۲۵ بسیجی که فقط از بنیاد حقوق می‌گیرند و ارباب نمی‌شود؟

۰۹۲۲۰۰۷۸۱۳ / در آستانه انتخابات سرنوشت‌ساز خردادماه سال آینده، به نظر می‌رسد هنوز هم یک گم‌شده بین مردم وجود دارد و آن، بصیرت و آگاهی‌بخشی است. مردم نباید لحظه لحظه گام اول انقلاب را فراموش کنند تا در تصمیم‌گیری برای روی کار آوردن اولین دولت در گام دوم انقلاب درست‌ترین انتخاب را انجام دهند. امروز نیازمند انتخاب خوب نیستیم، نیازمند بهترین انتخاب هستیم.

ستون روی خط هفته نامه صبح صادق پذیرای نظرات، انتقادات و محلی برای بیان مشکلات و حرف‌های مخاطبان است. از فرماندهان و مسئولان محترم سپاه و نیروهای مسلح هم انتظار دارد با توجه ویژه به موارد مطرح شده در این ستون پاسخ‌های خود را برای درج هفته نامه صبح صادق به رایانامه:

info@ssweekly.ir

یا نامبر: ۷۷۴۸۸۲۴۶ ارسال کنند.

۳۵۳۳۴۵۰۶
۳۵۲۳۲۴۲۲

ارتباط با سردار صفری مشاور امور ایثارگران فرمانده کل سپاه

دکتر امیر نوروزی مدیرعامل سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح در گفت‌وگو با صبح صادق خبر داد

تسهیلات ویژه در بحران کرونا

اجرای قانون تعرفه خدمات پرستاری، توسعه پایش سلامت سالمندان و خدمات بالینی در منزل ویژه بازنشستگان و بیماران ویژه، بازنگری در تعرفه و تعهد کمک هزینه عینک اشاره کرد و بر لزوم توجه ویژه به خدمات سلامت‌محور پیشگیرانه در تعهدات بیمه‌ای تأکید کرد.



کامل بیمه‌ای و در تعهد گرفتن داروهای ابلاغی وزارت بهداشت در خصوص درمان بیماری کرونا، هزینه آزمایش‌های تشخیصی بیماری کووید ۱۹ بر اساس پروتکل‌های وزارت بهداشت و تعهد کلیه داروهای مصوب در پروتکل درمان این بیماری را از دیگر تسهیلات پیش‌بینی شده این سازمان در حمایت از بیمه‌شدگان سازمان برشمرد و خاطر نشان کرد: «امکان بستری موارد اورژانس بیماران و زایمان و سزارین با فرانشیز رایگان برای بیمه‌شدگان در کلیه مراکز درمانی طرف قرارداد و غیر طرف قرارداد تا پایان سال جاری فراهم شده است.» دکتر نوروزی در پایان در زمینه برنامه‌های آینده سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح به برخط کردن ۱۰ هزار داروهای طرف قرارداد، حذف نیاز، دفترچه‌های درمانی و ایجاد نسخه‌نویسی و نسخه‌پیچی الکترونیک،

بیمارداری، رنج دیگری نداشته باشد» را به عنوان هدف مهم و راهبردی سرلوحه کار خود قرار دهد و با حمایت حداکثری از جامعه هدف دغدغه این عزیزان را در حوزه سلامت به حداقل برساند. «وی در زمینه تسهیلات سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح در جریان همه‌گیری کرونا در کشور به ارائه خدمات غیر حضوری و نامحدود کردن اعتبار دفترچه‌های بیمه از تیرماه سال جاری اشاره کرد و افزود: «برای رفع دغدغه بیمه‌شدگان از تیر ماه سال جاری، گزینه تاریخ اعتبار از دفترچه‌های درمانی سرپرست و همسر کارکنان حذف و اعتبار تا آخرین برگ دفترچه جایگزین شد که این اقدام کاهش رنج و آسودگی درون شهری و در نتیجه جلوگیری از شیوع بیشتر این بیماری را در پی داشت.» مدیرعامل سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح در ادامه پوشش

احسان امیری

خبرنگار

مدیرعامل سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح در تشریح اقدامات و برنامه‌های این سازمان در مدیریت بحران کرونا از اختصاص تسهیلات و بسته‌های حمایتی ویژه به مراکز درمانی نیروهای مسلح خبر داد.

دکتر امیر نوروزی در گفت‌وگو با صبح صادق آخرین اقدامات و تسهیلات این سازمان را در حمایت از مراکز درمانی نیروهای مسلح به ویژه در مدیریت بحران ویروس کرونا تشریح کرد و اظهار داشت: «سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح خود را مکلف می‌داند که این فرمایش رهبر معظم انقلاب که «ما می‌خواهیم اگر کسی در خانواده‌ای بیمار شد، آن خانواده جز رنج

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: بدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، عبداللہ زاعی، فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پیمان، محمد رضامهدیار اسماعیلی، حسین عبداللہی فر دیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی مدیر فنی: محمد صالح نادری صفحه آرا: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد گوردزی ناظر چاپ: سعید قاسمی چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶ (۰۲۱) تلفن: ۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱) sswEEKly.ir @ssweekly info@ssweekly.ir شماره: ۷۷۴۸۸۴۲۶ شماره پيامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۹۹۱ | دوشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۹

صبحانه

تابلویی تکرارنشدنی

به دنبال موفقیت بودن، کاری نیست که ما را به موفقیت برساند. پیروزی تنها زمانی به دست می آید که حد فاصل تصمیم و عمل را کوتاه نگه داریم. طرح‌ها و تصمیمات زیبا زمانی ما را به پیروزی می‌رسانند که در عمل آشکار شوند. تابلوی زیبایی که یک نقاش در ذهن دارد، تا زمانی که روی تابلو ننشیند، زیبا نیست. تابلوهای زیبای آینده را تنها در ذهن پرورانیم، آنها را با نهایت تلاش و دقت به تصویری تکرار نشدنی تبدیل کنیم.

صادقانه

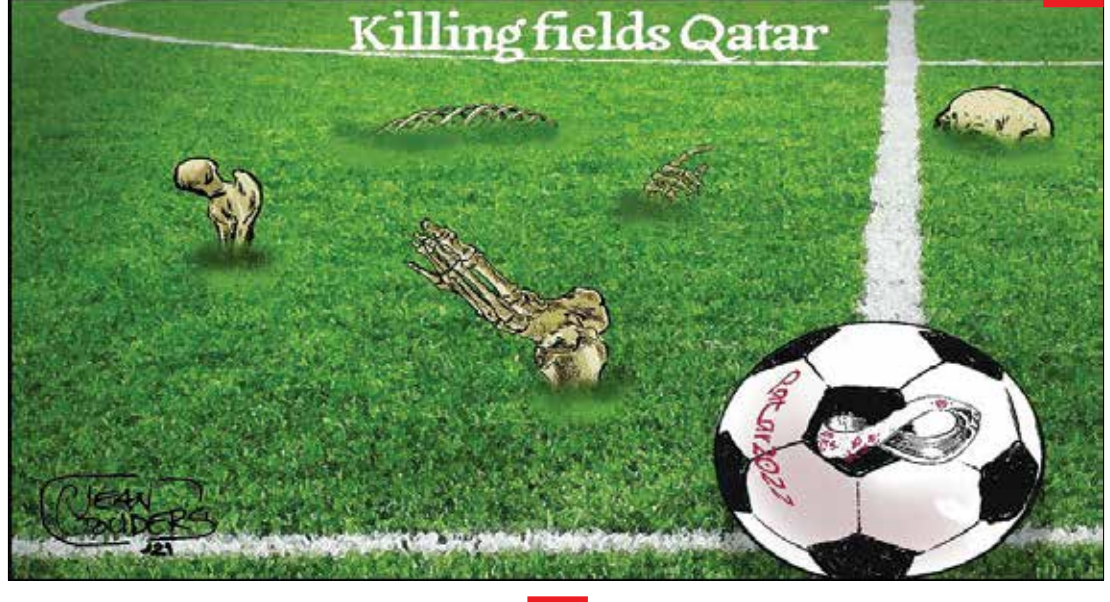
بخیل، مورد غضب خدا و مردم

حضرت علی (ع) می‌فرماید: بخل آن است که انسان حاضر نباشد چیزی از مواهب خداداد را در اختیار دیگران بگذارد، هر چند امکانات او بسیار بیش از نیازهای او باشد و نقطه مقابل آن سخاوت و کرم است که گاه سبب می‌شود انسان حتی وسایل مورد نیاز خود را به دیگران ببخشد و خود به کمترین مواهب حیات قناعت کند. عار بودن بخل و افتخار بودن کرم و سخاوت بر کسی پوشیده نیست، زیرا بخل سبب نفرت مردم و سنگدلی و قساوت می‌شود. شرح نهج البلاغه علامه شوشتری، ج ۱۳، ص ۳۰۷

تلخند

زمین کشتار! /

حدود ۶۵۰۰ کارگر پاکستانی، سریلانکایی، هندی و ... در حین ساخت ورزشگاه‌های قطر برای میزبانی جام جهانی ۲۰۲۲ جان باخته‌اند. ... کارتونیست: ژان گوندروس از هلند



کتیبه سبز

به روی دوش محمد



به سمت کعبه ملک هم دخیل می‌آورد که مادری پستی بی‌پدیل می‌آورد گشود لب به سخن، کعبه داشت بی‌پرده برای خلقت عالم دلیل می‌آورد ز اشک شوق، ملک زیر پاش دریا شد و کعبه غرق کلبه‌ای که نیل می‌آورد خلیل با تیر آمد به بتکده، اما به روی دوش محمد، خلیل می‌آورد علی بر اداری اش را به عدل ثابت کرد که شعله جانب دست عقیل می‌آورد چگونه وصف شه لافتی کنم که خدا به مدح او صفت از این قبیل می‌آورد

حمیدرضا برقی

داستان

وجدان

می‌رود و دنیا برایش تاریک می‌شود. دقایقی به همین منوال می‌گذرد که با سروصدای مردی غریبه چشم باز می‌کند. هیکل مردی که بالای سرش ایستاده، مثل چتری جلوی نور خورشید را گرفته است. با دست به اطراف اشاره و با صدای بلند مردم را مدام امر و نهی می‌کند.

باریکلا برادر من... جمع کنید... مرتب بچینید اون گوشه تا پلیس بیاد... اون طرف هم پر تقال‌های سالم موندن روز زمین... به جای اینکه بار از دوش این بنده خدا بردارید، بار رو دوش می‌ذارید... خدا خیر تو برده همه رو جمع کنید. صدای آژیر ماشین پلیس و آمبولانسی که به سمت آنها می‌آید، نزدیک‌تر می‌شود.

راننده که حالا هوشیارتر شده است، متوجه پای زخمی‌اش می‌شود که با پارچه سفیدی بسته شده است. بلافاصله مرد را با نگاهش دنبال می‌کند، لباس بلند طلبگی مرد جوان را می‌بیند و از شرم چشمانش را می‌پندد.

با آسفالت و پس از آن بر خوردش با کف جاده هنوز توی گوشش زنگ می‌زند. حالت تهوع دست از سرش بر نمی‌دارد. نیم خیز می‌شود و به جعبه‌های پر تقالی که اطراف کامیون چپ شده و روی هم تل انبار شده‌اند، می‌نگرد. رنگ نارنجی پر تقال‌هایی که اطراف ماشین پخش شده، نگاه هر راننده‌ای را به سمت خود می‌کشاند.

طولی نمی‌کشد که ماشین‌های عبوری از حرکت می‌ایستند و چند نفری مثل اینکه مزرعه‌ای بی صاحب پیدا کرده‌اند بر سر پر تقال‌های پخش شده می‌رسند و با پلاستیک و سبد و هر چیزی که دم دستشان است به جمع کردن پر تقال‌ها مشغول می‌شوند. راننده از دیدن این صحنه عصبانی می‌شود؛ ولی نای داد زدن ندارد.

سرش را روی خاک‌ها می‌چسباند و با ناله زمزمه می‌کند: «چه خاکی به سرم بریزم... قسط عقب افتاده، بار مردم...» قطره اشکی از گوشه چشم‌های غبار آلودش روی شقیقه‌ها سر می‌خورد. چشمانش سیاهی

مدیقه شاهسون

نویسنده



دقایقی از چپ شدن کامیون، کنار جاده می‌گذرد. راننده به زحمت خودش را از پنجره باز ماشین بیرون می‌کشد. درد عجیبی در پایش می‌پیچد. در حالی که هنوز گیج است، خودش را روی زمین می‌کشد و چند متر از ماشین فاصله می‌گیرد، روی تپه خاکی دراز می‌کشد. چند لحظه به ذهنش فشار می‌آورد تا بداند دقیقاً کجاست... آرام آرام همه چیز در ذهنش مرور می‌شود. قرار بود وسایل یک خانواده را جابه‌جا کند که وقتی فهمیده بود پیش نماز مسجد محل است، قبول نکرده بود و رفته بود سراغ پر تقال‌های باغ حاج اکبر! از هر چه طلبه بود، بدش می‌آمد، فکر می‌کرد مسبب بدبختی‌هایش هستند. صدای کشیده شدن چرخ‌های بزرگ کامیون

جوان

مدگرایی آفت جوانی

محبوبه ابراهیمی

پژوهشگر سبک زندگی

جوانی فصل شور و هیجان و تلاش برای نوگرایی و زیبایی جویی و دوری از سنت‌ها و هنجارهاست؛ این خواسته و نگرش جوان در قالب‌ها و شکل‌های مختلف رفتاری نمود می‌یابد که یکی از آنها، «مدگرایی» است؛ جوان برای شکستن هنجارها و فرار از زندگی گذشته‌نگار، سعی می‌کند علاوه بر ظاهر خود اعم از نحوه پوشش و آرایش، رفتارهایش را نیز بر اساس الگوهای امروزی تنظیم کرده و از این رو به مد و مدگرایی روی می‌آورد. مد اساساً پایه‌ای جز تقلید کورکورانه نداشته و زمینه ترویج مدهای غربی و دوری از فرهنگ ملی و گسست نسل‌ها را ارشدت می‌بخشد. پوشیدن لباس‌هایی با فرم‌های کاملاً متفاوت جلوه‌هایی از مد هستند که در مقطعی کوتاه به عنوان مد مطرح و فراگیر شده و پس از مدت کوتاه قدیمی می‌شوند. این کوتاهی زمانی سبب می‌شود که جوان پیگیر و تابع مد، همواره در حال رصد مدهای جدید بوده و برای عقب نماندن از آن تمام وقت، پول و انرژی‌اش را صرف کند. بنابراین او به نوعی بی‌هویتی مبتلا شده و هرگز قدرت تصمیم‌گیری یا مدیریت مالی و انتخاب بر مبنای سلاقی فردی را به دست نیآورده و همواره در حال شبیه‌سازی است؛ در حالی که ترقی و رشد و خودباوری، در سایه اعتماد به خود و سلیقه و استعداد فردی پدید می‌آید و جوانی بهترین فرصت برای شکوفایی استعدادها و تمرین خودباوری است.

راه نرفته

کار و زندگی

مدیقه سادات شجاعی

مشاور خانواده



پرسش: دو فرزند دارم که بزرگ شده و از عهده کارهای‌شان برمی‌آیند، باتوجه به تحصیلاتم دوست دارم برای حضور در جامعه مشاغل باشم، اما همسر اجازه نمی‌دهد. برای راضی کردن او یا خودم چه کنم؟

پاسخ: پرسشگر عزیز! رضایت‌مندی زناشویی از جمله عواملی است که در ثبات نظام خانواده نقش مؤثری ایفا می‌کند. به طور معمول زوج‌ها اوایل زندگی در مورد مسکن، محل زندگی و اشتغال مذاکره می‌کنند. شما که دو فرزند دارید شرایط کمی ویژه است. ابتدا هر دو شرایط خانواده را بررسی کنید و از وضعیت اقتصادی، فرزندان و روحیات خود صحبت کنید. مسئولیت‌های طرفین در خانه تعریف شود تا نظم و آرامش برقرار باشد. ساعات‌های ورود و خروج با هماهنگی فرزندان و همسرتان شرایط را بهتر خواهد کرد. اگر زمانی که برای اشتغال و بیرون از خانه سپری می‌شود، پاروقت باشد و ساعات بیشتری با همسر و فرزندان گذرانده شود، حساسیت‌ها کمتر خواهد شد. گاهی در صورت امکان کار بیرون از منزل را در خانه به انجام برسانید تا همسر و فرزندان از وجود شما در خانه بیشتر بهره ببرند. از کارهای سبک شروع کنید. در بعضی مواقع درگیر مسائل اقتصادی پس‌انداز خود را به میان بیاورید و برای ایشان توضیح دهید که کمک مالی به خانواده می‌تواند مثر شمر باشد؛ اما نه به گونه‌ای که وظیفه شما شود. اگر به کارهای روزانه خود در منزل رسیدگی ویژه داشته باشید، کم کم رضایت همسر جلب می‌شود. برنامه مشخص و مدونی برای فرزندان ترتیب دهید تا خیال همسرتان از بابت بچه‌ها آسوده شود. در زمینه انتخاب شغل خلاق باشید و کاری را انتخاب کنید که با روحیه خود و همسرتان همخوانی داشته باشد. از نظر حوزه اعتقادی در مورد انتخاب شغل و مشخص شدن مرزها به ایشان اطمینان خاطر بدهید و حدود و مرادرات خود را بازگو کنید.

فراخوان عمومی

جذب هیئت علمی پژوهشی

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

نماینده ولی فقیه در سپاه در نظر دارد به منظور تأمین اعضای هیئت علمی پژوهشی مورد نیاز پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)، از بین کارکنان واجد شرایط، تعداد محدودی عضو هیئت علمی جذب نماید.

متقاضیان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر از شرایط عضویت و نحوه ارسال مدارک از شنبه تا چهارشنبه در وقت اداری از طریق خطوط کوثر زیر تماس حاصل فرمایند.

۰۲۵۳۵۰ (۰۲۵) و ۰۲۵۳۵۳ (۰۲۵)

مهلت ارسال مدارک تا ۱۳۹۹/۱۲/۲۳

رشته‌های مورد نیاز:

علوم سیاسی، مطالعات منطقه‌ای، انقلاب اسلامی، روابط بین‌الملل، فلسفه علم، فلسفه تعلیم و تربیت، آینده‌پژوهی، مدیریت راهبردی، مدیریت دانش، علوم قرآن و حدیث، مدرسی معارف اسلامی تاریخ و تمدن اسلامی، علوم ارتباطات اجتماعی، فرهنگ و ارتباطات، جامعه‌شناسی، مدیریت و علوم تربیتی.

قبیله عشق

مانند علی اصغر



داخل هوایما حنجره‌اش را شکاف می‌دهند تا نفس کشیدن برایش راحت‌تر باشد. تلاش گروه پزشکی داخل هوایما نتیجه نداد و محمد شهید شد. دوستش از ابتدا تا معراج شهدا و از مراسم‌ها عکس می‌گرفت.

می‌خواست خاطرات لحظه‌های آخر را برای همه جاودانه کند. چند روز بعد که در دوربین را باز می‌کند تا فیلم را در بیاورد، می‌بیند اصلاً دوربین فیلم نداشته و او تمام این صحنه‌ها را از دست داده است؛ از اینکه می‌دید هر چه عکس گرفته بی‌بهره بوده، خوش به جوش آمده بود.

در همین گیر و داد وصیت‌نامه محمد را پیدا کردیم. چند چیز از خداوند خواسته بود که همه ما را دگرگون کرد. آرزو کرده بود در هنگام شهادت، مانند علی اصغر حنجره‌اش شکافته شود و در پایان تقاضا کرده بود کسی از جنازه‌اش عکس نگیرد که راضی نیست...

وصیت‌نامه‌ا که می‌خواندیم همه می‌گریستیم. محمد آن نوجوان معصوم آنچنان که خود خواسته بود به شهادت نایل آمده بود.

سعید رضا وطنی

هم‌رزم شهید محمد کبیری

شهید محمد کبیری در سال ۱۳۵۰ در قریه کارخانه قند آبکوه از توابع شهرستان مشهد مقدس در خانواده‌ای مذهبی چشم به جهان گشود. محمد از دوران کودکی روح بلندی داشت. گوهر وجودی او در زمان حیات مادی برای خیلی از اقوام و دوستان و حتی خانواده‌اش ناشناخته باقی ماند. او تخریب‌چی لشکر ۵ نصر بود که در ۴ تیر سال ۱۳۶۶ در اثر انفجار مین ضد تانک به شهادت رسید. شهید محمد کبیری در خواجه ربیع مشهد به خاک سپرده شد.

حسن ختام

جهانی لبریز آمدن تان

سالیان دور و درازی است رنجی را به دوش می‌کشم که از آن من نیست. رنجی که در کش نمی‌کنم. رنجی که ریشه در دل‌تنگی و ملالت دارد. مولا جان! درد دوری و فراق در ظرف تنگ و محقر دلم نمی‌گنجد. آدمی است و ظرفیتش. کاسه صبر من به قدر کف دست است، زود پر می‌شود.

آقا جان! دلم به همین اندازه یتیم است. دوری‌ات را بر نمی‌تابد. ندیدنت را نمی‌تواند. چطور بگویم؟ این روزها شبیه برنده‌ای شده‌ام که زیر بارش سیلابی آسمان، روی درخت تک شاخه‌ای نشستیم. خیس می‌خورم. بغض می‌کنم. گریه سر می‌دهم، اما مردم هیچ معلوم نیست! آخر باران بی‌امان اشک را می‌شوید. دل‌تنگی را گم می‌کند. بال پرواز را آب می‌دهد.

ای مولای مظلومان، تصدق‌تان بروم! چتری بیاورید. سقفی بکشید. نوری بتابانید. جهان به جای این آسمان مقبوض و ابری، گرمای خورشیدی شما را تمنا می‌کند.